

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANA BİLİM DALI
ÖZEL HUKUK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ŞİRKETLER HUKUKU AÇISINDAN SPOR ANONİM ŞİRKETLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Almina ÖZMERZİ

Ankara-2024

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANA BİLİM DALI
ÖZEL HUKUK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ŞİRKETLER HUKUKU AÇISINDAN SPOR ANONİM
ŞİRKETLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Almina ÖZMERZİ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Damla Gülseren SONGUR HACIGÜZELLER

Ankara-2024

KABUL VE ONAY

Almina ÖZMERZİ tarafından hazırlanan “Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketleri” başlıklı bu çalışma, 10/06/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Özel Hukuk Ana Bilim Dalı, Özel Hukuk Programında Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Semih Sırrı ÖZDEMİR (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Damla Gülseren SONGUR HACIGÜZELLER (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Serdar HIZIR (Üye)

Prof. Dr. Şule TUZLUKAYA

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasını;

- Akademik ve etik kurallar çerçevesinde hazırladığımı,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir,

Aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

10/06/2024

Almina ÖZMERZİ

ÖZ

ÖZMERZİ, Almina. Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2024.

İnsanlık binlerce yıldır sportif faaliyetlerde bulunmaktadır. Sportif faaliyetler insanlar için hem eğlence hem de bedensel sağlıklarını geliştirmede bir araç haline almıştır. Futbol ise diğer tüm spor branşlarından ayrılmakta ve dünyada en çok takip edilen spor branşı olarak karşımıza çıkmaktadır. Futbol televizyonlarda canlı olarak yayınlanmasıyla birlikte daha büyük kitlelere ulaşmış, adeta bir endüstri haline almıştır. Sporda ve futboldaki bu ticarileşmeyle birlikte spor kulüplerinin örgütlenmesi artmış, değişmeye başlamıştır.

Sporda örgütlenmenin artması ve futbol branşının tüm dünyaya yayılarak bir endüstri haline almasıyla birlikte spor kulüplerinde profesyonel yönetim anlayışına duyulan ihtiyaç artmıştır. Kulüpler dernek statüsünde kurulup daha sonra futbol şubelerini daha önce kurulmuş veya kurulacak bir şirkete devrederek bu profesyonel yönetim anlayışına geçmeye çalışmıştır. Ancak bu şekilde bir örgütlenme hem mali açıdan hem de yapısal açıdan birçok probleme neden olmuştur. Bu nedenle müstakil bir spor kanununa duyulan ihtiyaç çerçevesinde 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu 26.04.2022 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan kanun ile birlikte spor anonim şirketi kavramına yer verilmiştir. Ancak spor anonim şirketleri hakkında 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda anonim şirketlere ilişkin düzenlemelerden ayrılan düzenlemeler bulunmaktadır. Bu çalışmada Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ile spor anonim şirketleri hakkında getirilen ve Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan anonim şirketlere ilişkin hükümlerden farklılık gösteren hükümler incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Şirket, Anonim Şirket, Spor Kulüplerinde Şirketleşme, Spor Anonim Şirketi, Spor Kulübü.

ABSTRACT

ÖZMERZİ, Almina. Sports Joint-Stock Companies in Scope of Turkish Commercial Code, Master's Thesis, Ankara, 2024.

Humanity has been engaged in sportive activities for thousands of years. Sportive activities have become a tool for people to improve their entertainment and physical health. Football, on the other hand, separates itself from all other sports branches and comes across as the most followed sports branch in the world. Football has reached a larger audience with its live broadcast on television and has almost become an industry. With the commercialization in sports and football, the organization of sports clubs has increased and started to change.

The need for a professional management approach in sports clubs has increased with the growth of organizational structure in sports and the global spread of football as an industry. Sports clubs, which were established as associations, tried to transfer to this management perspective by alienating football branches to a company that has already been established or will be established. However, this sort of organization caused many problems both in financial and structural terms. Therefore, in line with the need for an independent sports law, Law No. 7405 on Sports Clubs and Sports Federations was published and entered into force on 26.04.2022. Nevertheless, there are separate regulations in the Turkish Commercial Code No. 6102 concerning sports public limited companies, distinct from the regulations for joint-stock companies. With the mentioned law, the concept of a sports joint-stock company was introduced. Therefore, this thesis will examine, regulations on sports joint-stock companies introduced in the Law of Sports Clubs and Sports Federations along with the regulations about joint-stock companies in the Turkish Commercial Code.

Keywords: company, joint-stock company, incorporation in sports clubs, sports joint-stock company, sports club.

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamın her aşamasında sabırla beni ve fikirlerimi dinleyen, bilimsel desteğinin yanında manevi desteğini de esirgemeyen, süreç içerisinde yaşadığım zorluklara karşı beni teşvik eden, her daim benimle iletişim halinde olan, birlikte çalışmaktan keyif aldığım ve gurur duyduğum değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Damla Gülseren SONGUR HACIGÜZELLER'e,

Yüksek lisans yoluna girdiğim andan tezimi tamamladığım ana kadar her süreçte yanımda olan, beni motive etmek adına zaman zaman kendi çalışmalarından dahi feragat eden, akademik çalışmamın kıymetini her daim hissettiren Bengisu KARAKUT'a,

Maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, yüksek lisans sürecinde bana hep anlayışla yaklaşan, çalışmamı tamamlayabilmem için bana gerekli ortamı sonsuz bir özveriyle sağlayan başta kıymetli annem Dilek OZAN ve babam Aydın ÖZMERZİ olmak üzere tüm aileme teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar DİZİNİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: SPOR KULÜPLERİNİN ŞİRKETLEŞMESİNDE TARİHSEL SÜREÇ	5
1.1 SKSFK Öncesi Dönem	5
1.1.1 Spor kulüplerinin hukuki statüsü	5
1.1.1.1 Dernek şeklinde örgütlenen spor kulüpleri.....	5
1.1.1.1.1 Genel olarak	5
1.1.1.1.2 Derneklerin spor kulübü olarak tescil işlemleri.....	6
1.1.1.2 Şirket şeklinde örgütlenen spor kulüpleri	7
1.1.1.2.1 Spor kulüplerinin şirketleşebilmesi için gereken şartlar	7
1.1.1.2.1.1 Profesyonel spor dalında faaliyet gösterme.....	8
1.1.1.2.1.2 Dernek genel kurulunda alınacak bir şirketleşme kararı	8
1.1.1.2.1.3 TTK'ya göre kurulmuş veya kurulacak bir şirketin varlığı.....	9
1.1.1.2.1.4 Dernek ile şirket arasında imzalanacak devir sözleşmesi.....	10
1.1.1.2.1.5 Türkiye Futbol Federasyonu'na başvuru	10
1.1.1.2.2 Spor kulüplerinin şirketleşmesindeki amaç	11
1.1.1.2.3 Şirketleşmenin avantajları.....	12
1.1.1.2.3.1 Mali avantajlar	13
1.1.1.2.3.2 Yapısal avantajlar	15
1.2 SKSFK'nın Hazırlanması ve Yürürlüğe Girmesi	16
1.2.1 SKSFK'nın hazırlanmasına neden olan etkenler	17
1.2.1.1 Yasal düzenlemelerden kaynaklı sorunlar	17

1.2.1.2 Mali açıdan yaşanan sorunlar	18
1.2.2 SKSFK'nın amacı ve kapsamı.....	19
BÖLÜM 2: SPOR ANONİM ŞİRKETİ KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ...	22
2.1 Spor Anonim Şirketi ve Spor Kulübü	22
2.1.1 Spor anonim şirketi kavramı.....	22
2.1.2 Spor anonim şirketi ve spor kulübü ayrımı.....	23
2.2 Spor Anonim Şirketlerinde Kuruluş ve Tüzel Kişiliğin Kazanılması ..	24
2.2.1 TTK'ya göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan bir anonim şirketin varlığı	25
2.2.2 Gençlik ve Spor Bakanlığı'na başvuru ve bakanlık tarafından tescil.	27
2.2.3 Gençlik ve Spor Bakanlığı'na yapılan tescil başvurusunda sunulması gereken belgeler	28
2.2.3.2. Esas sözleşme ve asgari içeriği	28
2.2.3.3 Diğer belgeler	30
2.2.4 Gençlik ve Spor Bakanlığı'na yapılan tescil başvurusunun hukuki niteliği.....	30
2.2.5 Bakanlığın başvuruyu karara bağlaması ve spor anonim şirketi statüsünün kazanılması.....	31
2.3 Spor Kulübü ile Spor Anonim Şirketi Arasında Hakimiyet İlişkisi	32
2.4 Spor Anonim Şirketi Statüsünün Kaybedilmesi ve Tescilin İptali	33
BÖLÜM 3: SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNİN DİĞER ANONİM ŞİRKETLERE KIYASLA ÖZELLİK ARZ EDEN YÖNLERİ.....	37
3.1 Esas Sermaye ve Asgari Sermaye Tutarı	37
3.1.1 TTK kapsamında esas sermaye kavramı ve anonim şirketlerde asgari sermaye	37
3.1.1.1 Esas sermaye kavramı.....	37
3.1.1.2 Esas sermaye sisteminin temel amacı	38
3.1.1.3 Anonim şirketlerde asgari sermaye tutarı ve TTK'da düzenleniş şekli.....	40
3.1.2 Spor anonim şirketlerinde esas sermaye ve asgari sermaye uygulaması	41
3.1.2.1 SKSFK md. 14/3 hükmü ve gerekçesi.....	42

3.1.2.2 SKSFK md. 14/3 ve Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükümlerinin spor kulüplerine ve spor anonim şirketlerine etkisi.....	44
3.1.2.3 SKSFK md. 14/3 ve Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükümlerinin değerlendirilmesi.....	45
3.2 İmtiyazlı pay kavramı	46
3.2.1 İmtiyaz kavramı	46
3.2.2 TTK kapsamında imtiyazlı paylar	46
3.2.2.1 TTK kapsamında imtiyazlı payların çıkarılmasındaki ilkeler	46
3.2.2.2 TTK kapsamında imtiyazın yasaklandığı durumlar.....	47
3.2.2.3 TTK md. 360 kapsamında yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı	49
3.2.3 SKSFK kapsamında imtiyazlı paylar ve yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı.....	50
3.3 Pay Senetlerinin Düzenleniş Şekli.....	51
3.3.1 TTK kapsamında anonim şirket pay senetlerinin düzenleniş şekli	51
3.3.2 SKSFK kapsamında spor anonim şirketlerinde pay senetlerinin düzenleniş şekli	53
3.4 Şirket Kârından Kuruculara Sağlanacak Menfaatler	54
3.4.1 Anonim şirketlerde kurucu kavramı	54
3.4.2 TTK kapsamında şirket kârından kuruculara sağlanacak menfaatler.	55
3.4.3 SKSFK kapsamında şirket kârından kuruculara ve diğer kişilere sağlanacak menfaatler	56
3.5. Yönetim Kurulu Üyelerinde Aranılan Nitelikler.....	57
3.5.1 TTK kapsamında kurulan anonim şirketler açısından yönetim kurulu üyelerinde aranılan nitelikler	57
3.5.1.1 Gerçek veya tüzel kişi olmak ve tam ehliyetli olmak	59
3.5.1.2 Seçilme engellerinin bulunmaması	60
3.5.1.3 Pay sahibi olma şartının bulunmaması	61
3.5.2 SKSFK kapsamında kurulan spor anonim şirketleri açısından yönetim kurulu üyelerinde aranılan nitelikler	62
3.5.2.1 SKSFK md. 5/4 hükmünde yer alan suçlardan mahkûm olmamak	62

3.5.2.2 SKSFK md. 5/5 hükmünde yer alan nedenlerden dolayı hak mahrumiyeti cezası almamış olmak.....	63
3.5.2.3 SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan düzenleme.....	63
3.6 Rekabet Yasası	64
3.6.1 Rekabet yasağı kavramı.....	64
3.6.2 TTK md. 396 kapsamında rekabet yasağı	65
3.6.2.1 TTK md. 396 hükmü uyarınca rekabet yasağına tabi olan kişiler	67
3.6.2.2 TTK md. 396 hükmüne uymamanın yaptırımları	68
3.6.3 SKSFK md. 16/4 kapsamında rekabet yasağı	70
3.6.3.1 SKSFK md. 16/4 hükmü uyarınca rekabet yasağına tabi olan kişiler	72
3.6.3.3 SKFK md. 16/4 hükmüne uymamanın yaptırımları	73
3.7 Bütçe Tesisi ve Ticari Faaliyetler	73
3.7.1 TTK kapsamında anonim şirketlerde finansal planlama ve bütçe tesisi.....	73
3.7.2 SKSFK kapsamında spor anonim şirketlerinin bütçe tesisi.....	74
3.7.2.1 Finansal fair play	74
3.7.2.2 Spor anonim şirketlerinde denk bütçe	77
3.7.2.3 FFP ve denk bütçeye uymamanın yaptırımları	78
3.7.2.4 Avrupa’da FFP uygulamasının amacına ulaşip ulaşmadığının incelenmesi ve SKSFK kapsamında denk bütçe uygulamasının işlevselliği sorunu	80
3.7.2.4.1 Avrupa’da FFP uygulamasının amacına ulaşip ulaşmadığının incelenmesi	80
3.7.2.4.2 SKSFK kapsamında denk bütçe uygulamasının işlevselliği sorunu.....	84
3.7.2.5 Denk bütçe uygulamasının ticareti kısıtlaması sorunu	87
3.8 Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticilerin Hukuki Sorumluluğu	88
3.8.1 SKSFK kapsamında sorumluluğun düzenleniş şekli ve kapsamı	88
3.8.1.1 SKSFK kapsamında kusur sorumluluğu.....	89
3.8.1.2 SKSFK kapsamında kusursuz sorumluluk	90

3.8.1.3 SKSFK’da yer alan kusursuz sorumluluk hallerinin değerlendirilmesi	93
3.8.1.3.1 SKSFK md. 20/4 kapsamında miktar bakımından devri sınırlandırılan gelir ve alacaklar	93
3.8.1.3.2 SKSFK md. 20/5 kapsamında borçlanma ve borç verme sınırı.....	97
3.8.1.3.3 SKSFK md. 20/8 kapsamında kişi bakımından devri sınırlandırılan hak ve alacaklar ile şirkete borçlanma yasağı.....	101
3.8.1.3.4 SKSFK md. 20/9 kapsamında ödeme ve tahsilatların tevsik zorunluluğu	106
3.8.2 SKSFK kapsamında düzenlenen sorumluluk hükümlerinin diğer kanunlardaki sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması.....	108
3.8.2.1 TTK’da yer alan sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması.....	108
3.8.2.2 Bankacılık Kanunu’nda yer alan sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması.....	111
SONUÇ.....	114
KAYNAKÇA	120
TURNİTİN RAPORU.....	128
ÖZGEÇMİŞ.....	129

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

A.Ş.	: Anonim Şirket
BAL	: Bölgesel Amatör Lig
BanK	: 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
C.	: Cilt
CAS	: Court of Arbitration for Sport
CFCB	: Club Financial Control Body
der.	: Derleyen
DFML	: Deloitte Football Money League
DK	: 5253 Sayılı Dernekler Kanunu
E.	: Esas
E.T.	: Erişim Tarihi
eTBK	: 818 Sayılı Eski Türk Borçlar Kanunu
eTTK	: 6762 Sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu
FFP	: Financial Fair Play
FIFA	: Federation Internationale de Football Association
GSHK	: 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
GTB	: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
K.	: Karar
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KLFST	: Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı
KLK	: Kulüp Lisans Kurulu
KVK	: 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
M.Ö.	: Milattan Önce
md.	: Madde

p.	: Paragraf
PSG	: Paris Saint-Germain
PTT A.Ş.	: Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi
RG.	: Resmi Gazete
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
SKSFK	: 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu
SPK	: 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
SPKur.	: Sermaye Piyasası Kurulu
T.	: Tarih
TBK	: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	: 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
TFFKGHK	: 5894 Sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
TMK	: 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK	: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
UEFA	: Union of European Football Associations
vd.	: Ve devamında
VUK	: 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

GİRİŞ

İnsanlığın spora ilgisi binlerce yıl öncesine dayanmaktadır. M.Ö. 3000’li yıllarda Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarında spora benzer bedensel aktivitelerin yapıldığı¹, M.Ö. 700’lü yıllarda ise Antik Yunan’da olimpiyatların düzenlendiği bilinmektedir². Spor, tarihsel süreç içerisinde modernleşmiştir. Dünyada en çok takip edilen spor dalı ise futboldur. Futbolun modern hali, 19. yüzyılda İngiltere’de doğmuştur. 1857 yılında İngiltere’nin Sheffield şehrinde dünyadaki ilk futbol takımı olma unvanına sahip olan Sheffield Futbol Kulübü (Sheffield Football Club) kurulmuş³, 1863 yılında ise Londra’da toplanan on iki kulüp tarafından Cambridge Kuralları olarak adlandırılan futbol kuralları kabul edilmiş ve İngiltere Futbol Federasyonu (The Football Association) kurularak faaliyetlerine başlamıştır⁴. Bu gelişmeler neticesinde standart kuralları olan futbolun dünyaya yayılması ise hızlanmıştır. Böylece 1900 yılında Paris’te düzenlenen Yaz Olimpiyatları’nda ilk kez futbola yer verilmiştir. Futbolun tüm dünyaya hızla yayılmasının ardından futbolda uluslararası bir üst kuruluş ihtiyacı doğrultusunda 1904 yılında Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği ya da bilinen yaygın adıyla FIFA (Federation Internationale de Football Association) kurulmuştur. 1930 yılında ise FIFA tarafından tarihteki ilk Dünya Kupası organizasyonu Uruguay’da düzenlenmiştir.

Futbolun tüm dünyaya hızla yayılması ve son derece popüler hale gelmesi, futbolu ticari bir güç haline getirmiştir. Futbol organizasyonlarının televizyonlarda yayınlanmaya başlamasıyla birlikte her eve giren ve her kesimden izleyiciyle buluşan futbol, hem pazarlanan hem de pazarlamada kullanılan bir araç olmuştur. Futbolun endüstrileşmesiyle beraber, futbol kulüplerinin geleneksel yönetim anlayışları yetersiz kalmış ve futbol kulüplerinin kâr amacı gütmeyen tüzel kişilik olarak yönetilmesi neredeyse olanaksız hale gelmiştir. Bu bağlamda futbolun endüstriyelleşmesi, futbol kulüplerinin şirketleşme yoluna gitmesindeki en büyük faktör olmuştur.

---

¹ Abdullah Yavuz Akıncı, “Spor Tarihi,” *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi* içinde, der. Gökhan Arıkan ve Erkan Çimen (Efe Akademi Yayınları, 2021), s. 7-36.

² Judith Swaddling, *Antik Olimpiyat Oyunları*, çev. Burçak Gürün (İstanbul: Homer Kitabevi, 2000), s. 4.

³ <https://sheffieldfc.com/the-worlds-first/history> (E.T. 04.02.2023)

⁴ Erkan Küçükgüngör ve Barış Akgül, “Futbol Kulüplerinin Halka Açılması,” *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2013), s. 553-596.

Futbolun ticari gücü, beraberinde denetim ve kontrol gerekliliğini getirmiştir. Nitekim 15 Nisan 1989'da İngiltere'de Liverpool ile Nottingham Forest takımları arasında İngiltere Futbol Federasyonu Kupası ya da bilinen yaygın adıyla FA Cup (The Football Association Challenge Cup) yarı final maçında yaşanan Hillsborough Faciası⁵ neticesinde İngiliz hükümeti tarafından bir soruşturma başlatılmış ve dönemin başbakanı olan Margaret Thatcher'ın felaketin nedenlerinin araştırılması amacıyla verdiği talimatla Lord Justice Taylor tarafından kamuoyunda "*Taylor Raporu*" olarak bilinen rapor hazırlanmıştır⁶. Bu rapor, kulüplerin yönetim anlayışının değişmesinde bir diğer etken olmuştur. Raporda felaketin başlıca nedeni olarak güvenlik zaafiyetleri gösterilmiştir. Ancak bununla beraber, futbol kulüplerinin amatör yönetim anlayışıyla yönetildiği ve bu yönetim anlayışının kapasitesini aşacak meseleler karşısında etkisiz kaldığına ilişkin tespitler de raporda yer almıştır.

Futbolun bir endüstri haline gelmesi ve Taylor Raporu'nda da belirtildiği üzere sahip olunan güce karşılık amatör yönetimlerin yetersizliği, futbol kulüplerinin şirketleşmesindeki ve profesyonel yönetim anlayışına geçmesindeki en büyük etkenler olmuştur. Futbolun modernleşme sürecinin başladığı İngiltere, bu gelişmeler sonucunda futbol kulüplerinin şirketleşmesi konusunda da dünyaya öncülük etmiştir. Hem amatörlükten sıyrılıp profesyonel yönetim anlayışıyla yönetilmek hem de şirketleştikten sonra halka açılarak yeni gelirler elde etmek ve endüstriyellenen futbol sektöründe rekabet edebilmek isteyen futbol kulüpleri, şirketleşme yoluna gitmişlerdir.

Türkiye'de spor kulüplerinin yapısı incelendiğinde ise dernek şeklinde kuruldukları ve örgütlendikleri görülmektedir. İngiltere'de futbol özelinde yaşanan gelişmeler tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çok büyük kitlelere hitap etmekte olan futbolu etkilemiştir. Bu çerçevede, Türkiye'deki spor kulüplerinin yalnızca futbol şubeleri için şirketleşmenin yolu açılmış ve spor kulüplerinin futbol şubelerini Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan veya kurulmuş şirketlere devredebilecekleri ya da futbol takımlarını kiraya verebilecekleri düzenlenmiştir. Ancak söz konusu düzenleme, 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nda⁷ (GSHK) yalnızca

---

⁵ Hillsborough Faciası, Liverpool – Nottingham Forest maçını stadyumdan izlemek için Hillsborough Stadyumu'na gelen taraftarların izdihama neden olduğu ve bu izdiham neticesinde 96 Liverpool taraftarının hayatını kaybettiği, 766 taraftarın ise yaralandığı futbol tarihinin en ölümcül olayıdır.

⁶ Taylor Raporu'nun İngilizce metni için: <https://www.jesip.org.uk/wp-content/uploads/2022/03/Hillsborough-Stadium-Disaster-final-report.pdf> (E.T. 27.03.2023)

⁷ RG. T. 28.05.1986, S. 19120.

tek bir maddede yer almıştır. Bu düzenleme, usul ve esaslara yer vermediği için futbol kulüplerinin ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalmıştır. Spor kulüpleri, futbol şubelerini şirketleştirmelerine rağmen dernek statüsünden tam anlamıyla kopamamışlar ve bu durum çeşitli sorunlara yol açmıştır. Bu sorunların başında ise mali sorunlar gelmektedir. Mevcut düzenlemelerin yetersiz olması ve özellikle kulüplerin futbol şubelerinin yaşadığı mali sorunlara çözüm getirmek amacıyla 2000’li yılların başından beri gerekliliğine vurgu yapılan, 2008 yılında düzenlenen beşinci ve altıncı Spor Şurası’nda somut adımları atılan, 2020 yılında düzenlenen Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Çalıştayı kapsamında ele alınan⁸ ve yine 2020 yılında taslağı federasyonlara ve bakanlıklara sunulan 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu⁹ (SKSFK) hazırlanmıştır¹⁰. Anılan kanunla beraber spor kulüplerinin branş fark etmeksizin anonim şirket olarak kurulabilecekleri düzenlenmiş ve böylece “*spor anonim şirketi*” kavramı hukuk dünyasına kazandırılmıştır.

SKSFK yürürlüğe girmeden önce, spor kulüpleri dernek olarak kurulabilmekteydi. Ancak spor kulüplerinin futbol şubelerini şirketleştirmeleri olanak dahilindeydi. Spor kulüplerinin futbol şubelerini şirketleştirme yoluna gitmesinde mali ve yapısal olmak üzere birçok neden etkili olmaktadır. Ancak mevcut düzenlemeler, futbol şubelerinin yaşadığı mali ve yapısal problemleri çözmek konusunda yetersiz kalmaktaydı. Bununla beraber, futbol dışında kalan spor branşları için şirketleşme olanağının bulunmaması, bu branşları amatör yönetimlere mahkum etmekteydi. Bu nedenlerle, spor kulüplerinin duyduğu ihtiyaçlar doğrultusunda SKSFK hazırlanarak yürürlüğe konuldu. Bu çalışmanın amacı, başta SKSFK’den önceki dönemi ele alarak SKSFK’nın yürürlüğe girmesindeki etkenleri incelemek ve SKSFK ile birlikte gelen yenilikleri 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu¹¹ (TTK) kapsamında karşılaştırmalı olarak değerlendirmektir.

Yeni bir düzenleme olan SKSFK, birçok açıdan incelemeye değerdir. Bu çalışmada ise TTK’nın anonim şirketlere ilişkin hükümleri açısından değerlendirilecektir. Bu kapsamda birinci bölümünde SKSFK’den önceki dönemde

---

⁸ Tekin Çolakoğlu, Ömer Özbey, ve Doğukan Doğan, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun Kamu Politikası Çerçevesinde Değerlendirilmesi,” *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi* 1, C. 4 (Haziran 2022): s. 92.

⁹ RG. T. 26.04.2022, S. 31821.

¹⁰ Ural Aküzüm ve Deniz Akbıyık, “Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları,” *Av. Türker Arslan Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021), s. 35-56.

¹¹ RG. T. 14.02.2011, S. 27846.

spor kulüplerinin kuruluşu, örgütlenmesi, şirketleşmesi, spor kulüplerini şirketleşmeye iten nedenler ve şirketleşmenin avantajları incelenecektir. Böylece SKSFK ile birlikte yaşanan değişimlere ve spor anonim şirketlerinin TTK kapsamında kurulan anonim şirketlerden ayrıldığı yönlerine değinilmeden önce SKSFK'nın yürürlüğe girmesinden önceki dönem ele alınacaktır.

İkinci bölümde ise SKSFK'nın hazırlanış süreci, hazırlanmasına neden olan etkenler, kanunun amacı ve kapsamı, SKSFK ile birlikte hukuk dünyasına kazandırılan "*spor anonim şirketi*" kavramı, SKSFK kapsamında spor anonim şirketi ile spor kulübü ayrımı ve hâkimiyet ilişkileri incelenecektir. Tüm bunlar, SKSFK'dan önceki dönemde spor kulüplerinin yaşadığı sorunları anlamak ve SKSFK'nın çözmeyi amaçladığı sorunları çözebilmek açısından yeterli olup olmadığını incelemek konusunda yol gösterici olacaktır.

Üçüncü ve son bölümde ise SKSFK ile birlikte "*spor anonim şirketi*" kavramı kapsamında getirilen özel düzenlemeler ele alınacaktır. Bu bölümde TTK kapsamında kurulan anonim şirketler ile SKSFK kapsamında kurulan spor anonim şirketleri karşılaştırılacak, çalışma kapsamında ele alınan hükümler çerçevesinde spor anonim şirketlerinin şirketler hukuku ile ilgili genel esaslara ne derece uyduğu ve bu esaslardan hangi hususlarda ayrıldığı değerlendirilecek, SKSFK hakkındaki kendi görüşlerimize yer verilecektir.

BÖLÜM 1: SPOR KULÜPLERİNİN ŞİRKETLEŞMESİNDE TARİHSEL SÜREÇ

1.1 SKSFK Öncesi Dönem

1.1.1 Spor kulüplerinin hukuki statüsü

Spor kulüpleri; belirli kurallar çerçevesinde kurulan, üyelerinden her birinin kulüp içerisindeki görevleri belli olan, hem amatör hem de profesyonel spor branşlarında sporun gelişmesine katkı sağlayan ve topluma hizmet veren, spora meraklı bireylerin spor yapabilmesi için gerekli olanakları sunan ve ayrıca profesyonel düzeyde sporcu yetiştirilmesini amaçlayan özel hukuk kuruluşlarıdır¹². Spor kulüplerinin hukuki yapıları incelendiğinde, birçoğunun dernek statüsünde örgütlendiği, geri kalan azınlığın ise anonim şirket olarak örgütlendiği görülecektir¹³.

1.1.1.1 Dernek şeklinde örgütlenen spor kulüpleri

1.1.1.1.1 Genel olarak

Dernekler; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu¹⁴ (TMK) md. 56 vd. hükümleri uyarınca kâr paylaşma amacı olmaksızın gönüllük esasına bağlı bir amacın bulunduğu, en az yedi gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulan ve bağımsız bir tüzel kişiliğe sahip olan kişi topluluklarıdır. Derneklerin gönüllü amaç türlerine örnek olarak bilimsel amaçlar, sosyal ve ekonomik amaçlar, sportif amaçlar gösterilebilir¹⁵. Bir diğer ifadeyle, derneklerde ideal bir amaç vardır ve bu amaç iktisadi olmayan bir amaçtır. Spor kulüpleri açısından düşünüldüğünde ise bu ideal amaç, sportif faaliyetlerde bulunmaktır¹⁶.

SKSFK yürürlüğe girmeden önce, spor kulüplerinin ne şekilde kurulacağına ilişkin düzenleme GSHK'da yer almaktaydı. GSHK md. 20/1 hükmünde spor

¹² Durmuş Ali Genç, “Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi”, *Yargıtay Dergisi*, S. 1-2, C. 39, (Ocak-Nisan 2013): s. 29-66.

¹³ Genç, “Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi”, s. 39.

¹⁴ RG. T. 08.12.2001, S. 24607.

¹⁵ Halil Berk Erdoğan, “Türk Hukukunda Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Futbol Şubelerinin Şirketleşmesi”, *Av. Türker Arslan Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021), s. 367-380.

¹⁶ Ahmet Faik İmamoğlu, Ercan Karaoğlu, ve Esin Esra Erturan, “Türkiye’de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri”, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, S. 3, C. 12 (2007): s. 39.

kulüplerinin 5253 Sayılı Dernekler Kanunu'na¹⁷ (DK) göre kurulacağı ifade edilmekteydi. Buna göre, spor kulüpleri önce dernek olarak kurulmakta, mülki idare amirliğinde ve dolayısıyla İçişleri Bakanlığı'nda kayıtları tutulmaktaydı.

Dernekler mevzuat gereği yalnızca kuruluşlarındaki amaca ulaşmak için ticari faaliyette bulunabilmektedirler. Bu bağlamda, derneklerin kuruluşlarındaki amaca ulaşmak için yaptıkları ticari faaliyetler dışında, ekstra bir kazanç elde etmek için ticari faaliyette bulunmaları yasaklanmıştır. Bu yasaktan dolayı spor kulüplerinin ticari faaliyetlerinin kapsamı çok dardı ve dolayısıyla spor kulüplerinin büyümesi de olanaksızlaşmaktaydı. Ticari faaliyetlerinin kapsamının darlığına rağmen Türkiye'deki spor kulüplerinin birçoğunun dernek olarak örgütlenmesinin nedeni, derneklerin faydalanabildiği vergisel avantajlar olarak karşımıza çıkmaktaydı¹⁸.

1.1.1.1.2 Derneklerin spor kulübü olarak tescil işlemleri

Sportif faaliyetlerde bulunmak amacıyla kurulan dernekler, daha sonra başvuruda bulunmaları halinde tescil edilerek spor kulübü vasfını kazanıyorlardı. Spor faaliyetlerine katılmak amacıyla kurulan derneklerin, futbol branşı için Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) nezdinde ve Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı uyarınca; diğer spor branşları için ise Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü nezdinde Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği¹⁹ (Spor Kulüpleri Yönetmeliği) uyarınca tescil edilmeleri gerekmekteydi. Bu kapsamda, DK md. 14 hükmüne göre derneklerin başvuruları halinde; spor faaliyetine yönelik olanlar spor kulübü, boş zamanları değerlendirme faaliyetine yönelik olanlar gençlik kulübü ve her iki faaliyeti birlikte amaçlayanlar ise gençlik ve spor kulübü şeklinde kayıt ve tescil edilmekteydi.

Bu dönemde spor kulüplerinin kayıt ve tesciline ilişkin usul ve esaslar, organlarının teşkili, görev ve yetkileri, denetimleri gibi konular; futbol branşı için TFF tarafından yayımlanan Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı ile düzenlenirken, diğer spor branşları için ise GSHK md. 20 ve DK md. 14 hükümlerine dayanarak yürürlüğe sokulan Spor Kulüpleri Yönetmeliği ile düzenlenmişti.

---

¹⁷ RG. T. 23.11.2004, S. 25649.

¹⁸ Sebahattin Devocioğlu, Bilal Çoban, Yunus Emre Karakaya, ve Özgür Karataş, "Türkiye'de Spor Kulüplerinin Şirketleşmeye Yönelimlerinin Değerlendirilmesi", *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, S. 2, C. 10 (2012): s. 36.

¹⁹ RG. T. 08.07.2005, S. 25869.

Sportif faaliyetlerde bulunmak amacıyla kurulan derneklerin, spor kulübü olarak tescil edilebilmelerine ilişkin hususlar futbol branşı için Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı'nda, diğer spor branşları için ise Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nde düzenlenmişti. Sportif faaliyetlerde bulunmak amacıyla kurulan derneklerin, spor branşlarına göre TFF'ye veya Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne başvururken anılan talimat ve yönetmelikte sayılan belgeleri ilgili kuruluşa teslim etmeleri gerekmekteydi. Derneklerin başvuruları incelendikten sonra tescile uygun bulunanlar ilgili kuruluş nezdinde tutulan kütüğe tescil edilmekteydi. Spor kulüpleri, bu tescil işlemi sonrasında sportif faaliyetlere başlayabilmekteydi²⁰.

1.1.1.2 Şirket şeklinde örgütlenen spor kulüpleri

Türkiye'deki spor kulüplerinin futbol şubeleri, çoğunlukla dernek şeklinde örgütlenmekteydi. Futbol endüstrisinde, diğer birçok ticaret alanına göre daha büyük maddi potansiyel bulunmasına rağmen futbol şubelerinin dernek şeklinde örgütlenmesi ve amatör yöneticiler ile geleneksel yönetim anlayışı çerçevesinde yönetilmesi, kulüpler açısından hem mali hem de yapısal anlamda sakıncalar yaratmaktaydı. Başka bir ifadeyle; kulüplerin örgütleniş biçimi, futbol endüstrisinin mali yapısına ayak uyduramamaktaydı. Bu nedenle futbolda başarı için izlenecek yol, kulüplerin örgütleniş biçimlerini değiştirmelerinden geçmekteydi²¹.

1.1.1.2.1 Spor kulüplerinin şirketleşebilmesi için gereken şartlar

SKSFK öncesi dönemde spor kulüpleri, GSHK md. 24/3 hükmünde yer alan "*Spor kulüpleri, profesyonel takımlarını, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları veya kurulmuş olan şirketlere devredebilirler veya profesyonel futbol takımlarını kiraya verebilirler.*" ifadelerine dayanarak şirketleşme yoluna gidiyorlardı. Dernek şeklinde yapılan spor kulüplerinin şirket şeklinde yapılanarak faaliyet göstermeleri, bazı şartların varlığına bağlıydı. Bir diğer deyişle, yalnızca bu şartları taşıyan spor kulüplerinin şirket şeklinde yapılanmasına izin verilmişti.

²⁰ İmamoğlu, Karaoğlu, ve Erturan, "Spor Kulüplerinin Nitelikleri", s. 39.

²¹ İrfan Hattatoğlu, "Türkiye'deki Spor Kulüplerinde Yönetici Profiline ve Yöneticilerin Spor Kültürü İlişkileri," *İstanbul Barosu Dergisi Spor Hukuku Özel Sayısı Özel Sayı 3* (Mayıs 2007): s. 185-204.

1.1.1.2.1.1 Profesyonel spor dalında faaliyet gösterme

GSHK md. 24/3 hükmünde açıkça belirtildiği üzere, spor kulüpleri yalnızca profesyonel spor dallarında faaliyet gösteren takımları açısından şirketleşme yoluna gidebiliyorlardı. Anılan hükümde öne çıkan husus, hangi spor dallarının profesyonel spor dalı olarak kabul edildiği konusudur. Türkiye’de 24.09.1951 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren “*Futbol Profesyonellik Talimatnamesi*” ile futbolun profesyonel spor dalı olarak kabul edilmesi yönünde ilk adımlar atılmıştır. Ancak bu talimatnamenin hiçbir hukuki dayanağı bulunmadığı için Profesyonel Futbol Yönetmeliği²² yayımlanmıştır²³. Bu gelişmeler neticesinde futbol, Türkiye’de profesyonel olarak kabul edilen ilk ve tek spor dalı olmuştur. Bu çerçevede, profesyonel futbol şubesi bulunan ve dernek şeklinde yapılan spor kulüpleri, GSHK md. 24/3 hükmü uyarınca şirketleşme yoluna gidebileceklerdir²⁴.

1.1.1.2.1.2 Dernek genel kurulunda alınacak bir şirketleşme kararı

Dernek şeklinde örgütlenen bir spor kulübünün futbol şubesini TTK’ya göre kurulmuş veya kurulacak bir şirkete devredebilmesi ya da kiraya verebilmesi için her şeyden önce bu yönde dernek genel kurulunda alınmış bir karar olması gerekmektedir. TFF tarafından yayımlanan Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı m. 15/1-a hükmüne göre, dernek genel kurulunda alınacak kararda futbol şubesinin tüm aktif ve pasifleriyle beraber şirkete devredileceğine ve futbol şubesinin borçlarından derneğin de şirketle beraber iki yıl boyunca sorumluluğunun devam edeceğine yer verilmesi öngörülmüştü. Nitekim 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu²⁵ (TBK) md. 202 hükmünde de bir malvarlığı veya işletmeyi devreden borçlunun bu malvarlığı veya işletmenin borçlarından devralanla birlikte iki yıl boyunca müteselsil borçlu olarak sorumlu olacağını düzenlenmişti.

Bununla beraber, dernek genel kurulunda alınacak kararda derneğin, futbol şubesinin devredileceği şirkete ortak olup olmayacağı yönünde de bir karar alınması ve dernek yönetim kuruluna şirketleşme işlemlerini yürütme konusunda yetki verilmesi gerekmektedir²⁶.

²² RG. T. 29.08.1962, S. 11193.

²³ Sebahattin Devcioğlu, “Futbolun Yasal Evrimi ve Son Gelişmeler” (2007): s. 4-5.

²⁴ İmamoğlu, Karaoğlu, ve Erturan, “Spor Kulüplerinin Nitelikleri”, s. 40.

²⁵ RG. T. 04.02.2011, S. 27836.

²⁶ Erdoğan, “Spor Kulüplerinin Yapısı ve Şirketleşme”, s. 377.

1.1.1.2.1.3 TTK'ya göre kurulmuş veya kurulacak bir şirketin varlığı

GSHK md. 24/3 hükmüyle, dernek olarak kurulan spor kulüplerinin profesyonel takımlarını TTK'ya göre kuracakları veya kurulmuş olan şirketlere devredebilmelerinin ya da profesyonel futbol takımlarını kiraya verebilmelerinin önü açılmıştı. GSHK md. 24/3 hükmüne göre, spor kulüplerinin profesyonel takımlarını şirketleştirmelerinde tip serbestisi öngörülmekteydi. Öğretide ÜÇİŞİK, şirketleşmenin TTK hükümleri çerçevesinde çok ortaklı anonim şirket şeklinde olması gerektiğini savunmaktaydı²⁷. Nitekim Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü md. 76/5 hükmünde de, spor kulüplerinin futbol takımlarını anonim şirketlere devredebileceği düzenlenmişti. Bu bağlamda, spor kulüplerinin şirketleşebilmesi için TTK'ya göre kurulmuş veya kurulacak bir anonim şirketin varlığı gerekmektedir.

Türkiye'de futbol kulüplerinin şirketleşmesine ilk örnek Malatyaspor A.Ş. olmuştur. Malatyaspor, futbol şubesini kurmuş olduğu Malatyaspor A.Ş.'ye devretmiştir. Ancak Malatyaspor A.Ş., birinci ligden düşmesinin ardından tasfiye edilmiştir. Malatyaspor A.Ş.'yi takiben İstanbulspor futbol şubesini İstanbulspor Spor Faaliyetleri ve Ticaret A.Ş.'ye, Vanspor futbol şubesini 1997 yılında Vanspor A.Ş.'ye devretmiş; 1996-1997 sezonunda Çanakkale Dardanelspor şirketleşerek Dardanelspor Faaliyetleri A.Ş. ismini almış, 1998 yılında ise Yaşar Holding Karşıyaka Spor Kulübü'nü satın alarak anonim şirkete dönüştürmüş ve Yaşar Holding ile bünyesindeki bazı şirketlerin ortak olduğu bu şirkete Karşıyaka Spor Hizmetleri ve Ticaret A.Ş. adı verilmiş, yine 1998 yılında Adanaspor şirketleşerek Adanaspor Spor Faaliyetleri A.Ş. adını almıştır²⁸.

SKSFK öncesi dönemde, dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinden bazıları, futbol şubelerini kurulmuş veya kurulacak bir şirkete devretmek yerine gayrimenkul yatırım ortaklıkları veya yatırım şirketi gibi şirketler kurma veya bu şirketlere ortak olma yoluna gitmişlerdir. Esasında mevzuat gereğince dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinin şirket kurması veya şirketlere ortak olması olanaklı değilken, 1990'lı yılların sonunda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı²⁹ tarafından verilen

²⁷ Fehim Üçışık, *Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1999), s. 48.

²⁸ Şakir Dorukkaya, Aydın Kıratlı ve Fatih Kemal Ebiçlioğlu, *Türkiye'de Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi, Halka Açılması, Finansmanı ve Vergileme* (İstanbul: Dünya Yayıncılık, 1998), s. 21-22.

²⁹ 03.06.2011 tarihli 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye (KHK) göre Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ismi değiştirilerek Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olmuştur. 03.06.2011 tarihli ve 640 sayılı KHK ile Gümrük Müsteşarlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının iç ticaret ile ilgili dört Genel Müdürlüğünün birleştirilmesi suretiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuştur. Ekonomi Bakanlığı

izinlerle bunun önü açılmıştır. Bu sayede spor kulüpleri hem dernek olmanın verdiği birtakım avantajlardan faydalanabilmiş hem de kurulan veya ortak olunan şirket sayesinde derneklerin gerçekleştirilmesinin kısıtlandığı ya da yasaklandığı ticari faaliyetlerde bulunabilmişler ve gelir kaynağı yaratmışlardır. Dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinin bu şekilde şirket kurmaları veya şirketlere ortak olmaları, derneklerin kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olması gerektiği yönündeki DK md. 1 hükmüne aykırılık teşkil etmekteydi. Ancak futbol kulüplerinin gelirlerini arttırmak için hukuki dayanağı olmayan bu yola başvurmaları zorunluydu³⁰. Bu bağlamda, SKSFK'nın amaçlarından birisi de spor kulüplerinin şirketleşme yönündeki eğilimlerini yasal bir zemine oturtmak olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.1.1.2.1.4 Dernek ile şirket arasında imzalanacak devir sözleşmesi

TFF tarafından yayımlanan Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı'nın dördüncü bölümü "*Kulüplerin Şirketleşmesi*" başlığını taşımaktaydı. Bu bölümde yer alan md. 15/1 hükmünde, futbol şubesinin şirkete devredilebilmesi için TFF'ye ibraz edilmesi zorunlu olan belgelere yer verilmişti. Talimat md. 15/1-c bendinde, futbol şubesinin şirkete devredilmesi konusunda taraflar arasında imzalanan yazılı devir sözleşmesi de TFF'ye ibrazı zorunlu olan belgeler arasında sayılmıştı. Buradan da anlaşılacağı üzere, bir spor kulübünün futbol şubesinin kurulmuş ya da kurulacak bir şirkete devredilebilmesi için taraflar arasında bir devir sözleşmesi imzalanması şarttı.

1.1.1.2.1.5 Türkiye Futbol Federasyonu'na başvuru

Spor kulüpleri, futbol şubelerini kurulmuş veya kurulacak şirketlere devretmek için devredilecek şirket ile imzalanan devir sözleşmesinin ekine eklenecek devir bilançosu ve Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı md. 15 hükmünde yer alan belgelerle beraber TFF'ye başvuruda bulunmaktaydı. Başvuruyu alan TFF Yönetim Kurulu, futbol şubesinin şirketleşmesi talebini karara bağlamaktaydı. TFF'nin bu talep doğrultusunda futbol şubesinin şirketleşmesine onay vermesiyle birlikte futbol şubesinin dernekten şirkete devri tamamlanmış olmaktadır³¹.

---

ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile birleştirilerek Ticaret Bakanlığı kurulmuştur.

³⁰ Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, *Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi*, s. 22-23.

³¹ Erdoğan, "Spor Kulüplerinin Yapısı ve Şirketleşme", s. 377-378.

1.1.1.2.2 Spor kulüplerinin şirketleşmesindeki amaç

Futbol, zaman içerisinde bir eğlence aracı olmaktan çıkmış ve çok büyük bir ticari güç haline gelmiştir. Futbola ticari gücünü kazandıran en büyük etken, futbolun tüm dünyada gittikçe popüler bir hale gelmesi olmuştur. Futbolun popülerleşmesi ise büyük oranda televizyon yayınları sayesinde gerçekleşmiştir. Zira futbol maçlarının televizyonda yayınlanmaya başlamasından önce yalnızca stadyumların kapasitesi kadar izleyici kitlesine hitap edebilen futbol, televizyon yayınlarından sonra tüm dünyada her yaşta, her ülkeden, her ırktan ve her cinsiyetten izleyiciye kavuşmuştur³². Dünyada canlı olarak yayınlanan ilk futbol maçı, İngiltere ile İskoçya millî takımları arasında Wembley Stadyumu'nda 9 Nisan 1938 tarihinde oynanan maç olmuştur³³. Türkiye'de canlı olarak yayınlanan ilk futbol maçı ise Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında 1 Mayıs 1966 tarihinde oynanan maç olmuştur³⁴.

Futbol maçlarının televizyonlarda canlı olarak yayınlanmasıyla birlikte futbol endüstrisinin ticari gücünü kazanmasının en önemli örneklerinden birisi, 23 Nisan 2017'de Real Madrid ile Barcelona arasında oynanan maçıdır. “*El Clasico*” olarak da adlandırılan bu derbiyi tüm dünyada 185 ülkeden 650 milyon kişinin izlediği belirtilmiştir³⁵. Bu veri, futbolun 185 farklı ülkeye ve 650 milyon insana ve hatta daha fazlasına ulaşma potansiyelini gözler önüne sermektedir. Dolayısıyla futbol, reklamı yapılacak şey ne olursa olsun en iyi pazarlama araçlarından birisi haline gelmiştir. Futbolun bu gücü, futbolu aynı zamanda pazarlanması gereken bir ürün haline de getirmiştir. Zira futbolu ne kadar iyi pazarlarsanız, futbolun pazarlama gücü de o kadar artacaktır³⁶. Kulüplerin kâr amacı gütmeyen dernek şeklinde yapılması, futbolun bu ticari gücü karşısında yetersiz kalmaya başlamış ve kulüpleri şirketleşmeye iten başlıca neden olmuştur.

³² Mehmet Emin Akyüz, “Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi ve Halka Açılması: Avrupa Futbol Piyasasındaki Gelişmeler Çerçevesinde Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor Örneğinin Değerlendirilmesi”, *Sermaye Piyasası Kurulu Araçlık Faaliyetleri Dairesi Yeterlilik Etüdü* (Kasım 2005), s. 2.

³³ İngiltere ile İskoçya arasında oynanan ve dünyada canlı olarak yayınlanan ilk maç için: <https://www.gzt.com/zpor/79-yil-once-naklen-televizyondan-canli-yayinlanan-ilk-futbol-maci-2798065> (E.T. 16.01.2023).

³⁴ Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında oynanan ve Türkiye'de canlı olarak yayınlanan ilk maç için: <https://www.fourfourtwo.com.tr/post/d%C3%BCnyada-ve-t%C3%BCrkiye-de-i%C4%B1k-canl%C4%B1-ma%C3%A7-yay%C4%B1nlar%C4%B1> (E.T. 16.01.2023).

³⁵ Tüm dünyada 650 milyon insan tarafından canlı olarak izlenen bu maç için: https://en.as.com/en/2017/04/25/soccer/1493125489_498853.html (E.T. 16.01.2023)

³⁶ Akyüz, “Şirketleşme ve Halka Açılma”, s. 2.

Kulüplerin futbolun ticari gücünden daha fazla faydalanabilmeleri için elbette ki tüm dünyada popüler olmaları gerekmektedir. Kulüplere bu popülerliği kazandıran etkenlerin başında ise sportif başarı gelmekteydi. Sportif başarıların kazanılması ve sürekli hale getirilmesi, mali başarı olmadan olanaklı değildi³⁷.

Futbolun büyük bir ticari güç haline gelmesiyle birlikte futbol kulüplerinin bütçeleri milyon dolarlarla ifade edilmeye başlanmış ve futbol endüstrisinin parasal hacmi günden güne büyümeye devam etmiştir. Futbolcu transfer ücretleri astronomik miktarlara ulaşmış, kulüplerin dünya futbol pazarında rekabet edebilmeleri için ciddi gelirlere ve finansal olanaklara ihtiyacı fazlasıyla artmıştır³⁸.

Futbol kulüplerinin finansal olanaklara ulaşmasındaki en büyük engel dernek şeklinde yapılanmaları olarak karşımıza çıkmaktaydı. Bu büyük endüstride, futbol kulüplerinin giderlerini karşılama konusunda gelirlerinin yetersiz kaldığı durumlarda dernekler yabancı kaynak temin etmede yani banka kredisi sağlamada son derece yetersiz kalmaktaydı. Kaldı ki finans kuruluşları da derneklere kredi sağlama konusunda tereddüt içerisindeydi. Bu durum, futbol kulüplerinin şirketleşmeye eğilimlerinin artmasına neden oluyordu. Dernek olarak örgütlenen spor kulüplerinin futbol şubeleri; gittikçe büyüyen futbol endüstrisindeki rekabetin içinde ayakta kalabilme amacı doğrultusunda yeni finansman kaynakları yaratabilmek, yapacakları yatırımlarda kâr amacı güdebilmek ve yeni ticari atılımlar gerçekleştirebilmek için şirketleşme yoluna gitmekteydi³⁹. Nitekim HELVACI'ya göre spor kulüplerinin şirketleşmelerindeki temel amaç, halka açılma olanağından faydalanmaktır⁴⁰. HELVACI, Fransa'da 2006'da değiştirilen kurala kadar spor kulüplerinin halka açılması yasaklandığı için, o dönemde Fransa'daki spor kulüplerinin şirketleşme eğilimi göstermediklerini belirtmiştir.

1.1.1.2.3 Şirketleşmenin avantajları

Spor kulüplerinin dernek şeklinde örgütlenmesi, kulüpler için birçok avantajı beraberinde getirmekteydi. Bu avantajların başında; yapılan bağış ve yardımların gelir ve kazançtan indirilebilmesi, birtakım vergi ve harç istisnası uygulama hakkının

³⁷ Akyüz, "Şirketleşme ve Halka Açılma", s. 1.

³⁸ Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, *Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi*, s. 9.

³⁹ Erdoğan, "Spor Kulüplerinin Yapısı ve Şirketleşme", s. 368.

⁴⁰ Mehmet Helvacı, "Sporda Şirketleşme, Şirket Kurma, SPK, İMKB İşlem ve İlişkileri," *Spor Hukuku Dersleri* içinde, der. Kısmet Erkiner ve Ali Soysüren (İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Spor Hukuku ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2007), s. 689-694.

bulunması, veraset ve intikal vergisi muafiyetinden faydalanma olanakları, emlak vergisi ve gümrük vergisi istisnaları gibi vergisel avantajlar gelmekteydi. Ayrıca vergisel avantajların yanında; resmi kuruluşlardan yardım alabilme, taşınmaz edinebilme ve yardım ve bağış toplayabilme olanakları da bulunmaktaydı⁴¹. Spor kulüpleri, dernek şeklinde örgütlenerek elde ettiği bu avantajlara rağmen şirketleşmeye eğilim göstermekteydi. Kimi kulüpler futbol şubelerini şirketlere devrederken kimi kulüpler ise dernek statülerini koruyarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın verdiği izinle kurulmuş veya kurulacak ürünleştirme şirketlerine, gayrimenkul yatırım ortaklıklarına ve bunun gibi şirketlere ortak olma yoluna gitmişlerdi. Ancak en nihayetinde, spor kulüpleri faaliyetlerine devam edebilmek için mutlaka bir şirket çatısı aramaktaydı. Spor kulüplerinin şirketleşme yönündeki eğilimi ise şirketleşmenin mali ve yapısal avantajlarından kaynaklanmaktaydı.

1.1.1.2.3.1 Mali avantajlar

Zaman içerisinde futbol endüstrisinde kulüplerin bütçeleri milyon dolarlarla ifade edilmeye başlamıştı. Spor kulüplerinin astronomik rakamlarla yapılan futbolcu transferleri, futbolculara ödenen yüklü miktarlardaki maaşlar ve bunlara benzer giderler karşısında bu endüstri içinde ayakta kalmak ve rekabetten kopmamak için büyük kaynaklara ihtiyacı vardı. Ancak kulüplerin bu kaynakları dernek şeklindeki örgütlenme ile elde etmesi olanaksızdı.

DK md. 1 hükmünde derneklerin kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olduğu açıkça düzenlenmiştir. Bu bağlamda, derneklerin yalnızca kuruluş amaçlarına ulaşmak için ticari işletme işletebilmelerine olanak tanınmıştır. Ancak spor kulüplerinin bu kısıtlama içerisinde yeterli geliri elde etmeleri olanaksızdı. Dolayısıyla spor kulüpleri, futbol şubeleri için şirketleşme yoluna gitmeyi tercih etmekteydi.

Spor kulüplerinin futbol şubeleri açısından şirketleşme yoluna gitmesiyle beraber, kulübün dernek statüsünde olması nedeniyle yapılamayan birçok ticari faaliyetin⁴² yapılabilmesinin önü açılmaktaydı. Böylece çeşitli kazanç kaynakları sağlanmakta ve nakit akışı düzenli hale getirilmekteydi⁴³. Futbol faaliyetlerini

---

⁴¹ Merih ve Akşar, *Futbol Ekonomisi*, s. 510.

⁴² Gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile ticari faaliyetlerde bulunmak, kulübe ait lisanslı ürünlerin satışlarını yapmak gibi anonim şirketlerin kısıtlama olmaksızın yapabildiği her türlü ticari faaliyetlerde bulunabilmekteydiler.

⁴³ Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, *Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi*, s. 11.

şirketleşerek devam ettiren kulüpler, kredibilitelerini yükseltmekte ve kredi temini olanağına kavuşmakta, halka arz olanlar ise ayrıca sermaye piyasası faaliyetleri ile kendilerine finansman yaratabilmekteydi⁴⁴.

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu⁴⁵ (KVK) md. 4/1-j hükmünde, spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketlerin kurumlar vergisinden muaf olacağı düzenlenmiştir. Ancak söz konusu muafiyetten yararlanma, anonim şirketlerin sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunması şartına bağlanmıştır. Şirket olarak örgütlenen spor kulüplerinin ticari ürün satışları, otopark işletmeciliği gibi ticari faaliyetleri kurumlar vergisi muafiyeti kapsamında değerlendirilmemiştir. Bu durum, belirsizliğe yol açmıştır. AKYÜZ, şirket olarak örgütlenen spor kulüplerinin bu tip ticari faaliyetlerde bulunmaları durumunda KVK md. 4/1-j uyarınca kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanamayacağını belirtmiştir⁴⁶. KÜÇÜKGÜNGÖR ve AKGÜL ise KVK md. 4/1-j hükmünde, şirket olarak örgütlenen spor kulüplerinin spor ve idman faaliyetleri dışında ürün satışı, otopark işletmeciliği gibi ticari faaliyetlerde bulunmaları halinde, kurumlar vergisi muafiyetinden tüm faaliyetleri açısından mı yararlanamayacakları yoksa sadece spor ve idman faaliyetleri dışında kalan faaliyetleri açısından mı kurumlar vergisine tabi olacakları konusunda açıklık bulunmadığını savunmuşlardır⁴⁷. Yazarlara göre; şirket olarak örgütlenen spor kulüplerinin kafeterya, büfe gibi işletmelerinden elde edilen gelirlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerektiği yönündeki Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu'nun bu konudaki kararı⁴⁸ da göz önünde bulundurularak spor ve idman faaliyetlerinden elde edilen gelirlerin kurumlar vergisinden muaf tutulması, spor ve idman dışı faaliyetlerin ise kurumlar vergisine tabi olması gerekmektedir.

Derneklerin satın alınabilmesine yönelik yasal düzenlemeler bulunmadığı için dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinin yatırımcılar tarafından satın alınabilmesi de olanaksızdı. Spor kulüplerinin futbol şubelerini şirketleştirme yoluna gitmeleri, futbol şubelerinin yatırımcılar tarafından satın alınabilmesinin de önünü açmış oldu. Böylece, şirket şeklinde örgütlenen futbol şubeleri, maddi anlamda takımı

---

⁴⁴ Merih ve Akşar, *Futbol Ekonomisi*, s. 513.

⁴⁵ RG. T. 21.06.2006, S. 26205.

⁴⁶ Akyüz, "Şirketleşme ve Halka Açılma", s. 11.

⁴⁷ Küçükgüngör ve Akgül, *Halka Açılma*, s. 573.

⁴⁸ Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu 16.06.1994 T., 1992/2 E., 1994/2 K.

kalkındırabilecek üçüncü kişilere devredilebilmekteydi⁴⁹. Futbol tarihinde yatırımcı iş insanlarının futbol takımlarını satın almalarından ve bu takımlara yatırım yapmalarından sonra takımların sportif başarılarının arttığına ilişkin Türkiye’den olmasa da yurt dışından pek çok örnek bulunmaktadır. Bunlardan birisi de, 1955 yılından beri ligde şampiyonluk elde edemeyen İngiliz futbol takımı Chelsea’nin, 2003 yılında Rus milyarder Roman Abramovich tarafından 140 milyon pound karşılığında satın alındıktan sonra, yapılan yatırımlar neticesinde iki sene üst üste lig şampiyonluğu elde etmesi, ilerleyen yıllarda Avrupa kupalarında şampiyonluklar yaşaması ve başarı ivmesinin devam etmesidir⁵⁰.

Şirketleşmenin mali avantajları genel olarak; dernek şeklinde örgütlenme ile elde edilemeyecek kazançları elde etmek, kâr amacı ile faaliyetlerde bulunabilmek, halka arz edilebilmek, kredi temin edebilmek, markalaşma, yatırımcıların kulübe yatırım yapabilmesi ve Avrupa Futbol Federasyonları Birliği ya da bilinen adıyla UEFA (Union of European Football Associations) tarafından belirlenen mali kriterlere uymanın kolaylaşması olarak sıralanabilir⁵¹. Ancak şirketleşme, spor kulüplerinin futbol şubelerini mali anlamda kalkındırabilmeleri için atılması gereken çok önemli bir adım olmakla beraber, futbol şubelerinin mali anlamda iyileşmesinin yalnızca şirketleşme ile sağlanması olanaklı değildir. Şirketleşen futbol şubeleri, ancak dünyadaki gelişmeleri ve yeni organizasyon yapılarını takip ettikleri sürece mali anlamda kalkınabileceklerdir⁵².

1.1.1.2.3.2 Yapısal avantajlar

Spor kulüplerinin futbol şubelerini dernek şeklindeki örgütlenmeyle yönettikleri zaman genel kurul öncesinde yöneticisiz kalma, kongrelerin az sayıda kişiyle yapılması, başkan ve yöneticilerin mali desteğine muhtaç olma, mali destek sağlayan kişilere bel bağlama ve bağımlı olma, üyelik haklarını kısıtlama veya erteleme gibi olumsuzluklar sık sık yaşanmaktaydı⁵³. Aynı zamanda kulüplere

⁴⁹ Cüneyt Behiç Fidanoğlu, “Futbol Takımlarımızın Yatırımcılara Devredilmesi Hakkında Düşünceler,” *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Akın Ataksoy Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2015), s. 403-420.

⁵⁰ İngiliz futbol takımı Chelsea’nin Rus milyarder Roman Abramovich tarafından satın alınmasından sonra elde ettiği başarılar için: <https://www.independent.co.uk/sport/football/english-roman-abramovich-the-blues-jose-mourinho-stamford-bridge-b2014703.html> (E.T. 31.01.2023)

⁵¹ Aküzüm ve Akbıyık, *Kulüpler Yasası Tartışmaları*, s. 38.

⁵² Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, *Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi*, s. 32.

⁵³ Üçışık, *Çözüm Önerileri*, s. 145.

yapacakları bağışın büyüklüğüne göre kulüp başkanı ve kulüp yöneticisi olan kişiler, kulübün adını ve potansiyelini kendi kişisel çıkarları için kullanabilmekte ve bu kişilerin sorumluluğu DK çerçevesinde sınırlı olmaktadır⁵⁴. Bu nedenle spor kulüpleri, profesyonel yönetim anlayışına hâkim olmayan, amatör ve basiretsiz yönetimlere mâhkum olmaktadır.

Dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinin Dernekler Yönetmeliği⁵⁵ md. 13 hükmüne göre olağan genel kurul toplantılarını en geç üç yılda bir yapmaları zorunludur. Bu nedenle, genel kurulda seçilen yönetim kurulu, bir sonraki genel kurulda tekrar seçilememesi durumunda en fazla üç yıl görev yapabilecektir. Yönetim kurulunun tekrar seçilememesi halinde en fazla üç yıl görev yapabileceği düşünüldüğünde, kulüp yönetiminin sık sık değişmesi ve bu nedenle de uzun soluklu bir kulüp politikasının uygulanamaması sorunu ortaya çıkacaktır⁵⁶. Kulüp politikaları bakımından istikrarın sağlanamaması, sportif başarının gelmesini de engelleyecektir.

Spor kulüpleri futbol şubelerini şirketleştirdikleri takdirde kurumsal yönetim anlayışına geçebilecek ve kulüp profesyonel yönetimler tarafından yönetilebilecektir. Bununla beraber, futbol endüstrisinin her geçen gün büyüdüğü göz önüne alındığında, şirketleşmeyle beraber kulüp bütçesinin yönetiminde ve denetiminde de profesyonelleşme sağlanabilecektir⁵⁷.

1.2 SKSFK'nın Hazırlanması ve Yürürlüğe Girmesi

Türkiye'de neredeyse 2000'li yılların başından beri spor kulüpleri için ayrı bir yasal düzenleme olması gerektiği ve spor kulüpleri hakkında TMK ve DK hükümlerinin değil, kendi kanunlarının uygulanması gerektiği savunulmuştur. Bu anlamda, geçen yıllar içerisinde hem spor kulübü yöneticileri hem de hukuk insanları ayrı bir yasal düzenlemenin gerekliliğine işaret etmişlerdir. Nihayet SKSFK hazırlanmış, 24.03.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunulmuş ve TBMM tarafından 22.04.2022 tarihinde kabul edilmiş, 26.04.2022 tarihinde ise Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

⁵⁴ Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, *Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi*, s. 21.

⁵⁵ RG. T. 31.03.2005, S. 25772.

⁵⁶ Burçak Akansel, "Türk Spor Kulüplerinin Yapılanması ve Güncel Sorunları," *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Mustafa Kemal Kaya Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2015), s. 55-63.

⁵⁷ Aküzüm ve Akbıyık, *Kulüpler Yasası Tartışmaları*, s. 38.

KARA, spor kulüplerinin dernek, şirket, vakıf gibi tüzel kişilikler şeklinde örgütlenmesi yerine, hukuk sistemimizde yer almayan ve spor kulüplerinin tüm ihtiyaçlarını karşılayacak detaylı düzenlemeleri de barındıran yeni bir tüzel kişilik şeklinde örgütlenmesi gerektiğini savunmuştur⁵⁸. SKSFK ise bu görüşün tam tersine, spor kulüpleri hakkında yeni bir tüzel kişilik örgütlenmesi getirmemiş; spor kulüpleri için dernek, spor anonim şirketleri için şirket örgütlenmesinin alt yapılanmasının kurulmasını öngörmüştür. ERKİNER, SKSFK henüz tasarı aşamasındayken, kanunda hüküm bulunmayan hallerde DK'daki veya TTK'daki ilgili hükümlerin uygulanacağına ilişkin bir madde bulunması durumunda, kurulan örgütlenmenin yeni bir tüzel kişilik olmayacağını, dernek veya şirket türü olacağını belirtmiştir⁵⁹. SKSFK md. 25 hükmünde kanunda hüküm bulunmayan hallerde TMK, DK ve TTK hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu hükümden anlaşılacağı üzere, ERKİNER'in görüşü çerçevesinde SKSFK ile spor kulüpleri için yeni bir tüzel kişilik örgütlenmesi getirilmemiş, spor kulüplerinin örgütlenmesinin dernek veya şirket türü şeklinde gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

1.2.1 SKSFK'nın hazırlanmasına neden olan etkenler

1.2.1.1 Yasal düzenlemelerden kaynaklı sorunlar

SKSFK genel gerekçesinde, derneklerin kazanç paylaşma amacıyla kurulamayacağına ilişkin TMK'da ve DK'da yer alan hükümler ve sporun bir endüstri haline geldiği gerçeği dikkate alındığında, spor kulüplerinin dernek örgütlenmesi altında faaliyetlerine devam etmelerinin olanaksızlığı belirtilmiş, spor kulüplerinin dernekler mevzuatından çıkarılıp farklı bir yasal düzenlemeye tabi tutulması gerektiği vurgulanmıştır.

SKSFK genel gerekçesinde, GSHK md. 24/3 hükmünde spor kulüplerinin profesyonel takımlarını TTK kapsamında kurulmuş veya kurulacak bir şirkete devredebileceklerine ilişkin yasal bir düzenlemenin bulunduğu ancak spor faaliyetlerine katılan anonim şirketlerin bu vasfı kazanmaları, hissedarlık yapıları, spor

---

⁵⁸ Yusuf Kara, "Spor Hukukunda Kurumsallaşma ve Spor Federasyonlarının Tüzel Kişilikleri," *Av. Kısmet Erkiner Armağanı: Spor Hukuku Yazıları* içinde (İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları, 2014), s. 237-253.

⁵⁹ Kısmet Erkiner, "Spor Yönetiminin Sorunları," *İktisadi Araştırmalar Vakfı Konferans Notları*, s. 5. <http://www.sporhukuku.org.tr/wp-content/uploads/2018/06/Konferans-Spor-Y%C3%B6netiminin-Sorunlar%C4%B1.pdf> (E.T. 11.02.2023).

kulüpleriyle ve spor federasyonlarıyla olan ilişkilerine ilişkin yasal bir düzenleme bulunmadığına dikkat çekilmiştir⁶⁰.

AKŞAR futbol kulüplerinin dernek olarak örgütlenmesinin futbolun endüstriyelleşen haliyle uyuşmadığını ve futbol kulüplerinin krize girmesindeki en büyük nedenlerden birisi olduğunu savunmuştur⁶¹.

HELVACI ise dernek şeklinde örgütlenen spor kulüplerinin şirketleşmeleri durumunda, karar alma mekanizmasının ticari hayatın hızına yetişemeyeceğini savunmuştur⁶². Zira bu şirketlerin birçoğunda, şirketin en büyük ortağı ilgili dernek olduğu ve şirketin malvarlığının birçoğu da derneğe ait olduğu için bu malvarlığı hakkında yapılacak tasarruflar konusunda dernek genel kurulunda karar alınması gerekmektedir. Bu nedenle neredeyse her konuda dernek genel kurulunda karar alınması gibi bir zorunluluk ortaya çıkmaktadır ve bu durum da, spor kulüplerinin kurmuş olduğu şirketlerin ticari hayatın hızına yetişememesine neden olmaktadır. Dernek tarafından karar alınıp uygulanması ile şirket kurup alınan kararların uygulanması için dernek genel kurulu kararının beklenmesi, spor kulüplerinin şirketleşmesindeki pratik faydayı ortadan kaldırmaktadır.

ÜÇİŞİK ise tıpkı siyasi partilerin ve sendikaların özel bir kanunla düzenlendiği gibi spor kulüplerinin de özel bir kanunla düzenlenmesi gerektiğini savunmuş ve bu özel kanunun spor kulüplerinin kuruluş işlemlerini kolaylaştırması yönünden faydası olabileceğini belirtmiştir⁶³.

1.2.1.2 Mali açıdan yaşanan sorunlar

SKSFK genel gerekçesinde, ülkemizdeki spor kulüplerinin birçok sorununun bulunduğu ancak bu sorunlar içerisindeki en büyük ve en önemli sorunun mali sorunlar olduğu ifade edilmiştir⁶⁴. Genel gerekçeye göre, spor kulüplerinin yaşadığı mali sorunların birden fazla nedeni olmakla beraber, bu sorunların temel çıkış noktası; spor kulüplerinin giderlerini karşılayacak kadar gelir üretememeleri ve yaptıkları harcamaları kontrollü bir şekilde yapmamaları nedeniyle sürekli bütçe açıkları vermeleri olarak belirlenmiştir. Kulüplerin bu bütçe açıklarını kapatabilmek için

⁶⁰ SKSFK Genel Gerekçesi s. 2, p. 9, <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 28.03.2023)

⁶¹ Tuğrul Akşar, *Krizdeki Futbol* (İstanbul: Literatür Yayınları, 2013), s. 5.

⁶² Helvacı, *Sporda Şirketleşme*, s. 691.

⁶³ Üçişik, *Çözüm Önerileri*, s. 48.

⁶⁴ SKSFK Genel Gerekçesi s. 1, p. 4, <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 28.03.2023)

yüksek maliyetli borçlanma yoluna gitmesinin de kulüpleri giderek büyüyen bir borç döngüsüne sokmakta olduğu tespit edilmiştir⁶⁵. Madde gerekçelerine bakıldığında ise SKSFK md. 14 gerekçesinde, mali sorunlar futbol özelinde ele alınmış ve futbolun bir endüstri haline gelmesiyle beraber özellikle futbolcu transfer ücretlerinin kulüplerin giderleri arasında önemli bir yer kapladığı belirtilmiş, bu durumun da kulüplerin yabancı kaynaklara başvurmasına ve yüksek miktarda borçlanmasına neden olduğu ifade edilmiştir.

Spor kulüpleri şirket olmadıkları için sermayesiz olarak kurulmaktadır. Sermayesiz kuruluş, spor kulüplerinin mali sorunlarını tetikleyen en büyük faktörlerden birisidir⁶⁶. Bu durum, spor kulübüne en çok mali desteği sağlayacak kişilerin başkan ve yönetim kurulu üyesi olarak seçilmesine neden olmaktadır. Spor kulüplerinde kongreler öncesinde genellikle kulübe büyük miktarda mali destek sağlayacak kişiler başkan ya da yönetim kurulu üyesi olarak seçildiği için, ileride bu kişilerin kulüpten ayrılması ya da kulüple ters düşmesi durumunda, kulübe yaptıkları yardımlar için haciz işlemleri başlatmaları ihtimal dahilindedir⁶⁷.

Spor kulüplerinin amatör spor branşlarına ilişkin şubeleri, büyük oranda futbol şubelerinin gelirleri ile kalkınmaktadır. Ülkemizde en büyük gelirin elde edildiği spor branşı olan futbol şubeleri, bağlı oldukları spor kulübüne ait diğer branşları da finanse etmektedir. Futbol branşından elde edilen gelirin tamamının futbola harcanmaması, futbol branşına ait şubenin gelirlerinin giderlerini karşılayamayacak duruma gelmesine neden olmaktadır. Burada olması gereken, futbol şubesinden elde edilen gelirin tamamının yine futbol şubesinin harcamalarında kullanılmasıdır. Diğer branşların gelirleri ise sponsorluk anlaşmaları yapılmak suretiyle arttırılabilecektir⁶⁸.

1.2.2 SKSFK'nın amacı ve kapsamı

SKSFK md. 1/1 hükmünde *“Bu Kanunun amacı; spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ve spor federasyonlarının kuruluşu, organları, üst kuruluş oluşturmaları, gelir ve giderleri, bütçe ve harcama esasları, görev, yetki ve sorumlulukları, denetimleri, bunlara yapılacak her türlü yardımın şekil ve şartları ile bunlara ilişkin diğer hususlara dair usul ve esasları düzenlemektir.”* ifadelerine yer verilmiş ve

⁶⁵ SKSFK Genel Gerekçesi s. 1, p. 5-6, <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 28.03.2023)

⁶⁶ Erkiner, “Sporun Sorunları,” s. 15.

⁶⁷ İmamoğlu, Karaoğlu, ve Erturan, “Spor Kulüplerinin Nitelikleri,” s. 54.

⁶⁸ İmamoğlu, Karaoğlu, ve Erturan, “Spor Kulüplerinin Nitelikleri,” s. 54.

SKSFK'nın amacına dair genel çerçeve çizilmiştir. Hükümden anlaşılacağı üzere, SKSFK ile spor kulüplerine, spor anonim şirketlerine ve spor federasyonlarına ilişkin tüm hususları düzenleyen müstakil bir kanun yaratmak amaçlanmıştır.

SKSFK md. 1/2 hükmünde ise *“Bu Kanunun 3 ila 20 nci maddeleri ile 42 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 47 nci maddesinin beşinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümleri kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları hakkında uygulanmaz.”* ifadelerine yer verilmiştir. Türkiye'deki spor federasyonlarından yalnızca TFF'nin kendi kuruluş kanunu bulunmaktadır. Bu nedenle, TFF'nin kuruluşunu düzenleyen 5894 Sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun⁶⁹ (TFFKGHK) bulunduğu için, SKSFK md. 1/2 hükmünde saklı tutulan maddeler dışındaki SKSFK maddeleri, TFF hakkında uygulanmayacaktır.

SKSFK md. 1/3 hükmünde *“Payları borsada işlem gören spor anonim şirketleri de dâhil olmak üzere tüm halka açık spor anonim şirketleri sermaye piyasası mevzuatına tabidir. Bu Kanunda spor anonim şirketleri için getirilen hükümler, sermaye piyasası mevzuatının halka açık şirketler için getirdiği düzenlemelerden ayrılmadığı sürece uygulanır. Aynı konuda farklı hükümler olması durumunda halka açık spor anonim şirketlerine sermaye piyasası mevzuatı hükümleri uygulanır.”* ifadelerine yer verilmiştir. Hükme göre, borsada işlem gören spor anonim şirketleri de dahil olmak üzere tüm halka açık spor anonim şirketleri hakkında 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu⁷⁰ (SPK) ve ilgili sermaye piyasası mevzuatı uygulanacaktır. SKSFK hükümleri, bu spor anonim şirketleri hakkında sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmadığı müddetçe uygulanabilecek ve SKSFK ile sermaye piyasası mevzuatında bu spor anonim şirketleri hakkında aynı konuda farklı hükümler bulunması durumunda da sermaye piyasası mevzuatındaki hükümler uygulama alanı bulacaktır. Günümüz itibariyle Türkiye'de halka açılan spor kulübü sayısı çok sınırlıdır. Yalnızca futbolda dört büyükler olarak da anılan Galatasaray, Beşiktaş, Fenerbahçe ve Trabzonspor kulüpleri kurdukları şirketleri halka açma yoluna gitmişlerdir. Bu bağlamda; Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş. (Galatasaray Sportif A.Ş.) ve Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Beşiktaş Sportif A.Ş.) Şubat 2002'de, Fenerbahçe Sportif Hizmetler Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Fenerbahçe Sportif

---

⁶⁹ RG. T. 16.05.2009, S. 27230.

⁷⁰ RG. T. 30.12.2012, S. 28513.

A.Ş.) Şubat 2004'te, Trabzonspor Sportif Yatırım ve Ticaret A.Ş. (Trabzonspor Sportif A.Ş.) Nisan 2005'te ilk kez halka açılmışlardır⁷¹.

SKSFK md. 1/4 hükmü ise *“Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan askerî spor kulüpleri bu Kanuna göre tescil edilerek tüzel kişilik kazanan spor kulüpleri gibi spor faaliyetlerine katılabilir ancak bu Kanunun 4 üncü maddesi hariç diğer hükümleri bu kulüpler hakkında uygulanmaz.”* ifadelerine yer vererek askerî spor kulüpleri hakkında *“spor faaliyetlerine katılım”* başlıklı SKSFK md. 4 hükmü haricinde kalan SKSFK hükümlerinin uygulanmayacağını belirtmiş ve kanunun kapsamı belirlenmiştir.

---

⁷¹ Akyüz, “Şirketleşme ve Halka Açılma”, s. 12.

BÖLÜM 2: SPOR ANONİM ŞİRKETİ KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ

2.1 Spor Anonim Şirketi ve Spor Kulübü

SKSFK'nın kapsamı, genel anlamda spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ve spor federasyonları çerçevesinde belirlenmiştir. Spor kulübü ve spor anonim şirketi kavramları, önceki düzenlemeler nedeniyle uygulamada birbirlerine karıştırılması muhtemel olan kavramlardır. Çalışmamızda spor anonim şirketlerini incelediğimiz için spor anonim şirketi kavramı üzerinde durmak ve spor anonim şirketi ile spor kulübü arasındaki farkları ve aralarındaki hâkimiyet ilişkilerini belirtmekte fayda vardır.

2.1.1 Spor anonim şirketi kavramı

Spor anonim şirketi kavramının, dar ve geniş olmak üzere iki anlamı olduğu söylenebilir. Spor anonim şirketinin geniş anlamı, sporla ilgili konularda faaliyetlerde bulunan bütün anonim şirketleri kapsamaktadır. Bu anlamda, gerek doğrudan gerek dolaylı yoldan spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketler, geniş spor anonim şirketi tanımına dahil edilmektedir. Profesyonel liglerde mücadele eden bir anonim şirketin yanı sıra, bir yüzme havuzu ya da spor salonu işleten anonim şirketler de geniş anlamda spor anonim şirketi tanımına dahildir⁷².

Dar anlamda spor anonim şirketi kavramı, hukuk dünyasına SKSFK ile kazandırılmış bir kavramdır. Dar anlamda spor anonim şirketi, SKSFK md. 2/1-i hükmünde tanımlanmıştır. Buradaki tanıma göre, bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da tamamen spor kulübünden bağımsız bir şekilde TTK'ya göre kurulan ve sportif faaliyetlerde bulunma amacıyla tescilini yaptıran anonim şirketler spor anonim şirketi olarak adlandırılmaktadır. SKSFK md. 2 hükmünün gerekçesinde, spor anonim şirketlerinin bir spor kulübünün iştiraki olarak o kulübe bağlı bir şekilde kurulabileceği gibi, herhangi bir spor kulübüne bağlı olmaksızın da kurulabileceği ve tescilini yaptırarak sportif faaliyetlere katılabileceği vurgulanmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, spor anonim şirketin varlığından bahsedebilmek için her şeyden önce mutlaka TTK'ya göre kurulmuş bir anonim şirketin varlığı gerekmektedir. Ancak bu anonim şirketin herhangi bir spor kulübünün iştiraki olarak o spor kulübüne bağlı olması şart değildir. TTK'ya göre kurulmuş olan anonim şirketin, spor kulüplerinden

⁷² Mehmet Aslan, "Spor Anonim Şirketleri" (doktora tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, 2022), s. 10.

bağımsız olarak kendi başına tescilini yaptırarak sportif faaliyetlerde bulunmasına olanak tanınmıştır. Belirtmek gerekir ki, bir anonim şirketin spor anonim şirketi olarak kabul edilebilmesi için mutlaka sportif faaliyetlerde bulunması gerekmektedir. Ancak bu şirket, faaliyet alanını sadece sportif faaliyetlerle sınırlandırmak zorunda değildir. Sportif faaliyetlerinin yanında, başka faaliyetlerde de bulunması olanaklıdır. Böylece; SKSFK öncesi dönemde dernek olarak kurulan spor kulüplerinin kurdukları şirketlerin bünyesinde ticari faaliyetlerini yürüttüğü ve bu şirketlerin en büyük ortağının da dernek olduğu, bu nedenle şirketin karar alma mekanizmasında aksamalar ortaya çıktığı ve ticari hayatın akış hızına yetişilemediği şeklindeki sorunların yaşanmayacağı bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır.

2.1.2 Spor anonim şirketi ve spor kulübü ayrımı

SKSFK öncesi dönemde spor kulüplerinin dernek şeklinde kurulacağı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tescil edilerek sportif faaliyetlere katılabileceği GSHK'da hükme bağlanmıştı. GSHK ve DK'da dolaylı olarak tanımlanan spor kulüplerinin net tanımına ise Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nde yer verilmişti. Tanıma göre *“Spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurularak Genel Müdürlüğe kayıt ve tescilini yaptıran dernekler”* spor kulübü olarak adlandırılmaktaydı.

SKSFK md. 2/1-ö hükmünde ise spor kulüplerinin tanımı *“Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişileri”* şeklinde verilmiştir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nde yer alan tanımda spor kulüplerinin açıkça dernek olduğu belirtildiği halde, SKSFK'da yer alan tanımda spor kulüplerinin bir özel hukuk tüzel kişisi olduğu belirtilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere, SKSFK ile spor kulüplerine bağımsız ve yeni bir tüzel kişilik verilmiş, hukukumuzda yeni bir tüzel kişilik türü kazandırılmıştır. Böylece, SKSFK ile spor kulübü ve spor anonim şirketi arasındaki farklılık da açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

SKSFK md. 3 hükmünde, spor kulüplerinin kuruluşu ve tüzel kişiliğini kazanması düzenlenmiştir. Hükme göre, spor kulüpleri spor faaliyetlerine katılmak amacıyla gerçek veya tüzel en az yedi kişi tarafından kurulabilecektir. SKSFK'da yer alan tanım, yedi gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulma şartı bakımından derneklerin kuruluşuna benzemektedir. Ancak SKSFK öncesi dönemde önce dernek

olarak kurulan spor kulüpleri, dernek olarak kurulduktan sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tescil edilmekte ve bu şekilde Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesine kaydolabilmekteydi. Bu anlamda, SKSFK öncesi dönemde spor kulüpleri için iki aşamalı bir sistem benimsenmişti. SKSFK ile bu iki aşamalı sistem, tek aşamaya düşürülmüş ve dernek şeklinde kurulma şartı kaldırılmıştır. Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tescil başvurusunda bulunan spor kulüplerinin, başvurularında mevzuata aykırılık veya noksanlık bulunmaması şartıyla tüzel kişiliklerini kazanabileceği hükme bağlanmıştır.

SKSFK öncesi dönemde dernek statüsündeki spor kulüpleri ile şirketleşen spor kulüpleri arasındaki ayrım, kimi düzenlemelerde net değildi. Spor kulübü kavramının şirketleşen spor kulüplerini de kapsayacak şekilde kullanıldığı örnekler bulunmaktaydı. Bunlardan birisi de 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun⁷³ md. 3/1-h hükmünde yer alan ve *“Belirli kurallara göre kurulan, amatör veya profesyonel spor dallarında faaliyette bulunan kuruluş”* şeklinde tanımlanan spor kulübü kavramıydı. Bu tanım spor kulübünün tanımı olarak kanunda yer almasına rağmen buradaki *“kuruluş”* ifadesi hem dernek statüsündeki spor kulüplerini hem de şirketleşen spor kulüplerini kapsamaktaydı. SKSFK md. 56 hükmü ile birlikte Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun md. 3/1-h hükmünde yer alan *“kuruluş”* ifadesi değiştirildi ve spor kulübünün tanımı *“Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişileri”* şeklinde düzenlendi. Bu tanım, SKSFK md. 2/1-ö hükmünde yer alan spor kulübü tanımı ile örtüşmektedir. Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'da yer alan bu tanım spor kulüplerinin tanımıyla aynı olduğu için spor anonim şirketlerini kapsamadığı düşünülebilir. Ancak bu tanım, spor anonim şirketlerini de kapsayacak şekilde geniş yorumlamak gerekmektedir⁷⁴.

2.2 Spor Anonim Şirketlerinde Kuruluş ve Tüzel Kişiliğin Kazanılması

Spor anonim şirketlerinin kuruluşuna ve tesciline ilişkin düzenleme SKSFK md. 14 hükmünde yer almaktadır. SKSFK md. 14/6 hükmünde ise spor anonim şirketlerinin tesciline ilişkin usul ve esasların Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından

⁷³ RG. T. 14.04.2011, S. 27905.

⁷⁴ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 9-10.

çıkartılacak bir yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır. Gençlik ve Spor Bakanlığı, bu hükme dayanarak Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği'ni⁷⁵ (Tescil Yönetmeliği) çıkartmıştır. Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği md. 16 vd. hükümlerinde, spor anonim şirketlerinin tesciline ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

2.2.1 TTK'ya göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan bir anonim şirketin varlığı

SKSFK md. 14/1 hükmünde *“6102 sayılı Kanuna göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan anonim şirketler, Bakanlık tarafından tescil edilmeleri ile spor anonim şirketi vasfını kazanır.”* ifadelerine yer verilmiştir. Tescil Yönetmeliği md. 16/1 hükmünde ise SKSFK'daki hükme benzer şekilde *“6102 sayılı Kanuna göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan anonim şirketler, il müdürlüğü tarafından tescil edilmeleri ile spor anonim şirketi vasfını kazanır.”* ifadelerine yer verilmiştir. Her iki hükümde de spor anonim şirketi vasfının kazanılması için gereken ön şartın TTK'ya göre kurulup tüzel kişilik kazanan bir anonim şirketin varlığı olduğu vurgulanmaktadır. Ancak anonim şirket statüsünde kurulmuş olmak, spor anonim şirketi vasfını kazanmak için esaslı bir unsur değildir. Örneğin limited şirket olarak kurulan ve daha sonra TTK md. 180 vd. hükümleri uyarınca tür değiştirerek anonim şirket statüsüne geçen şirketlerin de bu anlamda spor anonim şirket vasfını kazanması olanak dahilindedir.

6762 Sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu⁷⁶ (eTTK) md. 277 hükmünde anonim şirket kurulabilmesi için beş kurucunun bulunması gerektiği hükme bağlanmıştır. Ancak bu durum, beş kurucuya ihtiyaç duymayan girişimcilerin beş kurucu şartını sağlamak için yapay kurucu kullanmasına neden olduğu için, TTK md. 338 hükmünde anonim şirketlerin kurulabilmesi için bir kurucunun yeterli olacağı düzenlenmiştir⁷⁷.

Anonim şirketlerin kuruluşu, kural olarak herhangi bir izne tabi değildir. Ancak TTK md. 333 hükmünde, Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanacak bir tebliğle faaliyet alanı belirlenen anonim şirketlerin Ticaret Bakanlığı iznine tabi olarak kurulacağı ifade edilmiş ve anonim şirketlerin izne tabi olmaksızın kurulacağı kuralına istisna getirilmiştir. Ancak TTK md. 333 hükmünün devamında Ticaret Bakanlığı'nın incelemesinin, sadece kanunun emredici hükümlerine aykırılık yönünden

⁷⁵ RG. T. 08.07.2022, S. 31890.

⁷⁶ RG. T. 09.07.1956, S. 9353.

⁷⁷ İsmail Kırcı, Feyzan Hayal Şehirli Çelik ve Çağlar Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C1* (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013), s. 287.

yapılabileceği belirtilmiştir. Bakanlığın hukuki veya ekonomik anlamda yerindelik incelemesi yapması olanaksızdır. Örneğin Bakanlık, ülkedeki ya da anonim şirketin faaliyet alanına giren ilgili sektördeki anonim şirket sayısının fazlalığı nedeniyle izin başvurusunu reddedemeyecektir⁷⁸.

TTK kapsamında bir anonim şirketin kurulabilmesi için, şirkete ait bir esas sözleşmenin bulunması şarttır. Zira TTK md. 335/1 hükmünde, kanuna uygun olarak düzenlenen ve şirket kurucularının sermayenin tamamını ödemeyi şartsız taahhüt ederek imzaladıkları esas sözleşmede, anonim şirket kurma iradelerini açıklamaları gerektiği ifade edilmiştir. TTK md. 355 hükmüne göre anonim şirket, ticaret siciline tescil edilmesiyle birlikte tüzel kişilik kazanacaktır. Bu bağlamda, anonim şirketin tüzel kişilik kazanması için gereken kurucu işlem tescildir. Ancak esas sözleşme de, kurucu işlemin konusunu oluşturması bakımından kuruculuk özelliği taşımaktadır⁷⁹. Zira esas sözleşme kuruluşta yerine getirilmesi gereken bir formaliteden ibaret gibi anlaşılrsa da, esas sözleşme anonim şirketin anayasası niteliğindedir ve anonim şirketin kuruluşundan sona ermesine kadar olan süreçte doğabilecek uyuşmazlıklar bakımından öncelikle başvurulması gereken kaynaklardan birisidir⁸⁰.

Anonim şirketin kuruluş aşamasının sona ermesi ve şirketin tüzel kişilik kazanması için, TTK md. 355/1 hükmü uyarınca ticaret siciline tescili gerekmektedir. Ticaret siciline tescil, kural olarak bildirici nitelikte olup bazı istisnai hallerde kurucu nitelik taşımaktadır. Bu anlamda, anonim şirketlerin ticaret siciline tescili de istisnai olarak kurucu niteliktedir. Ticaret siciline tescile kurucu nitelik tanınmasının nedeni, iç ve dış ilişkide uyumun sağlanmasıdır. Böylece, hukuki ilişkinin iç ve dış ilişkiler bakımından bölünmesi engellenmeye çalışılmaktadır⁸¹. Ticaret siciline tescil edilen hususların ilanı ise aleniyetin sağlanması bakımından gereklidir. İlan ile birlikte, sicile yapılan kayıtlardan ve kayıtlardaki değişikliklerden ilgililerin haberdar olması sağlanmaktadır. Ayrıca ilanın; aleniyeti sağlamanın dışında, sicil kayıtlarının üçüncü kişiler açısından ne zaman hüküm ve sonuç ifade etmeye başlayacağını tespitini sağlaması gibi bir işlevi de bulunmaktadır⁸².

⁷⁸ Kırcı, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 283.

⁷⁹ Kırcı, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 298.

⁸⁰ Mehmet Bahtiyar, "6102 Sayılı TTK'da Anonim Şirketin Kuruluşu," *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 117-118, C. 9 (Mayıs-Haziran 2014): s. 9-28.

⁸¹ Necla Akdağ Güney, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Kuruluş* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014), s. 194.

⁸² Akdağ Güney, *Anonim Şirketlerde Kuruluş*, s. 202.

2.2.2 Gençlik ve Spor Bakanlığı'na başvuru ve bakanlık tarafından tescil

SKSFK md. 14/1 hükmünde, TTK'ya göre kurulan ve tescil edilen anonim şirketlerin, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından spor anonim şirketleri siciline tescil edilmeleriyle birlikte spor anonim şirketi vasfını kazanacakları belirtilmiştir. Tescil Yönetmeliği md. 16/1 hükmünde ise TTK'ya göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan anonim şirketlerin Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Müdürlüğü tarafından tescil edilmeleri durumunda spor anonim şirketi vasfını kazanacağı ifade edilmiştir. Hem SKSFK md. 14/2 hükmünde hem de Tescil Yönetmeliği md. 17/1 hükmünde spor anonim şirketlerinin tescil için yaptığı başvurunun, Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Müdürlüğü tarafından otuz gün içinde karara bağlanacağı belirtilmiştir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Müdürlüğü tarafından, başvuruda mevzuata aykırılık ya da eksiklik bulunması durumunda, bu hususun otuz gün içerisinde giderilmesi istenir. Bu süre içerisinde aykırılığı gidermeyen ya da eksiklikleri tamamlamayan şirketlerin başvurusu reddedilir. Başvuruda mevzuata aykırılık veya eksiklik bulunmazsa ya da bu aykırılık veya eksiklik giderilmişse şirket, spor anonim şirketleri siciline tescil edilir. Bu bağlamda, spor anonim şirketi vasfının kazanılma anı, şirketlerin Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tutulan spor anonim şirketleri siciline tescil edildikleri andır⁸³.

SKSFK'ya göre Gençlik ve Spor Bakanlığı nezdinde spor kulüpleri için spor kulüpleri sicili, spor anonim şirketleri için ise spor anonim şirketleri sicili tutulmaktadır. Bu iki sicil arasındaki fark ise spor kulüpleri siciline tescilin tüzel kişilik kazandırmasıdır. Bir başka anlatımla; spor kulüpleri, spor kulüpleri siciline tescil edilmekle tüzel kişilik kazandığı halde, spor anonim şirketleri ticaret siciline tescil edilmekle tüzel kişilik kazanmaktadır. Anonim şirketlerin spor anonim şirketi siciline tescil edilmeleri tüzel kişiliğin değil, spor anonim şirketi vasfının kazanılması için gereklidir. Burada, spor anonim şirketlerinin de spor kulüplerinde olduğu gibi doğrudan spor anonim şirketi siciline tescil edilmekle tüzel kişilik kazanmasının uygun olacağı düşünülebilir. Ancak ASLAN'a göre, bu şekilde bir uygulamaya geçilmesi için çok kapsamlı bir spor anonim şirketi mevzuatının hazırlanması gerekecektir⁸⁴. Zira bu uygulama, TTK'da öngörülen sistemden farklı bir sistem öngörmektedir. Bununla beraber, spor anonim şirketleri spor faaliyetleri dışında başka

⁸³ Asım Ekren, *Spor Yasası: Kulüp, Şirket, Federasyon* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2022), s. 79.

⁸⁴ Aslan, "Spor A.Ş.," s. 117.

alanlarda da ticari faaliyette bulunabilecektir. Bu nedenle SKSFK’da spor anonim şirketlerinin tescili için öngörülen sistem yerinde olmuştur.

2.2.3 Gençlik ve Spor Bakanlığı’na yapılan tescil başvurusunda sunulması gereken belgeler

TTK’ya göre kurulan anonim şirketlerin, spor anonim şirketi vasfını kazanabilmek için Gençlik ve Spor Bakanlığı’na başvuruda bulunurken tescil talebiyle birlikte sunmaları gereken birtakım belgeler bulunmaktadır. Bu belgeler, Tescil Yönetmeliği md. 16/2 hükmünde düzenlenmiştir.

2.2.3.2. Esas sözleşme ve asgari içeriği

Spor anonim şirketi vasfını kazanmak isteyen anonim şirketlerin işletme konuları arasında spor faaliyetlerinin bulunması şarttır. SKSFK md. 2/1-i hükmünde yer alan spor anonim şirketi tanımında “...spor faaliyetinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran anonim şirketi” ifadelerinin kullanılması, bunu işaret etmektedir.

İşletme konusu, TTK md. 339/2-b hükmü gereğince esas sözleşmede yer alması gereken zorunlu unsurlardandır. TTK’ya göre kurulan ve spor anonim şirketi vasfını kazanmak isteyen anonim şirketlerin esas sözleşmesindeki işletme konuları arasında spor faaliyetlerinde bulunmak yoksa, şirketin esas sözleşme değişikliğine giderek işletme konuları arasına spor faaliyetlerini eklemesi gerekmektedir. TTK kapsamında esas sözleşme değişikliği yapılabilmesi için; TTK md. 453 hükmü uyarınca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın (GTB) izninin bulunması gerektiği durumlara ve TTK md. 454 hükmü uyarınca imtiyazlı payların bulunup bulunmamasına göre yapılması gereken işlemler vardır. Bu işlemler sırasıyla; yönetim kurulu tarafından hazırlanan esas sözleşme değişikliği taslağının noterce onaylanması ve genel kurulun toplantıya çağırılması, gerektiği durumlarda TTK md. 453 hükmü uyarınca GTB’den ve/veya Sermaye Piyasası Kurulu’ndan (SPKur.) izin alınması, genel kurulun esas sözleşme değişikliği tasarısı hakkında karar alması, imtiyazlı paylar varsa TTK md. 454 hükmü uyarınca imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun esas sözleşme değişikliğini onaylaması ve esas sözleşme değişikliğinin ticaret siciline tescil ve ilan ettirilmesi şeklindedir⁸⁵.

⁸⁵ Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2022), s. 493.

TTK md. 339/1 hükmü uyarınca anonim şirketlerde esas sözleşmenin yazılı olması ve bütün kurucuların imzalarının noter tarafından onaylanması veya esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması şarttır. TTK md. 339/2 hükmünde ise anonim şirket esas sözleşmesinde yer alması gereken zorunlu unsurlar sayılmıştır.

Spor anonim şirketlerinin esas sözleşmeleri hazırlanırken asgari olarak içermesi gereken unsurlar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkartılan Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği⁸⁶ (Esas Sözleşme Tebliği) ile düzenlenmiştir. Esas Sözleşme Tebliği md. 5 hükmüne göre, TTK md. 339 hükmünde yer alan ve anonim şirketlerin esas sözleşmelerinde bulunması gereken zorunlu unsurlar, spor anonim şirketleri için de saklı tutulmuştur. Bununla beraber, spor anonim şirketlerinin esas sözleşmelerinde bulunması zorunlu olan başka unsurlar da anılan maddede sayılmıştır. Spor anonim şirketlerinin esas sözleşmesinde, TTK'ya göre kurulan anonim şirketlerin esas sözleşmesinde bulunması gereken zorunlu unsurlara ek olarak bulunması gereken zorunlu unsurlar Esas Sözleşme Tebliği md. 5 hükmüne göre şu şekildedir:

a) Şirketin ticaret unvanında spor, sportif veya belirli bir spor dalını tanımlayacak ibarelerden biri ya da birkaçı.

b) Spor faaliyetlerinde bulunulmasını içerecek şekilde esaslı noktaları belirtilmiş ve tanımlanmış bir şekilde şirketin işletme konusu.

c) Spor anonim şirketinin spor faaliyetlerinde kullanacağı renk, amblem ve benzeri diğer ayırıcı işaretleri tanımlayan ibareler.

ç) Spor faaliyetlerinde bulunulması taahhüt edilen spor dalları ve bu spor dallarında faaliyette bulunma hak ve yetkisini içeren hüküm.

d) Faaliyette bulunduğu en yüksek harcamaya sahip spor dalındaki müsabakaların yapıldığı döneme göre şirketin hesap dönemi.

e) Yönetim kurulu üyelerinde 7405 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamı dışında istenmesi halinde aranacak diğer nitelikler.

f) Zorunlu kurullar dışındaki diğer kurulların oluşturulması halinde, bu kurul üyelerinde 7405 sayılı Kanunun kapsamı dışında istenmesi halinde aranacak diğer nitelikler.

---

⁸⁶ RG. T. 26.07.2022, S. 31904.

g) Bütçenin hazırlanması, yürürlüğe konulması ve uygulanması usulü.

ğ) Öngörülmesi halinde spor anonim şirketinde doğrudan veya dolaylı hâkimiyeti bulunan spor kulübü lehine düzenlenecek imtiyazlar.

h) Bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinde, pay sahiplerine dağıtılacak kâr payları ve kâr payından yapılacak bedelsiz sermaye artırımları hariç olmak üzere şirket kârından kuruculara, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kimselere herhangi bir menfaat sağlanamayacağına dair hüküm.”

2.2.3.3 Diğer belgeler

Tescil Yönetmeliği md. 16/2 hükmüne göre spor anonim şirketi vasfını kazanmak isteyen anonim şirketlerin, tescil talebiyle birlikte Gençlik ve Spor Bakanlığı'na başvuruda bulunurken esas sözleşme dışında sunması gereken birtakım belgeler daha bulunmaktadır. Bu belgeler; yönetim kurulu kararı, anonim şirketin pay sahipleri arasında tüzel kişiler varsa bu tüzel kişilerin unvanını ve merkezini gösteren belge, anonim şirketin kamu kurum ve kuruluşları veya eğitim kurumları bünyesinde yer aldığı durumlarda ilgili kurum veya kuruluşun vereceği izin yazısı ve mevcut pay sahibi bilgilerine ilişkin defter ve benzeri kayıtların örneği şeklindedir.

Spor anonim şirketi vasfını kazanmak isteyen anonim şirketler, Tescil Yönetmeliği md. 16/2 hükmünde yer alan belgelerle birlikte Gençlik ve Spor Bakanlığı'na başvurduktan sonra, söz konusu başvuru incelemeye alınır.

2.2.4 Gençlik ve Spor Bakanlığı'na yapılan tescil başvurusunun hukuki niteliği

Spor anonim şirketleri; ilk olarak TTK kapsamında bir anonim şirket olarak ticaret siciline, takiben de SKSFK kapsamında spor anonim şirketi olarak spor anonim şirketleri siciline tescil edilmektedir. Bu anlamda, spor anonim şirketleri bakımından iki aşamalı tescilin söz konusu olduğu söylenebilecektir⁸⁷.

TTK kapsamında tüzel kişilik kazanan anonim şirketlerin spor anonim şirketi vasfını kazanabilmeleri için, SKSFK md. 14/1 hükmü uyarınca Gençlik ve Spor Bakanlığı'na başvurup spor anonim şirketleri siciline tescillerini talep etmeleri gerekmektedir.

---

⁸⁷ Mahmut Can Büyükhatipoğlu, “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı ile Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi,” *Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı* içinde, der. Tacar Çağlar (Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2022), s. 156.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'na yapılan tescil başvurusunun hukuki niteliğinin tespiti için hükmün lafzının incelenmesi gerekmektedir. Zira SKSFK'da, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na yapılacak olan tescil başvurusunun hukuki niteliğiyle ilgili açık bir ifade bulunmamaktadır. SKSFK md. 14/2 hükmünde, TTK kapsamında anonim şirket tüzel kişiliğini kazanan şirketlerin spor anonim şirketi vasfını kazanmak için yaptığı başvuruların Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından otuz gün içinde karara bağlanacağı düzenlenmiştir. Bununla beraber, yine aynı maddede başvuruda mevzuata aykırılık veya noksanlık bulunmaması ya da bu aykırılık veya noksanlığın giderilmesi durumunda şirketin spor anonim şirketi siciline tescil edileceği de hükme bağlanmıştır. Bizim de katıldığımız BÜYÜKHATİPOĞLU'nun görüşüne göre, SKSFK md. 14/2 hükmünün lafzından yola çıkarak Gençlik ve Spor Bakanlığı nezdinde tutulan spor anonim şirketleri siciline yapılacak tescilin kurucu nitelikte olduğu ve şirketin spor anonim şirketleri siciline tescil edilmesiyle birlikte TFF, UEFA ve FIFA gibi kuruluşlar tarafından düzenlenen organizasyonlara katılmaya hak kazanacağı söylenebilecektir⁸⁸.

2.2.5 Bakanlığın başvuruyu karara bağlaması ve spor anonim şirketi statüsünün kazanılması

SKSFK md. 14 hükmü uyarınca TTK'ya göre kurulan ve ticaret siciline tescili tamamlanan bir anonim şirketin, spor anonim şirketi statüsünü kazanabilmesi için Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bu yönde bir başvuru yapması ve Bakanlık tarafından başvuru incelendikten sonra spor anonim şirketleri siciline tescil edilmesi gerekmektedir.

Spor anonim şirketleri siciline tescilini yaptırmak isteyen anonim şirketlerin başvurusu, SKSFK md. 14/2 hükmü uyarınca Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından incelenmekte ve otuz gün içerisinde karara bağlanmaktadır. İlgili başvuruda mevzuata aykırılık veya noksanlık bulunduğu tespit edilmesi halinde, şirketin bu hususu otuz gün içerisinde gidermesi istenmektedir. Otuz gün içerisinde bu aykırılık veya noksanlığın giderilmemesi durumunda başvuru reddedilmektedir. Başvuruda mevzuata aykırılık veya noksanlık yoksa ya da bu aykırılık veya noksanlık giderilmişse şirket, spor anonim şirketi siciline tescil edilmektedir. Spor anonim şirketi

---

⁸⁸ Büyükhatipoğlu, "Hukuki Sorumluluğun Değerlendirilmesi," s. 157.

vasfının kazanılma anı ise anonim şirketlerin Gençlik ve Spor Bakanlığı nezdinde tutulan spor anonim şirketleri siciline tescil edilme anı olmaktadır⁸⁹.

2.3 Spor Kulübü ile Spor Anonim Şirketi Arasında Hâkimiyet İlişkisi

SKSFK md. 15/2 hükmünde spor anonim şirketi ile malvarlığı ya da sözleşme, ortaklık, yönetim veya benzeri bir bağlantısı bulunan spor kulübünün, söz konusu spor anonim şirketinde TTK md. 195 hükmü kapsamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunması gerektiği düzenlenmiştir. Hükümden de anlaşılacağı üzere kanun koyucu burada emredici bir kurala yer vermiştir. Hükümün emredici olduğu ve bir zorunluluk içerdiği SKSFK md. 15/2 gerekçesinde de açıkça belirtilmiştir. Esas Sözleşme Tebliği md. 7/2 hükmünde ise spor anonim şirketi ile malvarlığı ya da sözleşme, ortaklık, yönetim veya benzeri bir bağlantısı bulunan spor kulübünün hangi hallerde spor anonim şirketi üzerinde hâkimiyetinin bulunduğu kabul edileceği açıkça düzenlenmiştir. Buna göre;

“a) Oy haklarının çoğunluğuna sahip olması,

b) Esas sözleşme uyarınca, yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyenin seçimini veya aday gösterme hakkına sahip olması,

c) Kendi oy hakları yanında, bir sözleşmeye dayanarak, tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte, oy haklarının çoğunluğunu oluşturması,

ç) Spor anonim şirketini bir sözleşme gereğince veya başka bir yolla hâkimiyeti altında tutabilmesi,

d) Hâkim bulunduğu bir veya daha fazla şirket aracılığıyla spor anonim şirketine dolaylı olarak hâkim olabilmesi,

hallerinde spor anonim şirketinin üzerinde hâkimiyetinin bulunduğu kabul edilir.”

Bu bağlamda SKSFK md. 15/2 hükmünün TTK md. 195 hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir⁹⁰. TTK kapsamında bir ticaret şirketinin başka bir ticaret şirketi veya teşebbüs üzerinde bu şirkete veya teşebbüse direkt olarak iştirak etmesinden kaynaklı olarak hâkimiyeti bulunuyorsa burada doğrudan hâkimiyet söz

⁸⁹ SKSFK md. 14 gerekçesi, <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T.29.03.2023)

⁹⁰ Aydın Alber Yüce, “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması,” *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C. 5, S. 2 (2022), s. 482-500.

konusudur. Bir hâkim şirketin bir veya birden çok bağlı şirketi vasıtasıyla kurduğu hâkimiyet ise dolaylı hâkimiyettir⁹¹.

SKSFK md. 15/2 hükmü ile TTK md. 195 hükmü birlikte değerlendirildiğinde; spor kulübü spor anonim şirketinin oy haklarının çoğunluğuna sahipse, esas sözleşme doğrultusunda yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturmaya yetecek kadar üyenin seçimini sağlayabilme hakkına sahipse, kendi oy hakkının yanında bir sözleşmeye istinaden tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte oy haklarının çoğunluğunu oluşturuyorsa, spor anonim şirketini bir sözleşme gereği hâkimiyeti altında tutabiliyorsa spor kulübünün SKSFK md. 15/2 hükmü uyarınca spor anonim şirketi üzerinde doğrudan hâkimiyeti bulunmaktadır⁹². Bu anlamda, hâkim durumdaki spor kulübü hakkında TTK'da yer alan hâkimiyete ilişkin sorumluluk hükümlerinin ve özellikle TTK md. 209 hükmünde yer alan güvenden doğan sorumluluk hükmünün uygulanması gündeme gelebilecektir.

2.4 Spor Anonim Şirketi Statüsünün Kaybedilmesi ve Tescilin İptali

Spor anonim şirketlerinin spor anonim şirketi vasfını kaybetmelerine ilişkin düzenleme SKSFK md. 14/4 ve Tescil Yönetmeliği md. 27 hükümlerinde yer almaktadır. Tescil Yönetmeliği md. 27 hükmünde yer alan düzenleme, SKSFK md. 14/4 hükmünün tekrarıdır ve SKSFK md. 14/4 hükmünden herhangi bir farklılık içermemektedir.

SKSFK md. 14/4 hükmüne göre Gençlik ve Spor Bakanlığı;

“a) Tescile ilişkin şartları kaybeden,

b) Organlarını bu Kanuna aykırı olarak oluşturan ve Bakanlık tarafından yapılan yazılı ihtarla rağmen bu aykırılıkları ihtar tarihinden itibaren üç ay içinde gidermeyen,

c) Taahhüt ettiği hiçbir spor faaliyetine izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç yıl katılmayan, spor anonim şirketlerinin Bakanlık nezdindeki tescillerini iptal eder.”

SKSFK md. 14/4-a hükmünde yer alan tescil, Gençlik ve Spor Bakanlığı nezdinde tutulan spor anonim şirketleri sicilindeki tescildir. Hem SKSFK'da hem de Tescil Yönetmeliği'nde tescile ilişkin koşullar açık bir şekilde sayılmamıştır. Ancak

⁹¹ Ünal Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015), s. 619.

⁹² Yüce, “Spor Anonim Şirketleri,” s. 489.

SKSFK'nın spor anonim şirketler ile ilgili hükümlerden bu koşulların neler olduğuna dair çıkarım yapmak olanaklıdır.

Spor anonim şirketlerinin Gençlik ve Spor Bakanlığı nezdindeki sicile tescil edilebilmeleri için, her şeyden önce TTK'ya göre kurulmuş bir anonim şirketin varlığı şarttır. Bu nedenle anonim şirketin sona ermesi ve tüzel kişiliğin ortadan kalkması, spor anonim şirketini de sona erdirecektir. Ancak bu durumda anonim şirket tüzel kişiliğini kaybedeceği için spor anonim şirketinin Gençlik ve Spor Bakanlığı sicilinden terkin edilmesi bir yaptırımdan ziyade formalite niteliğinde bir işlem olacaktır⁹³.

Tescile ilişkin bir diğer koşul ise anonim şirketin işletme konuları arasında sportif faaliyetlerin yer almasıdır. Zira Esas Sözleşme Tebliği md. 5/1 hükmünde de bu hususa yer verilmiştir. İşletme konularından spor faaliyetlerini çıkararak ya da işletme konusunu değiştiren anonim şirketler de tescile ilişkin koşulları kaybetmiş sayılacaktır.

SKSFK 14/4-b hükmünde yer alan bir diğer tescilin iptali nedeni ise spor anonim şirketinin organlarını SKSFK'ya aykırı bir şekilde oluşturması ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın yazılı ihtarına rağmen bu aykırılığın üç ay içerisinde giderilmemesidir. Spor anonim şirketlerinin zorunlu organları Esas Sözleşme Tebliği md. 9/1 hükmünde düzenlenmiştir. Maddeye göre; spor anonim şirketlerinin zorunlu organları genel kurul ve yönetim kuruludur.

Spor anonim şirketlerinin genel kurulu ile ilgili olarak SKSFK'da ve ilgili diğer mevzuatta bir hüküm bulunmamaktadır. Spor anonim şirketlerinin genel kurulu hakkında özel nitelikte bir hüküm bulunmadığı için SKSFK md. 25 hükmünün atfıyla genel nitelikteki TTK hükümleri uygulama alanı bulacaktır. Ancak SKSFK md. 14/4-b hükmünde spor anonim şirketi statüsünün kaybedilmesinin nedeni, şirketin organlarının SKSFK'ya aykırı bir şekilde oluşturulması olarak gösterilmiştir. Bu nedenle, SKSFK'da spor anonim şirketlerinin genel kurullarına ilişkin bir düzenleme olmadığı için SKSFK md. 14/4-b hükmünün uygulama alanı bulması olanaksızdır. Bununla beraber, genel kurul ile ilgili olarak TTK kapsamında ortaya çıkan sonuçlar spor anonim şirketi statüsüne etki edebilecektir. Örneğin genel kurulun toplanamaması

---

⁹³ Aslan, "Spor A.Ş.," s. 125.

nedeniyle TTK md. 530 hükmü uyarınca dava açılır ve bu dava sonucunda anonim şirketin feshine karar verilirse, spor anonim şirketi statüsü de sona ermiş olacaktır⁹⁴.

SKSFK md. 16/3 hükmünde, spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyeleri hakkında SKSFK md. 5/4 ve md. 5/5 hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir. SKSFK md. 5/4 ve md. 5/5 hükümlerinde belirli suçlardan mahkum olan veya hak mahrumiyeti cezası alan kişilerin spor anonim şirketinin yönetim kurulunda ya da ihtiyari organlarında görev alamayacağı belirtilmiştir. Bu kişilerin anılan madde hükümlerine rağmen yönetim kurulunda veya diğer ihtiyari organlarda görev almaları durumunda, spor anonim şirketinin organlarının SKSFK'ya aykırı olarak oluşturulması söz konusu olacaktır. Bu durumda Gençlik ve Spor Bakanlığı, bu kişilerin görevden alınması için spor anonim şirketine yazılı bir ihtarname gönderecektir. Üç ay içinde yazılı ihtarnamenin gereği yerine getirilmezse Gençlik ve Spor Bakanlığı, spor anonim şirketinin tescilini iptal edecektir⁹⁵.

SKSFK md. 17 hükmünde, spor anonim şirketlerinin organlarına ilişkin usul ve esasların Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir tebliğ ile belirleneceği ifade edilmiştir. Bu madde uyarınca da Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Esas Sözleşme Tebliği çıkarılmıştır. Burada SKSFK md. 14/4-b hükmünün, spor anonim şirketinin organlarının Esas Sözleşme Tebliği'nde yer alan usul ve esaslara aykırılık durumunda uygulanıp uygulanmayacağı tartışması gündeme gelebilecektir. SKSFK md. 14/4-b hükmünde “*kanun*” ifadesi kullanılarak organların SKSFK hükümlerine aykırı bir şekilde oluşturan spor anonim şirketlerinin tescillerinin iptal edeceği belirtilmiştir. Bizim de katıldığımız görüşe göre, buradaki “*kanun*” ifadesinin dar yorumlanması ve yalnızca SKSFK hükümlerine aykırılık durumunda SKSFK md. 14/4-b hükmünün uygulanması gerekmektedir. Aksi halde keyfi nedenlerle spor anonim şirketlerinin statülerini kaybetmeleri gibi durumlarla karşılaşılabilir⁹⁶.

Spor anonim şirketlerinin tescilinin iptal edilmesi sonucunu doğuracak son durum, SKSFK md. 14/4-c hükmünde düzenlenmiştir. Maddeye göre, taahhüt ettiği hiçbir spor faaliyetine izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç yıl katılmayan spor anonim şirketlerinin tescili iptal edilecektir. Spor anonim şirketleri, esas

---

⁹⁴ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 127.

⁹⁵ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 128.

⁹⁶ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 128-129.

sözleşmelerinde işletme konusu olarak birden çok sportif faaliyet çeşidine yer verebilmektedir. Spor anonim şirketlerinin esas sözleşmelerinde işletme konusu olarak yer verdikleri sportif faaliyetlerin tamamına katılmaları şart olmasa da, bu sportif faaliyetlerin hiçbirine izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç yıl katılmayan spor anonim şirketlerinin tescili Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından iptal edilecektir. Zira spor anonim şirketlerinin işletme konusunda yer verdikleri sportif faaliyetlerin hiçbirine katılmaması, amaçları ile bağdaşmayacaktır. SKSFK md. 14/4-c hükmüne göre tescili iptal edilen bir spor anonim şirketinin işletme konuları arasında sportif faaliyetler dışında kalan faaliyetler de yer alıyorsa, bu durumda şirket sona ermeyecektir. Ancak işletme konusu sportif faaliyetlerle sınırlı olan bir spor anonim şirketinin tescili iptal edilirse spor anonim şirketinin sona ermesi durumuyla karşılaşılabilecektir⁹⁷.

SKSFK md. 14/4 hükmünde yer alan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından spor anonim şirketlerinin tescilinin iptalini içeren düzenlemeye karşı SKSFK'da herhangi bir yasal başvuru yolu bulunmadığı için, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilen spor anonim şirketlerinin tescilinin iptali yönündeki kararlar, genel esaslara göre idari yargıda yürütmenin durdurulması talebi de içeren iptal davalarına konu edilebilecektir⁹⁸.

---

⁹⁷ Aslan, "Spor A.Ş.," s. 130.

⁹⁸ Ekren, *Spor Yasası*, s. 80-81.

BÖLÜM 3: SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNİN DİĞER ANONİM ŞİRKETLERE KIYASLA ÖZELLİK ARZ EDEN YÖNLERİ

3.1 Esas Sermaye ve Asgari Sermaye Tutarı

3.1.1 TTK kapsamında esas sermaye kavramı ve anonim şirketlerde asgari sermaye

Ekonomik amaçla kurulan şirketler faaliyetlerini yürütebilmek için gerekli finansal ihtiyaçlarını iç kaynaklardan veya dış kaynaklardan karşılayabilmektedir. Şirket ortaklarının getirdikleri sermaye iç kaynaktır ve ödenmiş sermayeyi oluşturmaktadır. Borçlanmak suretiyle üçüncü kişilerden edinilen sermaye ise dış sermayeyi oluşturmaktadır. Türk Hukuk Lügatı'nda anonim şirketler açısından sermaye kavramı üç farklı şekilde tanımlanmıştır. Bu tanımlar ise şöyledir:

“a) Şirketin kuruluşu anında müessis veya şerikin vermeği taahhüt ettiği para, şey veya hak,

b) Şirket statüsünde rakamla ifade edilip de muayyen ve birbirine eşit hisselerle taksim edilmiş olan itibari sermaye yani “esas sermaye”,

c) Şirketin fiili mevcudu yani mameleki⁹⁹.”

Bu bağlamda sermaye şirketlerinde şirket esas sözleşmesinde belirtilen ve pay sahiplerinin ödemeyi taahhüt ettiği sermaye esas sermayeyi oluşturmaktadır¹⁰⁰. Esas sermaye, şirketlerin finansmanında en önemli özkaynak olarak anonim şirket sözleşmesinin ana unsurlarından birisidir (TTK md. 339/2). Öyle ki, esas sermayenin kanunen belirlenmiş asgari tutarları sağlaması da TTK'da anonim şirketlerin kurulabilmesi için zorunlu tutulmaktadır (TTK md. 332).

3.1.1.1 Esas sermaye kavramı

TTK md. 329/1 hükmüne göre anonim şirketler, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan şirketlerdir. Esas sermaye, TTK md. 332/1 hükmünde *“tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermaye”* şeklinde tanımlanmıştır. *“Tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunma”* ifadesi, esas sermayenin kayıtlı sermayeden ayrılan en temel özelliğidir. Nitekim kayıtlı sermaye, esas sözleşmede sermayenin

⁹⁹ Türk Hukuk Kurumu, *Türk Hukuk Lügatı* (Ankara: Başbakanlık Basım Evi, 1991), s. 296.

¹⁰⁰ Yaşar Karayalçın, *Bilanço Hukuku: Kavramlar – İlkeler – Başlıca Sorunlar – Yeni Gelişmeler* (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 1979), s. 26.

yönetim kurulu tarafından arttırılabileceği tavan miktarın gösterildiği sermaye türüdür ve kayıtlı sermaye sisteminde esas sermaye sisteminin aksine gösterilen tavan sermayenin tamamı henüz taahhüt edilmiş değildir¹⁰¹. Esas sermaye, tamamı esas sözleşme ile taahhüt edilmiş, niteliği itibarıyla belirli olan, paylara bölünmüş ve kanuni olarak asgari bir miktara sahip olan sermayedir¹⁰². Bir diğer deyişle, anonim şirketlerde sermaye, şirket ortaklarının şirkete getirmeyi taahhüt ettiği ve ülke parası ile ifade edilebilen, önceden şirket sözleşmesiyle belirlenmiş sabit bir miktarı ifade etmektedir. Bununla beraber, nakit dışında bir unsur anonim şirkete sermaye olarak getirilmek istenirse TTK md. 339/2-j hükmü uyarınca bu sermayenin niteliğinin ve nakdi değerinin şirketin esas sözleşmesinde gösterilmesi gerekmektedir¹⁰³.

3.1.1.2 Esas sermaye sisteminin temel amacı

Esas sermaye sistemi, sorumluluk hükümleri bakımından diğer ticaret şirketlerindeki sermaye unsurundan ayrılmaktadır. Şahıs şirketlerinde şirket borçlarından birinci derecede sorumluluk şirket tüzel kişiliğine aittir. Ancak alacaklıların şirket malvarlığına başvurması neticesinde yine de alacaklılarının tamamını tahsil edememesi halinde, sorumlu sıfatıyla şirket ortaklarına başvurma hakları bulunmaktadır. Buna karşılık anonim şirketlerde şirket ortaklarının kendi malvarlıkları kapsamında bir sorumlulukları yoktur. Yalnızca taahhüt ettikleri sermaye borcunu şirkete getirmek konusunda bir sorumlulukları vardır. Üstelik bu borcun alacaklısı da anonim şirket tüzel kişiliği olduğu için şirket ortaklarının şirket alacaklılarıyla borçlu sıfatı altında karşı karşıya gelmeleri olanaksızdır. Sorumluluğun sınırlandırılması, şirket ortakları için avantajlı olsa da, şirket alacaklılarının durumunu şahıs şirketlerinin alacaklılarına göre dezavantajlı duruma getirmektedir. İşte şirket alacaklılarının şirket ortakları bakımından sınırlandırılan sorumluluk karşısındaki dezavantajlı durumunun giderilmesi amacıyla esas sermaye sistemi getirilmiştir¹⁰⁴.

Kıta Avrupası hukuk sistemlerinde, esas sermaye sistemi asgari sermaye zorunluluğu ile bir arada bulunmaktadır. Asgari sermaye zorunluluğu, esas sermaye sistemi bakımından olmazsa olmaz bir zorunluluk olmasa da esas sermaye sisteminin

¹⁰¹ Kırca, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 306.

¹⁰² Aybuke Demir, “Anonim Şirketlerde Asgari Sermaye Zorunluluğu ve Türk Ticaret Kanunu m. 332 Hükmünün Değerlendirilmesi,” *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi S. 2*, C. 38 (Haziran 2022): s. 229-264.

¹⁰³ Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C1* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2022), s. 681.

¹⁰⁴ Halil Çonkar, *Anonim Ortaklıkta Aynı Sermaye* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016), s. 6, 11.

en önemli destek unsurudur¹⁰⁵. Türk hukukunda da anonim şirket ortaklarının şahsi sorumluluklarının bulunmamasına karşılık, şirket alacaklılarının korunması amacıyla sermaye şirketlerinin sahip olması gereken asgari sermaye tutarının kanun tarafından belirlenmesi yoluna gidilmiştir¹⁰⁶.

İktisadi teşebbüsler için gerekli olan sermaye miktarı, yapılacak ticari faaliyetin niteliğine göre farklılık arz etmektedir. Bu bağlamda, asgari sermaye sisteminin en önemli işlevlerinden birisi, alacaklıların korunmasına hizmet etmesidir. TTK genel gerekçesinde de asgari sermayenin alacaklıları koruma işlevi vurgulanmıştır¹⁰⁷. Ancak asgari sermaye sisteminin bunun dışında da faydaları bulunmaktadır. Asgari sermaye her şeyden önce şirket kurucularının şirketi kurma yönündeki ciddiyetlerini göstermelerini sağlamaktadır. Bu yönüyle asgari sermaye, sermayeye yönelik diğer kurullarla birlikte, plansız ve hileli bir şekilde kurulmak istenen şirketlerin kurulmasını engelleyici bir işleve sahiptir. Asgari sermaye, kurumsal yönetimi teşvik ettiği gibi, şirketin ekonomik faaliyetlere başlamasını kolaylaştırmakta ve aynı zamanda kâr oranı düşük girişimlerin piyasaya girmesini engelleyerek bir nevi filtre görevi görmektedir. Şirketteki pay sahiplerinin, şirketin olası kötü gidişatı neticesinde kendi yatırımlarını kaybetme durumuyla karşı karşıya kalacakları için şirketin yönetiminde daha gayretli davranmaları da, asgari sermayenin kaliteli yönetimi sağlama yönündeki etkisini göstermektedir¹⁰⁸.

Asgari sermaye uygulaması Kıta Avrupası hukukunda uygulanmaya devam etse de asgari sermayeyi eleştiren görüşler de mevcuttur. Asgari sermaye uygulamasının amaçlanan koruma işlevine sahip olup olmaması, hukuki ve iktisadi açıdan mantıklı bir temele oturtulabilmesine bağlıdır. Bu görüşe göre, asgari sermaye uygulaması ile amaçlanan korumanın gerçekleşme ihtimali çok zayıftır. Her ne kadar yasal olarak bir asgari sermaye belirlense de asgari sermaye miktarının üzerinde belirlenecek olan şirket esas sermayesi, esas sözleşme ile pay sahipleri tarafından belirlenecektir. Bu bağlamda, asgari sermaye uygulaması şirketin kuruluş aşamasında

---

¹⁰⁵ Çonkar, *Ayni Sermaye*, s. 11.

¹⁰⁶ Ali Murat Sevi, *Anonim Ortaklıkta Sermayenin Oluşturulması ve Pay Sahiplerine İade Edilmesi Yasağı* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013), 46.

¹⁰⁷ TTK Genel Gerekçesi, s. 22-23 (<https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> , E.T. 14.04.2023)

¹⁰⁸ Özlem Akıncı Albayrak, "Türk Hukukunda ve Karşılaştırmalı Hukukta Asgari Sermayeye Bakış Açısının Değerlendirilmesi," *Terazi Hukuk Dergisi* S. 190 (Haziran 2022): s. 14-23.

gerekli özeni ve ciddiyeti sağlaması açısından koruyucu bir işleve sahip olsa da, küçük şirketler dışında çok cüzi bir koruma sağlamaktadır¹⁰⁹.

3.1.1.3 Anonim şirketlerde asgari sermaye tutarı ve TTK'da düzenleniş şekli

Asgari sermaye tutarına ilişkin olarak açık bir şekilde yapılan ilk düzenleme eTTK md. 272 hükmünde yer almıştır. Asgari sermaye sistemi TTK döneminde de devam etmiş ve TTK md. 332/1 hükmünde esas sermayenin ellibin Türk Lirası'ndan, kayıtlı sermayeyi kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerde ise yüzbin Türk Lirası'ndan aşağı olamayacağı ifade edilmiştir. Ancak 24.11.2023 tarih ve 7887 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile birlikte TTK md. 332/1 hükmü değiştirilmiş ve esas sermayenin ikiyüzellibin Türk Lirası'ndan, kayıtlı sermayeyi kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerde ise beşyüzbin Türk Lirası'ndan aşağı olamayacağı ifade edilmiştir. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı, 26.11.2023 tarihli ve 32381 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan düzeltme ile 01.01.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bununla beraber, kanun koyucu asgari bir sermaye tutarı belirleyerek anonim şirketlerin ekonomik faaliyetlerinin belli bir büyüklükte olmasını istemiştir. Ancak TTK'da yalnızca asgari bir tutar belirtilmekle yetinilmiş, azami bir sermaye tutarı veya sermayenin şirketin yürüttüğü faaliyetle orantılı olması gibi bir zorunluluk aranmamıştır¹¹⁰.

TTK md. 332 hükmünün son cümlesinin ilk halinde yer alan “*Bu en az sermaye tutarı Bakanlar Kurulunca artırılabilir.*” ifadesi 700 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname¹¹¹ md. 192 hükmü gereğince “*Bu en az sermaye tutarı Cumhurbaşkanınca artırılabilir.*” şeklinde değiştirilmiştir. MOROĞLU, maddenin ilk hali için Bakanlar Kurulu'na asgari sermayeyi artırma konusunda sınırsız yetki verilmesini eleştirmiş, bu yetkinin eTTK md. 272 hükmünde olduğu gibi asgari sermayenin on katına kadar artırma şeklinde olması gerektiğini savunmuştur¹¹². MOROĞLU'nun bu görüşünün maddenin güncel hali için de geçerli olduğunu söylemek olanaklıdır. Ancak KORKUT, ekonomideki hızlı değişimler sebebiyle paranın değerinin düşebilme ihtimaline karşılık on kat sınırlamasının TTK md. 332 hükmüne alınmamasının

¹⁰⁹ Tilman Bezenberger, *Das Kapital der Aktiengesellschaft: Kapitalerhaltung –Vermögensbindung – Konzernrecht* (Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2005), s. 30.

¹¹⁰ Kırcı, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 307.

¹¹¹ RG. T. 07.07.2018, S. 30471.

¹¹² Erdoğan Moroğlu, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012), s. 128.

isabetli olduğu görüşündedir¹¹³. Bununla birlikte MOROĞLU, küçük ve orta boy işletmelerin şirketi olarak da kabul edilen limited şirketlerin asgari sermayesine kıyasla anonim şirketlerin asgari sermayesinin çok daha fazla, örneğin 500.000 TL olması gerektiğini savunmuştur¹¹⁴. ÇONKAR ise asgari sermaye tutarının belirlenmesinde bir denge gözetilmesinin zorunlu olduğunu, gereğinden fazla bir asgari sermaye tutarı belirlenmesi durumunda asgari sermaye tutarını denkleştirmekte zorlanan ancak gelecekte başarılı olma ihtimali bulunan girişimcilerin anonim şirket statüsünün sunduğu olanaklardan faydalanamayacağını belirtmiştir¹¹⁵. Kanaatimizce anonim şirketlerde asgari sermaye tutarının hem anonim şirket kurucularının şirketi kurma yönündeki iradelerinin ciddiyetini ölçebilmesi hem de alacaklıları koruma fonksiyonuna hizmet edebilmesi gerekmektedir. Bununla beraber, asgari sermaye tutarı belirlenirken ÇONKAR'ın da belirttiği gibi bu tutarı denkleştirmekte zorlanan ancak gelecekte başarılı olma ihtimali bulunan girişimcilerin anonim şirketin sunduğu olanaklardan faydalanmasını engelleyecek bir tutar belirlenmemeli, bir denge gözetilmelidir. Bu nedenle TTK md. 332/1 hükmünde yer alan düzenlemenin “*Bu en az sermaye tutarı Cumhurbaşkanınca on katına kadar artırılabilir.*” şeklinde olması gerekmektedir.

3.1.2 Spor anonim şirketlerinde esas sermaye ve asgari sermaye uygulaması

Spor anonim şirketleri, zaten birer anonim şirket olarak kurulacakları için esas sermaye unsuru spor anonim şirketleri bakımından da zorunlu unsurdur. Hukukumuzda anonim şirketlerin kuruluşu için gerekli olan asgari sermaye miktarı ise TTK md. 332/1 hükmünde düzenlenmiştir. Ancak bazı alanlarda faaliyet gösteren anonim şirketlerin asgari sermaye miktarı açısından özel düzenlemeler bulunmaktadır. Bu düzenlemelere 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu¹¹⁶ md. 7/f'de yer alan “*Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az otuzmilyon Yeni Türk Lirası olması*” hükmü, 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu¹¹⁷ md. 5/1-e'de yer alan “*Tasarruf finansman şirketi dışındaki şirketlerin nakden ve her türlü muvazaadan ari olarak ödenmiş*

---

¹¹³ Ömer Korkut, “En Az Sermaye Tutarı,” *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak (Ankara: Seçkin Yayınları, 2023), s. 1392-1393

¹¹⁴ Moroğlu, *Değerlendirme ve Öneriler*, s. 128.

¹¹⁵ Çonkar, *Aynı Sermaye*, s. 13.

¹¹⁶ RG. T. 01.11.2005, S. 25983.

¹¹⁷ RG. T. 13.12.2012, S. 28496.

sermayesinin en az elli milyon Türk lirası olması, bu tutarın tasarruf finansman şirketleri için en az yüz milyon Türk lirası olması” hükmü, 2699 Sayılı Umumi Mağazalar Kanunu¹¹⁸ md. 3’te yer alan “Ödenmiş sermaye miktarının en az 50 000 000 (elli milyon) lira olması” hükmü örnek olarak verilebilir. Spor anonim şirketleri de, asgari sermaye tutarı bakımından hakkında özel düzenleme bulunan şirket türlerinden birisidir.

3.1.2.1 SKSFK md. 14/3 hükmü ve gerekçesi

SKSFK md. 14/3 hükmü *“Spor federasyonları, belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirketi statüsünde olma yükümlülüğü ve bu şirketler için ödenmiş sermayesi bir milyon Türk lirasından az olmamak üzere asgari sermaye zorunluluğu getirebilir.”* ifadelerini içermektedir.

SKSFK md. 14 hükmüne ilişkin madde gerekçesinde, üçüncü fıkrada yer alan ve spor federasyonlarının asgari sermaye zorunluluğu getirebileceğini belirten ifadeyle ilgili açıklamaya yer verilmemiştir. Dolayısıyla spor federasyonları tarafından asgari sermaye zorunluluğu getirilebileceğine ilişkin SKSFK md. 14/3 hükmünün neden getirildiğine ve bu hükümden ne anlamamız gerektiğine ilişkin yanıtlar madde gerekçelerinde yer almamaktadır.

Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükmünde ise *“Spor anonim şirketlerinin asgari sermayesi bir milyon Türk Lirasından az olamaz.”* ifadelerine yer verilmiştir. Bu hüküm, SKSFK md. 14/3 hükmüyle karşılaştırıldığında çelişkili gibi görünmektedir. Zira SKSFK md. 14/3 hükmünde spor federasyonlarının spor anonim şirketleri için ödenmiş sermayesi bir milyon Türk Lirası’ndan az olmamak koşuluyla asgari sermaye zorunluluğu getirebileceği belirtilmiş, bu anlamda spor federasyonlarına kullanıp kullanmamakta serbest oldukları bir yetki verilmiştir. Ancak Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükmünü incelediğimizde ise spor anonim şirketlerinin asgari sermayesinin bir milyon Türk Lirası’ndan az olamayacağı hususu, emredici bir kuralmış gibi ifade edilmiştir.

Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükmünde spor anonim şirketlerinin asgari sermayesinin bir milyon Türk Lirasından az olamayacağı ifade edilmiştir. SKSFK md. 14/3 hükmünde ise *“spor federasyonlarının belli liglerde yer almak için spor anonim*

---

¹¹⁸ RG. T. 13.07.1982, S. 17781.

şirketi statüsünde olma ve ödenmiş sermayesi bir milyon Türk Lirasından az olmama” koşulu getirebileceği belirtilmiştir. TTK md. 344/1 hükmünde ise *“Nakden taahhüt edilen payların itibarî değerlerinin en az yüzde yirmibeşi tescilden önce”* ödeneceği ifade edilmiştir. O halde, örneğin bir federasyonun belli bir ligde yer almak için SKSFK md. 14/3 hükmü gereğince spor anonim şirketi statüsünde olma ve ödenmiş sermayesi bir milyon Türk Lirası olma koşulu getirdiği ve bu ligde mücadele etmek için kurulan bir spor anonim şirketinin başlangıçta sekiz milyon Türk Lirası sermaye gösterdiği düşünülürse bu durumda söz konusu spor anonim şirketinin TTK md. 344/1 hükmü uyarınca iki milyon Türk Lirası ödenmiş sermayesi bulunması gerektiği halde ilgili federasyonun SKSFK md. 14/3 hükmü uyarınca getirmiş olduğu uygulama ile bir milyon Türk Lirası ödenmiş sermayesinin bulunması yeterli olacaktır. Bu durumda TTK md. 344/1 hükmüne aykırılık mı olduğu yoksa SKSFK md. 14/3 hükmünün TTK md. 344/1 hükmüne kıyasla özel hüküm niteliğinde olduğu ve bu nedenle de SKSFK md. 14/3 hükmü uyarınca getirilen zorunluluğun uygulanması gerektiği hususu tartışmalıdır. Kanaatimizce hem TTK md. 344/1 hükmünde yer alan yüzde yirmi beş şartı hem de SKSFK md. 14/3 hükmü uyarınca federasyon tarafından getirilecek şart aynı anda sağlanmalıdır. Bir diğer deyişle, TTK md. 344/1 hükmünde yer alan kural gereğince sermayenin yüzde yirmi beşine denk gelen kısım ne kadar olursa olsun tescilden önce ödenmelidir. Eğer TTK md. 344/1 hükmü gereğince ödenecek sermaye bir milyonu aşarsa bu durumda zaten hem TTK md. 344/1 hükmünde hem de SKSFK md. 14/3 hükmünde yer alan şart sağlanmış olacaktır. Ancak örneğin toplam sermaye olarak iki milyon Türk Lirası gösterildiyse TTK md. 344/1 hükmü gereğince beş yüz bin Türk Lirası ödemek yeterli olmamalı, SKSFK md. 14/3 hükmü gereğince bir milyon Türk Lirası ödenmelidir.

SKSFK’da nakdi sermaye yerine aynı sermaye getirilmesini yasaklayan bir hüküm bulunmamaktadır. Dolayısıyla aynı sermaye getirilmiş, ifa edilmiş ve değeri de bir milyon Türk Lirası’nın üzerindeyse nakdi sermaye bir milyon Türk Lirası’nın altında kalsa dahi ödenmiş sermaye koşulunun sağlandığı düşünülebilir. Ancak SKSFK’nın kanun gerekçesinde de sıkça değinildiği üzere mali konulara verdiği önem düşünüldüğünde sermayenin nakdi olarak getirilmesinin daha yerinde olacağı kanatindeyiz.

3.1.2.2 SKSFK md. 14/3 ve Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükümlerinin spor kulüplerine ve spor anonim şirketlerine etkisi

Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükmü “*Spor anonim şirketlerinin asgari sermayesi bir milyon Türk Lirasından az olamaz.*” şeklindedir. Hükümden anlaşılacağı üzere, spor anonim şirketleri için TTK md. 332/1 hükmünde yer alan ikiyüzlü bin liralık asgari sermaye koşulu yerine özel bir hüküm getirilmiş ve spor anonim şirketlerinin asgari sermayesinin bir milyon Türk Lirası’ndan az olamayacağı hükme bağlanmıştır.

SKSFK md. 14/3 hükmünde ise “*Spor federasyonları, belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirketi statüsünde olma yükümlülüğü ve bu şirketler için ödenmiş sermayesi bir milyon Türk lirasından az olmamak üzere asgari sermaye zorunluluğu getirebilir.*” ifadelerine yer verilerek spor federasyonlarına özel bir yetki tanınmıştır. Hükme göre, spor federasyonlarının belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirketi statüsünde olma yükümlülüğü getirdiği durumlarda, söz konusu spor anonim şirketlerinin esas sermayesinin en az bir milyon Türk Lirası değerindeki kısmının ödenmiş sermaye olması gerekmektedir.

Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 ve SKSFK md. 14/3 hükmü birlikte değerlendirildiğinde; spor federasyonlarının SKSFK md. 14/3 hükmünde kendilerine tanınan yetkiyi kullanması durumunda, esas sermayesini bir milyon Türk Lirası olarak asgari sermaye miktarı üzerinden belirleyen spor anonim şirketlerinin bu sermayesinin tamamının ödenmiş olması gerektiği sonucu çıkmaktadır. Esas sermayesini spor anonim şirketleri için öngörülen asgari sermaye tutarı olan bir milyon Türk Lirası’ndan daha yüksek bir miktar olarak belirleyen spor anonim şirketlerinin ise sermayelerinin en az bir milyon Türk Lirası değerindeki kısmının ödenmiş sermaye olması gerekmektedir. SKSFK md. 14/3 hükmü, yalnızca büyük bir pazara sahip olan spor dalları için uygulama alanı bulabilecektir. Örneğin futbolda Süper Lig için SKSFK md. 14/3 hükmünün uygulanma olanağı bulunmaktadır. Ancak sutopu branşı gibi büyük bir ekonomik pazara sahip olmayan branşlar için ya da futbolda Bölgesel Amatör Lig (BAL) gibi ligler için uygulanması güçtür. Dolayısıyla hükmün futbolda Süper Lig düşünülerek getirildiği söylenebilecektir.

3.1.2.3 SKSFK md. 14/3 ve Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükümlerinin değerlendirilmesi

Asgari sermaye düzenlemesi göz önüne alındığında hükmün işlevselliği ve uygulanabilirliği tartışmaya açıktır. Zira spor federasyonlarının bu yükümlülüğü getirdiği durumlarda, spor kulübü statüsünde bulunan takımların spor anonim şirketi statüsüne geçmesi hem hukuki açıdan hem de finansal açıdan bir hayli zor olacaktır. SKSFK’da spor kulübü statüsünden spor anonim şirketi statüsüne geçişi, bir başka deyişle şirketler hukukunda yapısal değişiklikler kavramı içerisinde yer alan ve tür değiştirme işlemine benzer bir tasfiyesiz sona erme, külli halefiyet ve hakların geçişini kapsayan dönüşüm süreci öngörülmemiştir. Bu nedenle, spor anonim şirketi statüsüne geçecek olan spor kulüplerinin ilgili şubelerini kurulmuş veya kurulacak olan bir spor anonim şirketine devretmesi gerekecektir. SKSFK md. 14/3 hükmünün futbolda Süper Lig için uygulandığını varsayarsak, alt ligden Süper Lig’e yükselen bir takımın futbol şubesini spor anonim şirkete devretmesi için üç ay süresi bulunmaktadır. Zira futbolda bir sezonun bitişiyle yeni sezonun başlaması arasında yaklaşık üç aylık bir süre vardır ve SKSFK md. 8/7’de yer alan *“Birleşme ve mal varlığının devri işlemleri, spor federasyonu tarafından belirlenen sezonun sona erdiği ve tescil edildiği tarihten itibaren yeni sezon başlangıcına kadar yapılabilir.”* hükmü nedeniyle devir bu süre içerisinde yapılabilecektir. Ancak spor kulübünün futbol şubesinin spor anonim şirketine devri için üç aylık süre yeterli olmayacaktır. Spor anonim şirketi kurulacak ve futbol şubesi bu şirkete devredilecekse, anonim şirketin kuruluş işlemlerinin ve futbol şubesinin bu şirkete devredilmesi işlemlerinin üç ayda tamamlanması ihtimali çok düşüktür. Süper Lig’e yükselen takımın devir işlemlerini süresi içerisinde tamamlayamaması durumunda ne olacağı da belirsizdir¹¹⁹. Bununla beraber, Süper Lig’e yükselen takımın halihazırda spor anonim şirketi statüsünde olduğu veya futbol şubesinin spor anonim şirketine devir işlemlerini tamamladığı varsayılsa bile, ödenmiş sermayesinin bir milyon Türk Lirası’nın altında olması ihtimali bulunmaktadır. Alt liglerdeki takımların durumu düşünüldüğünde, bu ihtimal bir hayli güçlüdür. Süper Lig’de SKSFK md. 14/3 hükmü uyarınca, spor anonim şirketi statüsünde olma ve bir milyon Türk Lirası ödenmiş sermaye bulunması zorunluluğu getirildiğinde, alt ligden Süper Lig’e yükselen takımların finansal anlamda zorlanması muhtemeldir. Bu takımların sezon sonunda tekrar alt lige düşme ihtimali göz önünde

¹¹⁹ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 110-111.

bulundurulduğunda, Süper Lig'e çıkarken bir milyon Türk Lirası ödenmiş sermaye şartını sağlamak için maddi zorluğa girip sezon sonu tekrar alt lige düşmeleri halinde ciddi sıkıntılar yaşayacaklardır.

3.2 İmtiyazlı Paylar

3.2.1 İmtiyaz kavramı

TTK md. 478 hükmünün gerekçesinde imtiyaz kavramı, paylara adi paya nazaran tanınan üstünlük olarak tanımlanmıştır¹²⁰. Söz konusu payları ifade etmek için kanunda kullanılan ve doktrinde genel kabul gören ifade “*imtiyazlı pay*” olmuştur. Ancak doktrinde, bu payları belirtmek üzere başka terimler kullanılması gerektiği yönünde görüşler bulunmaktadır. İMREGÜN, “*imtiyazlı pay*” kavramı yerine “*özel kategori pay*” kavramını kullanmanın daha doğru olduğunu savunmaktadır¹²¹. İMREGÜN, paylardan biri pay sahiplerine olağan haklar tanırken diğeri bunlara nazaran daha üstün ve farklı haklar tanıyorsa “*imtiyazlı pay*” kavramının kullanılabilceğini, ancak pay gruplarının her birinin ya da bazılarının birbirlerine kıyasla farklı haklar sağladığı durumlarda imtiyazlı paydan bahsetmenin olanaklı olmadığını, bu halde hangi pay grubunun hangi pay grubuna nazaran imtiyazlı olduğunu belirlemenin olanak dâhilinde olamayacağını belirtmiş ve bu nedenle de “*özel kategori pay*” teriminin daha yerinde olduğunu savunmuştur.

3.2.2 TTK kapsamında imtiyazlı paylar

3.2.2.1 TTK kapsamında imtiyazlı payların çıkarılmasındaki ilkeler

Anonim şirketlerde genel itibariyle oransallık ilkesi, bir diğer deyişle sermayeye katılım oranında haklardan faydalanma ilkesi benimsenmiştir. Ancak imtiyazlı pay, oransallık ilkesinin bir sonucu olan paylar arasında eşitlik ilkesinin istisnasını oluşturmaktadır¹²². Bir diğer deyişle, imtiyazlı paylar anonim şirketlerde eşitlik ilkesine aykırılık değil istisna getirmekte, bununla birlikte eşitlik ilkesini de

¹²⁰ TTK madde gerekçeleri <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 07.05.2024)

¹²¹ Oğuz İmregün, “Anonim Ortaklıkta Özel Kategori “İmtiyazlı” Paylar Kurulları,” *Prof. Dr. Yaşar Karayalçın'a 65. Yaş Armağanı* içinde (Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1988), s. 183-201.

¹²² Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2018), s. 1719.

bertaraf etmemekte ve aynı pay grubunda bulunan paylar bakımından eşit işlem ilkesi geçerli olmaya devam etmektedir¹²³.

TTK md. 478/1 hükmüne göre, imtiyazların mutlaka esas sözleşme ile tanınması gerekmektedir. TTK md. 339/2-d hükmünde de bu husus açıkça belirtilmiştir. Ancak imtiyazların kuruluşteki esas sözleşme ile tanınması şart olmayıp esas sözleşme değişikliği ile sonradan tanınması da olanak dâhilindedir. Kuruluş aşamasında düzenlenen esas sözleşmede yer almayan bir imtiyazın sonradan tesis edilebilmesi için genel kurulda alınan bir kararla esas sözleşme değişikliği yapılması zorunludur. Böylece eTTK döneminde esas sözleşme değişikliğiyle paylara imtiyaz tanınıp tanınmayacağı hususu TTK ile açıklığa kavuşturulmuştur. Bununla birlikte esas sözleşmede yazılması gereken hususları düzenleyen eTTK md. 279 hükmünde imtiyazlı paylara yer verilmemişken; TTK md. 339/2-d hükmünde bu hususa yer verilmiştir¹²⁴. Söz konusu esas sözleşme değişikliğinin diğer pay sahiplerinin vazgeçilmez ve müktesep haklarına aykırı olmaması gerekmektedir¹²⁵. TEKİNALP, imtiyazların esas sözleşme ile tanınması kural olmakla birlikte TTK md. 531 hükmü gereğince mahkeme tarafından da imtiyaz tanınabileceğini savunmaktadır¹²⁶.

Esas sözleşmede yer verilen imtiyazın sadece hangi gruba tanındığının belirtilmesi yeterli olmayacaktır. Ayrıca imtiyazın konusunun ve kapsamının açıkça belirtilmesi gerekmektedir¹²⁷.

3.2.2.2 TTK kapsamında imtiyazın yasaklandığı durumlar

TTK md. 478 hükmüne, 6335 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun¹²⁸ ile dördüncü fıkra eklenmiştir. TTK md. 478/4 hükmü "*Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte; Devlet, il özel idaresi, belediye ve diğer kamu tüzel kişileri, sendikalar, dernekler, vakıflar, kooperatifler ve bunların üst kuruluşlarına ait anonim şirketlerde ve bu şirketlerin aynı oranda sermaye payına sahip oldukları iştiraklerinde; bunların sahip oldukları paylara tesis*

¹²³ Esra Uysal, *Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2018), s. 41.

¹²⁴ Gül Akad, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013), s. 10.

¹²⁵ Hakan Bilgeç, *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2017), s. 12.

¹²⁶ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 84.

¹²⁷ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1721.

¹²⁸ RG. T. 30.06.2012, S. 28339.

edilebilecek imtiyazlar hariç olmak üzere, diğer paylara, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa bu Kanunda düzenlenen herhangi bir imtiyaz tesis edilemez. Bu hüküm, payları borsada işlem gören anonim şirketlere, 5411 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi kuruluşlarına ve finansal kuruluşlara uygulanmaz.” ifadelerini içermektedir.

Hüküm, anılan tüzel kişilere herhangi bir imtiyaz tanınıp tanınmadığına bakılmaksızın diğer paylara imtiyaz tanınmasını kesin olarak yasaklamaktadır. Ancak anılan tüzel kişilerin anonim şirkette pay sahibi olmadığı ya da iştirak oranlarının yarıdan daha az olduğu durumlarda diğer paylara imtiyaz tanınabilecektir. TEKİNALP, bu hükmün bazı tüzel kişileri koruyabileceğini ancak büyük projeler gerçekleştirmek amacıyla kurulacak anonim şirketlerde başka sermaye gruplarının katılma isteğini olumsuz yönde etkileyebileceğini belirtmektedir¹²⁹.

İmtiyazlar somut bir kişiye değil, soyut olarak ve pay sahiplerinden bağımsız olarak paylara tanınmaktadır. Dolayısıyla TTK md. 478/4 hükmü kapsamında da imtiyazlar yine soyut olarak paya tanınacak ancak imtiyazların somut olarak kullanılması hükümdeki sınırlamaya tabi olacaktır. Bu nedenle imtiyazlı payların çıkartıldığı durumlarda bu paylar TTK md. 478/4 hükmünde sayılanların elinde bulunuyorsa bunlar imtiyazlardan faydalanacak, söz konusu imtiyazlı paylara sahip olan diğer kişiler ise imtiyazlardan faydalanamayacaktır¹³⁰. Öğretide anonim şirkette TTK md. 478 hükmünde sayılanlar pay iktisap etmeden önce imtiyazlı pay sahipleri bulunuyorsa TTK md. 478 hükmünde sayılanlar pay iktisap ettikten sonra bu imtiyazlarının geçersiz olmayacağı, TTK md. 478 hükmünde sayılanlar imtiyazlı pay iktisap ederse onların bu imtiyazlardan yararlanacağı, diğer imtiyazlı pay sahiplerinin imtiyazları kullanamayacağı, bu hakların donacağı, ilerleyen süreçlerde devir gibi sebeplerle TTK md. 478 hükmünde sayılanlardan belirtilen orana sahip hiçbir pay sahibi kalmazsa donan imtiyazların canlanacağı ve kullanılabilir hale geleceği yönündeki görüş hâkimdir¹³¹.

TTK md. 478/4 hükmünde yer alan düzenlemenin Anayasa¹³² md. 10 hükmünde yer alan kanun önünde eşitlik ilkesini ve Anayasa md. 35 hükmünde yer

¹²⁹ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 85.

¹³⁰ Kırca, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 444.

¹³¹ Kırca, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 444; Murat Besen, *Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2018), s. 38; Uysal, *İmtiyazlı Paylar*, s. 69-70.

¹³² Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, RG. T. 09.11.1982, S. 17863.

alan mülkiyet hakkını ihlal ettiği yönünde görüşler bulunmaktadır¹³³. Biz de öğretide yer alan bu görüşler çerçevesinde TTK md. 478/4 hükmünün sorunlu bir düzenleme olduğu kanaatindeyiz. Zira serbest piyasa kuralları çerçevesinde faaliyet gösteren anonim şirketlerde pay sahiplerinin hukuki kişiliğine göre ayırım yapılarak bunlardan bir kısmına imtiyaz tanınırken geriye kalanlara imtiyaz tanınmasının önünün kapatılması ve bu husus hakkında kanun gerekçesinde tatmin edici bir açıklamaya yer verilmemesi karşısında kanaatimizce TTK md. 478/4 hükmünün Anayasa md. 10 hükmüne aykırı olduğu söylenebilecektir.

3.2.2.3 TTK md. 360 kapsamında yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı

TTK md. 360/1 hükmünde belirli pay gruplarının, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerinin ve azlığın esas sözleşmede öngörülme şartıyla yönetim kurulunda temsil edilme hakkına sahip olabileceği düzenlenmiştir. TTK md. 360/2 hükmünde ise yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanına payların imtiyazlı paylardan olduğu ifade edilmiştir. Halka açık anonim şirketler bakımından tanınacak temsil hakkının yönetim kurulu üye sayısının yarısını geçemeyeceği hükme bağlanmıştır. Yönetim kurulunda temsil edilme hakkının getirilmesindeki amaç, azınlık konumunda bulunan pay sahipleri lehine menfaat dengesinin sağlanması ve çoğunluğun azınlık üzerinde hâkimiyet kurmasının engellenmesidir¹³⁴.

TTK md. 360 kapsamındaki imtiyaz iki şekilde kullanılabilir. Bunlardan ilki hak sahibi olan grubun yönetim kurulu tarafından belirlenen sayıda aday göstermesi, ikincisi ise genel kurulun belirtilen sayıda üyeyi yönetim kuruluna grup içerisinde seçmesidir¹³⁵.

KENDİGELEN, TTK md. 360 hükmünün somut bir pay grubu ayırımı yapılmadığı takdirde uygulama kabiliyetinin olmayacağını belirterek hükmü eleştirmiştir¹³⁶.

---

¹³³ Kırca, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 445; Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 85; Uysal, *İmtiyazlı Paylar*, s. 71.

¹³⁴ Candemir Baltalı, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2019), s. 187.

¹³⁵ Ersin Çamoğlu, "6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsili," *Arsanlı Bilim Arşivi*, s. 3. <http://arslanlibilimarsivi.com> (E.T. 30.04.2024)

¹³⁶ Abuzer Kendigelen, *Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2016), s. 252.

3.2.3 SKSFK kapsamında imtiyazlı paylar ve yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı

SKSFK md. 15/2 hükmü spor anonim şirketlerinde imtiyazlı payların durumunu düzenlemektedir. Hükümde “*Bir spor anonim şirketi ile bu şekilde mal varlığı ya da sözleşme, ortaklık, yönetim veya benzeri bir bağlantısı olan spor kulübünün, ilgili spor anonim şirketinde 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi anlamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunmalıdır. Bu şekilde doğrudan veya dolaylı hâkimiyeti bulunan spor kulübü lehine düzenlenecek imtiyazlar hariç olmak üzere spor anonim şirketlerinde; diğer paylara, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa 6102 sayılı Kanunda düzenlenen herhangi bir imtiyaz tesis edilemez.*” ifadelerine yer verilmiştir.

Her şeyden önce hükümde kullanılan “*spor kulübü lehine düzenlenecek imtiyazlar hariç*” ifadesi hatalıdır. Zira anonim şirketlerde imtiyazlar kişilere değil, paylara tanınmaktadır. TTK’da yer alan imtiyazlarla ilgili hükümlerin lafzı da bu şekildedir. Bu nedenle SKSFK md. 15/2 hükmünde yer alan ilgili kısımdaki ifadenin “*spor kulübünün sahip olduğu paylar lehine düzenlenecek imtiyazlar hariç*” şeklinde olmasının daha doğru olacağı kanaatindeyiz.

Anılan hükümden spor anonim şirketlerinde spor kulüpleri lehine düzenlenecek olan imtiyazlar dışında diğer paylara, pay sahiplerine, pay gruplarına ve azlığa imtiyaz tesis edilemeyeceği sonucu çıkmaktadır. Buna göre TTK md. 360 hükmünde yer alan yönetim kurulunda temsil edilmeye yönelik imtiyaz da SKSFK kapsamında spor anonim şirketleri açısından uygulanmayacaktır. Zira SKSFK md. 15/2 hükmünün amaçlarından birisi de spor kulüplerinin spor anonim şirketleri üzerindeki yönetsel hâkimiyetinin korunmasıdır¹³⁷.

SKSFK md. 15/2 hükmü açısından önemli olan husus, hükmün tüm spor anonim şirketleri bakımından mı yoksa yalnızca spor kulüpleri ile arasında hâkimiyet ilişkisi bulunan spor anonim şirketleri bakımından mı uygulanacağıdır. Hüküm, bu anlamda bir açıklık içermemektedir. TTK md. 478/4 hükmünde dernekler de anonim şirketin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu takdirde söz konusu anonim şirkette derneğin sahip olduğu paylar hariç olmak üzere imtiyazlı pay tesis edilemeyeceği kuralına dâhil edilmiştir. Dolayısıyla TTK md. 478/4 hükmü uyarınca

¹³⁷ Yüce, “Spor Anonim Şirketleri,” s. 491.

bir anonim şirketin sermayesinin yarısından fazlası bir derneğe ait olması durumunda derneğin sahip olduğu paylara tesis edilecek imtiyazlar dışında diğer paylara, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa imtiyaz tanınmayacaktır. Spor kulüpleri ile spor anonim şirketleri arasındaki hâkimiyet ilişkisi, genelde dernek olarak kurulan spor kulüplerinin futbol şubelerini şirketleştirme yoluna gitmesi sonucunda meydana gelmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde, SKSFK md. 15/2 hükmünün spor kulüpleri ile arasında hâkimiyet ilişkisi bulunan spor anonim şirketleri hakkında uygulanması gerekmektedir¹³⁸. Zira SKSFK md. 15 hükmünün gerekçesinde spor kulüplerinin şirket üzerindeki hâkimiyetinin ortadan kaldırılmasına yönelik işlemlerin engellenmeye çalışıldığına yönelik ifadelerinden de hükmün spor kulüpleri ile arasında hâkimiyet ilişkisi bulunan şirketler için getirildiği anlaşılmaktadır.

3.3 Pay Senetlerinin Düzenleniş Şekli

3.3.1 TTK kapsamında anonim şirket pay senetlerinin düzenleniş şekli

eTTK md. 409 hükmünde pay senetlerinin hamiline veya nama yazılı düzenlenebileceği, ancak esas sözleşmede aksine bir hüküm yoksa anonim şirket pay senetlerinin nama yazılı olmasının kural olduğu belirtilmiştir. TTK md. 484/1 hükmünde ise anonim şirket pay senetlerinin hamiline veya nama yazılı olabileceği düzenlenmiştir. Görüleceği üzere eTTK döneminde anonim şirket pay senetlerinin nama yazılı olması kural, hamiline yazılı olması istisna olup; hamiline yazılı pay senedi düzenleyebilmek için anonim şirket esas sözleşmesinde bu yönde bir hüküm bulunması gerekmekteydi. TTK md. 484/1 hükmüne göre ise esas sözleşmede bu yönde hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın pay senetlerinin hamiline veya nama yazılı olarak düzenlenebileceği belirtilmiştir¹³⁹. eTTK döneminde esas sözleşmede pay senedinin türü belirtilmediyse nama yazılı olduğu kabul edilirken TTK döneminde bu yönde bir düzenleme bulunmadığı için TTK md. 339/2 hükmünde de ifade edildiği üzere esas sözleşmede pay senetlerinin hamiline mi yoksa nama mı yazılı olduğu belirtilmek zorundadır¹⁴⁰.

¹³⁸ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 208-209.

¹³⁹ Aysel Çetinkaya Uyar, “Menkul Kıymetler,” *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak (Ankara: Seçkin Yayınları, 2023), s. 3014-3160.

¹⁴⁰ Fatih Bilgili ve Ertan Demirkapı, *Şirketler Hukuku* (Bursa: Dora Yayıncılık, 2013), s. 541.

TTK md. 484/1 hükmünde “*Pay senetleri, hamiline veya nama yazılı olur.*” ve TTK md. 484/2 hükmünde ise “*Bedelleri tamamen ödenmemiş olan paylar için hamiline yazılı pay senetleri çıkarılamaz. Bu hükme aykırı olarak çıkarılanlar geçersizdir. İyiniyet sahiplerinin tazminat hakları saklıdır.*” ifadelerine yer verildiği ve eTTK md. 409 hükmünde yer alan “*Esas mukavelede aksine hüküm bulunmadıkça hisse senetlerinin nama yazılı olması lazımdır.*” ifadesine benzer bir ifadeye yer verilmediği için esas sözleşmede açıkça belirtilmese bile bedelleri tamamen ödenen hamiline yazılı pay senetleri çıkartmak olanaklı hale gelmiştir. TTK md. 484/1 hükmünde yer alan yeni düzenlemeyle birlikte eTTK’da yer alan pay senetlerinin nama yazılı olmasının kural, hamiline yazılı olmasının istisna olduğu ilke bertaraf edilmiştir¹⁴¹. MOROĞLU, bu değişikliğin doğru olmadığını savunmaktadır¹⁴². MOROĞLU’na göre esas sözleşmede açıkça belirtilmediği halde sırf bedeli tamamen ödendiği için hamiline yazılı pay senedi çıkartılabilmesi hem hukuk güvenliği açısından sakıncalıdır hem de TTK md. 485 hükmünde yer alan pay senetlerinin dönüştürülmesi ile ilgili hükmün büyük oranda devre dışı kalmasına neden olmaktadır. MOROĞLU, esas sözleşmede hamiline yazılı pay senedi öngörülmeleyen durumlarda bunu nama yazılı hale getirmek için esas sözleşmeyi değiştirmenin, pay senetlerinin dönüştürülmesi başlıklı TTK md. 485/1 hükmünde yer alan “*Dönüştürme esas sözleşmenin değiştirilmesiyle yapılır.*” ifadesiyle uyumlu olmadığını belirtmektedir. Esas sözleşmede hamiline yazılı pay senedi düzenlenmesi öngörülmediği takdirde bunları nama yazılı hale getirmek için esas sözleşmenin değiştirilmesinin nasıl olacağı konusunda bir soru işareti mevcuttur. KENDİGELEN de eTTK md. 409 hükmünde yer alan düzenlemenin bir ihtiyaca cevap verdiğini, eski düzenlemenin TTK md. 484/1 hükmüne alınmamasıyla ilgili gerekçede açıklama yapılmadığını, yeni düzenlemenin bilinçli yapılmadığını ve pay senetlerinin türünün esas sözleşmede belirtilmemesinin hukuki anlamda tartışmalara yol açabileceğini ifade etmiştir¹⁴³. Biz de MOROĞLU ve KENDİGELEN tarafından belirtilen bu görüşlere katılıyoruz. Zira eTTK md. 409 hükmünde yer alan düzenlemeye benzer bir düzenleme olmadığı sürece hem hukuki tartışmalar ve belirsizlikler ortaya çıkabilecek hem de pay senetlerinin dönüştürülmesine ilişkin hüküm anlamsızlaşacaktır.

¹⁴¹ Moroğlu, *Değerlendirme ve Öneriler*, s. 288.

¹⁴² Moroğlu, *Değerlendirme ve Öneriler*, s. 288.

¹⁴³ Kendigelen, *İlk Tespitler*, s. 392-393.

3.3.2 SKSFK kapsamında spor anonim şirketlerinde pay senetlerinin düzenleniş şekli

Spor anonim şirketlerinde şirket paylarının ne şekilde düzenleneceğine ilişkin husus SKSFK md. 15/3 hükmünde yer almaktadır. Hükümde “*Bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinin paylarının nama yazılı olması zorunludur.*” ifadelerine yer verilmiştir. SKSFK md. 15/3 hükmünün gerekçesinde hükmün getiriliş amacının “*bir kamu hizmeti olan sporun icra edildiği bu şirketlerin pay sahiplerinin belli olması*” olduğu belirtilmiştir.

Hükümde yer alan “*bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketleri*” ifadesindeki spor kulübü ile bağlantı, SKSFK md. 15/2 hükmünün ilk cümlesi gereği spor kulübünün söz konusu spor anonim şirketinde doğrudan veya dolaylı hâkimiyet olmak üzere iki şekilde olabilecek ve TTK md. 195 kapsamında herhangi bir şekilde sağlanabilecektir. Spor kulübü ile spor anonim şirketi arasında bu şekilde bir hâkimiyet ilişkisinin bulunduğu durumlarda, spor anonim şirket paylarının nama yazılı olması zorunlu tutulmuştur. Ancak SKSFK md. 1/3 hükmü uyarınca, SKSFK md. 15/3 hükmü halka açık spor anonim şirketleri bakımından uygulama alanı bulamayacaktır¹⁴⁴.

SKSFK md. 15/3 hükmünün gerekçesinde her ne kadar pay sahiplerinin belli olmasının amaçlandığı, bu nedenle bir spor kulübüyle bağlantılı olan spor anonim şirketlerinin paylarının nama yazılı olmasının zorunlu tutulduğu belirtilmiş olsa da, TTK md. 486/2 ve TTK md. 489/1 hükümlerinde hamiline yazılı payların sahipleri ve bu kişilerin sahip oldukları paylara ilişkin bilgiler Merkezi Kayıt Kuruluşu’na bildirileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla hamiline yazılı payların sahiplerini bilmek olanaklıdır. ASLAN’a göre SKSFK md. 15/3 hükmünün asıl getiriliş amacı, spor kulübünün spor anonim şirketi üzerindeki hâkimiyetini hamiline yazılı paylar ile kaybetmesinin önüne geçmektir¹⁴⁵. Ancak spor kulüplerinin spor anonim şirketleri üzerindeki hâkimiyetini korumaya yönelik bir hüküm zaten mevcuttur. SKSFK md. 15/2 hükmünde bir spor anonim şirketi üzerinde doğrudan veya dolaylı yoldan hâkimiyeti bulunan spor kulüpleri lehine düzenlenen imtiyazlar hariç olmak üzere spor anonim şirketlerinde diğer paylara, belirli bir grubu oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa TTK’da düzenlenen herhangi bir imtiyazın tanınamayacağı belirtilmiştir. SKSFK md. 15/2 hükmünün gerekçesinde ise bu hükmün spor

¹⁴⁴ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 207.

¹⁴⁵ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 207.

kulüplerinin spor anonim şirket üzerindeki hâkimiyetinin korunmasının amaçlandığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte halka açık spor anonim şirketleri için de SKSFK md. 15/3 hükmü uygulama alanı bulamayacaktır. Dolayısıyla hükmün uygulama alanı son derece sınırlıdır. ASLAN, spor kulübüne ait payların nama yazılı olmasını zorunlu tutmanın daha makul olacağını, diğer payların nama yazılı olmasının zorunlu tutulmasının ise payların devrini zorlaştıracığı için spor anonim şirketlerinin hareket alanını kısıtlayacağını ifade etmiştir¹⁴⁶.

3.4 Şirket Kârından Kuruculara Sağlanacak Menfaatler

3.4.1 Anonim şirketlerde kurucu kavramı

Anonim şirketlerde kurucu kavramı TTK md. 337 hükmünde ele alınmıştır. Buna göre kurucu kavramı pay taahhüt ederek esas sözleşmeyi imzalayan gerçek veya tüzel kişileri ifade etmektedir¹⁴⁷.

Esas sözleşme temsilci aracılığıyla imzlanmışsa, temsilcinin hesabına işlem yaptığı kişi kuruluştan doğan sorumluluk çerçevesinde kurucu sıfatını kazanacaktır. Doğrudan temsil ile temsil edilen ve bu şekilde temsilci aracılığıyla pay taahhüt eden tüzel kişiler bakımından kurucu sıfatı ve bu sıfattan doğan sorumluluk temsil edilen tüzel kişiye ait olacaktır. TTK md. 337/2 hükmünde ise dolaylı temsil durumunda hak ve borçlar temsilciye ait olduğu için sorumluluktan kurtulmak amacıyla yapılabilecek dolaylı işlemlerin önüne geçmek amaçlanmış ve hesabına işlem yapılan kişinin de kurucu sayılacağı hükme bağlanmıştır. TTK md. 337/2 hükmünün uygulama alanı bulunduğu durumlarda üçüncü kişiler, hesabına iş gören kişilerin bildiği veya bilmesi gereken bir hususu bilmediğini ileri süremeyecektir¹⁴⁸.

TTK md. 355/2 hükmünde kuruluş sürecindeki işlemler nedeniyle sorumluluğu gündeme gelebilecek kişiler sayılmıştır. Bu kişilerin de “kurucu” sıfatı taşıyıp taşımayacağı sorusu akıllara gelebilmektedir. Ancak TTK md. 337 hükmünde “kurucu” kavramının tanımı açık bir şekilde yapılmıştır. Bununla beraber kanun koyucu, kurucu kavramından doğan sorumluluğu genişletmek yönünde bir iradesi olduğunda bunu TTK md. 337/2 hükmü ile sağlamıştır. Bu nedenle kanun koyucunun eğer TTK md 355/2 kapsamında yer alan kişilerin de “kurucu” sıfatı taşıması yönünde

¹⁴⁶ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 207.

¹⁴⁷ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 169.

¹⁴⁸ Kırca, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 287.

iradesi bulunsaydı bunu da açık bir kanun hükmü aracılığıyla gerçekleştireceği kanaatindeyiz¹⁴⁹.

3.4.2 TTK kapsamında şirket kârından kuruculara sağlanacak menfaatler

TTK kapsamında anonim şirket kurucularının menfaatlerine ilişkin düzenleme TTK md. 348 hükmünde yer almaktadır. Anılan madde “*kurucu menfaatleri*” başlığını taşısa da kuruculara tanınacak menfaatlere getirilen sınırları belirlemektedir. Hükümde özellikle anonim şirket sermayesinin azalmasına sebep olabilecek menfaatlerin önüne geçilmeye çalışıldığı ifade edilmiştir. Şirket sermayesinin azalmasını engellemeye yönelik bu ifadeleri malvarlığının korunması çerçevesinde geniş yorumlamak gerekmektedir¹⁵⁰. Kuruculara tanınacak menfaatlere ilişkin sınırlama getirmenin esas amacının şirketin sermayesinin azalmasını engellemek olduğu düşünüldüğünde, tanınacak menfaatin esas sözleşmede belirtilmesi gerekmektedir. Bununla beraber, kuruculara menfaat tanınması her anonim şirket açısından zorunlu bir husus değildir. Bu nedenle anonim şirket esas sözleşmesinin asgari içeriğinde kuruculara tanınacak menfaatler yer almamaktadır. Ancak eğer anonim şirket kurucularına menfaat tanınması isteniyorsa bu hususun TTK md. 339/2-f hükmü uyarınca esas sözleşmede belirtilmesi gerekmektedir. Esas sözleşmede bu yönde bir içerik bulunmazsa, taraflar kendi aralarındaki anlaşmaya veya kurucular beyanına dayanarak şirketten herhangi bir talepte bulunamayacaktır¹⁵¹. Bununla birlikte esas sözleşmede yalnızca kuruculara menfaat sağlanacağı yönünde bir ifadeye yer verilmesi yeterli olmayacak, menfaatlerin kimlere tanınacağı ve bu kişilere sağlanacak menfaatlerin içeriğinin de belirtilmesi gerekecektir¹⁵².

TTK md. 348 hükmüne göre şirket kârından pay alma şeklindeki kurucu menfaatlerinin intifa senedine bağlanması zorunludur. Ancak hükmü kârdan pay almak dışındaki diğer menfaatlerin de intifa senedine bağlanma zorunluluğunun bulunduğu şeklinde yorumlamak yanlıştır. Zira tesislerden faydalanma gibi şirket malvarlığına etki etmeyecek kurucu menfaatlerinin intifa senedine bağlanması şart olmayıp esas sözleşmede belirtilmesi yeterlidir¹⁵³.

---

¹⁴⁹ Elif Cemre Hazıroğlu, *Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Ortaklıklarda Kurucu Menfaatleri* (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2018), s. 5-6.

¹⁵⁰ Kırcı, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 290.

¹⁵¹ Akdağ Güney, *Anonim Şirketlerde Kuruluş*, s. 313.

¹⁵² Akdağ Güney, *Anonim Şirketlerde Kuruluş*, s. 314; Hazıroğlu, *Kurucu Menfaatleri*, s. 68.

¹⁵³ Hazıroğlu, *Kurucu Menfaatleri*, s. 75.

TTK md. 348/1 hükmüne göre dağıtılabılır kârdan TTK md. 519 hükmünde yer alan yedek akçe ile %5 kâr payı ayrıldıktan sonra kalan miktarın en çok onda biri intifa senedi bağlamında kuruculara ödenebilecektir. Dolayısıyla TTK md. 348 hükmünde düzenlenen kuruculara tanınabilecek malvarlıksal menfaatler, kâra katılma olarak belirlenmiştir. TTK md. 503 hükmünde ise intifa senedi sahiplerinin net kâra katılma, tasfiye bakiyesine katılma ve yeni çıkarılan payları alma haklarına sahip olacağı düzenlenmiştir. Ancak TTK md. 503 hükmünde kurucu intifa senetlerine yönelik bir atıf bulunmamaktadır. Bu nedenle kuruculara kâra katılmak dışında bir menfaat sağlanamayacaktır. Kuruculara kâra katılmak dışında ve nesnel bir ölçütü olmayacak şekilde malvarlığı hakları tanınması şirketin malvarlığını olumsuz olarak etkileyebilecektir. Bu nedenle kuruculara kâra katılmak dışında bir menfaat sağlanamaması, şirket malvarlığının korunması amacına uygun düşmektedir¹⁵⁴.

3.4.3 SKSFK kapsamında şirket kârından kuruculara ve diğer kişilere sağlanacak menfaatler

SKSFK md. 15/4 hükmünde “*Bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinde şirket kârından kuruculara, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kimselere herhangi bir menfaat sağlanamaz.*” ifadelerine yer verilmiştir.

SKSFK md. 15/4 hükmü kapsamında yer alan yasak, kuruluştan sonra da menfaat teminini yasaklamaktadır. Dolayısıyla SKSFK md. 15/4 hükmü ile bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinde TTK md. 503 hükmü kapsamında yer alan intifa senetleri çerçevesinde de menfaat temini yasaklanmıştır. Buradan hareketle bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinde intifa senedi çıkarmanın tamamen yasaklandığı sonucuna ulaşılabilecektir¹⁵⁵.

SKSFK md. 15/4 hükmü spor anonim şirketlerinin tamamı için değil, bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketleri için öngörülmüştür. SKSFK madde gerekçelerini incelediğimizde kanun koyucunun birçok hükümde spor kulüplerinin spor anonim şirketleri üzerindeki hâkimiyetini zayıflatacak veya ortadan kaldıracak işlem ve uygulamalara engel olma amacı taşıdığı görülmektedir. SKSFK md. 15/4 hükmünün madde gerekçesinde ise anılan hükümle birlikte şirket kurucularına, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kişilere özel bir menfaat sağlanamayacağına ilişkin

¹⁵⁴ Kırca, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 291.

¹⁵⁵ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 209.

düzenleme yapılarak hem spor kulübünün spor anonim şirket üzerindeki hâkimiyetinin kaldırılmasını önlemenin hem de şirket sermayesinin azalmasına neden olabilecek özel menfaatlerin önüne geçmenin amaçlandığı belirtilerek kanunun genel amacına uygun bir düzenleme yapılmıştır.

3.5. Yönetim Kurulu Üyelerinde Aranılan Nitelikler

Spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyelerinde aranılan nitelikler SKSFK md. 16/3 ve 16/4 hükümlerinde düzenlenmiştir. Ancak SKSFK md. 16/3 hükmünde SKSFK md. 5/4 ve SKSFK md 5/5 hükümlerine atıf yapılmış ve yönetim kurulu üyelerinde bu hükümlerde yer alan niteliklerin aranacağı belirtilmiştir. Spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinde aranılan nitelikler bakımından SKSFK’da yer alan hükümler, TTK kapsamında anonim şirket yönetim kurulu üyelerinde aranılan niteliklere ek olarak aranacak niteliklerdir. Bu nedenle TTK kapsamında aranılan genel niteliklerin ardından SKSFK kapsamında aranılan özel nitelikler incelenecektir.

3.5.1 TTK kapsamında kurulan anonim şirketler açısından yönetim kurulu üyelerinde aranılan nitelikler

eTTK md. 312/1 hükmünde yönetim kurulunun en az üç kişiden oluşacağı hükme bağlanmıştır. TTK md. 359/1 hükmüne göre ise anonim şirketlerde genel kurul tarafından seçilen ya da esas sözleşmeyle atanan ve bir veya daha fazla kişiden oluşan bir yönetim kurulu bulunur. Bu bağlamda TTK’da yönetim kurulunun üye sayısı bakımından bir üst sınır getirilmemiş ve tek kişilik bir yönetim kurulu oluşturulmasına da olanak tanınmıştır. Yönetim kurulunun tek kişiden oluştuğu durumlarda toplanamama veya karar alamama gibi durumların yaşanmaması bir avantaj olarak değerlendirilebilir¹⁵⁶. Bununla birlikte tek kişinin yetkilendirildiği yönetim kurulunda bir “kurul”dan söz edilip edilemeyeceği öğretide görüş ayrılıklarına sebep olmuştur.

MOROĞLU, yönetimin bir kişiden oluştuğu durumlardan “kurul”dan bahsedilmesinin hatalı olacağını belirterek TTK md. 359/1 hükmünde yer alan düzenlemenin “*Anonim şirketin anasözleşmesiyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş, gerçek veya tüzel kişi bir yöneticisi veya daha fazla kişiden oluşan bir yönetim kurulu bulunur.*” şeklinde olması gerektiğini savunmuştur¹⁵⁷. YAVUZ, TTK

¹⁵⁶ Ayhan Kortunay, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2015), s. 32.

¹⁵⁷ Moroğlu, *Değerlendirme ve Öneriler*, s. 156-157.

md. 359/1 hükmü yönetim kurulunun tek kişiden oluşmasına da olanak tanıdığı için yönetim kurulundan değil, yönetim organından söz etmek gerektiğini vurgulamış ve yönetim organının tek kişiden oluştuğu durumlarda kuruldan söz edilemeyeceği için tıpkı denetim kurulu ve denetçi ayrımında olduğu gibi yönetim kurulu ve yönetici ayrımı olması gerektiğini savunmuştur¹⁵⁸. BAHTİYAR, TTK md. 359/1 hükmünde tek kişilik kuruldan bahsedilmesinin anlamsız olduğunu, “yönetici” ya da “yönetim organı” ifadelerinin daha doğru olacağını savunmuştur¹⁵⁹. KORTUNAY, tek üyeli bir yönetim organının şirketi temsili, üyeliğin boşalması, müzakereye katılma yasağı gibi hususlarda farklı kural ve sonuçlara tabi olması ve bu nedenle de uygulamada tereddütler çıkma ihtimalinin bulunmasına karşılık yönetim organının birden fazla kişiden oluştuğu durumlarda “yönetim kurulu”, tek kişiden oluştuğu durumlarda ise “yönetici”den söz edilmesi gerektiğini savunmuştur¹⁶⁰.

TEKİNALP ise tek kişiden oluşan bir “yönetim kurulu” olamayacağı yönündeki eleştirilerin hukuki yönden dayanaksız olduğunu ifade etmiştir¹⁶¹. TEKİNALP’e göre, tek üyeli yönetim kurulu da “kurul” kurallarıyla çalışır. Tek kişilik yönetim kurulunun da yönetim kurulu kararının gerekli olduğu hallerde karar alması, kararın yazılıp imzalanması ve deftere geçirilmesi zorunludur. TEKİNALP, “kurul” kelimesinin yönetim kurulu üye sayısına değil; organ kavramına, yazılı olarak karar alınmasına ve kararın karar defterine yazılmasına, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesine, tek üyenin kendi lehine kararlar alamayacağına, tüzel kişiden kesin çizgilerle ayrıldığına gönderme yaptığını savunmuştur. TTK md. 359 gerekçesinde de “kurul” ifadesinin çelişki yaratacağının düşünülmemesi gerektiği ve buradaki “kurul” kelimesinin “organ” kavramını işaret ettiği vurgulanmıştır¹⁶².

Yönetim kurulunun kaç üyeden oluşacağı, TTK md. 339/2-g hükmü uyarınca esas sözleşmede belirtilir¹⁶³. Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin taşınması gereken nitelikler ise TTK md. 359 hükmünde düzenlenmiştir.

---

¹⁵⁸ Cevdet Yavuz, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Toplantıları I-II-III* (Ankara: TBB Yayınları: 138, 2008), s. 631.

¹⁵⁹ Mehmet Bahtiyar, “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Dili ile Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi,” *TBB Dergisi* S. 61 (2005): 47-106.

¹⁶⁰ Kortunay, *Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı*, s. 34.

¹⁶¹ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 227-228.

¹⁶² TTK madde gerekçeleri <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 07.05.2024)

¹⁶³ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 226.

3.5.1.1 Gerçek veya tüzel kişi olmak ve tam ehliyetli olmak

eTTK md. 312 hükmünde yer alan düzenlemeye göre, anonim şirketin yönetim kurulu üyelerinin gerçek kişi olması zorunluydu. Tüzel kişilerin yönetim kurulu üyesi seçilmesine olanak tanınmamıştı. TTK md. 359 hükmüne göre ise hem gerçek kişilerin hem de tüzel kişilerin anonim şirkette tüzel kişi olmasının önü açılmış ve böylece Türk hukuk sistemindeki düzenleme, yönetim kurulu üyelerinin sadece gerçek kişilerden oluşabileceğini düzenleyen Alman ve İsviçre hukuk sistemlerinden ayrılmıştır. Bu hükmün getirdiği değişikliklerle beraber, eTTK döneminde temsilcisi aracılığıyla anonim şirketin yönetim kuruluna etki eden tüzel kişilerin yönetim kurulu üyesi olmanın sorumluluklarına katlanması ve tüzel kişilerin yönetim kurulunda birden çok temsilciye ve oy hakkına sahip olması şeklindeki uygulamanın son bulması amaçlanmıştır¹⁶⁴.

KIRCA, tüzel kişilerin de yönetim kurulu üyesi seçilebilmesine olanak tanıyan TTK md. 359/2 hükmünün özel kanunlara tabi olan anonim şirketlere de uygulanacağını vurgulamış ve bu hususu, tüzel kişilerin yönetim kurulu üyesi olup olamayacağına ilişkin sorunun özel kanunların değil; temel kanun olan TTK'nın sorunu olmasına dayanarak gerekçelendirmiştir¹⁶⁵. eTTK'da tüzel kişilerin yönetim kurulu üyesi olmasına olanak tanınmadığından özel kanunlarda yer alan yönetim kurulu üyeliğine ilişkin düzenlemelerin gerçek kişilerden yola çıkılarak yapıldığını belirtmiştir. KIRCA, TTK md. 359/2 hükmünün yalnızca TTK'ya tabi anonim şirketler için getirildiği söylenemeyeceği için, genel nitelikte olan sonraki tarihli TTK'nın eski tarihli özel kanunları bu bakımdan değiştirdiğini savunmuştur.

TTK md. 359/2 hükmüne göre, yönetim kurulu üyesi seçilen tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur. Tüzel kişi adına sadece bu kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir. TTK'da yer alan anonim şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin gerçek veya tüzel kişi olacağına dair düzenleme, emredici niteliktedir. Dolayısıyla esas sözleşmede söz konusu düzenlemeye aykırı bir hüküm öngörülemez olup gerçek veya tüzel kişiliğe sahip olmayan toplulukların yönetim kurulu üyesi olması olanaksızdır. Bu

---

¹⁶⁴ Cafer Eminoglu, "Yönetim Kurulu," *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak (Ankara: Seçkin Yayınları, 2023), s. 1648 – 1664.

¹⁶⁵ Kırca, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 402.

bağlamda, örneğin ön şirket ya da adi şirket temelinde kurulan topluluklar yönetim kurulu üyesi olamayacaklardır¹⁶⁶.

Yönetim kurulu üyesi olan gerçek kişilerin ve tüzel kişi adına tescil edilen gerçek kişinin tam ehliyetli olması şarttır. TMK md. 407/1 hükmü uyarınca bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûm olan her ergin kısıtlanacaktır. Ancak yönetim kurulu üyeliği kanuni temsilci aracılığıyla yürütülemez. Dolayısıyla bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûm olan erginler yönetim kurulu üyesi olamayacağı gibi hâlihazırda yönetim kurulu üyesi olanların da üyeliği sona erecektir. Yönetim kurulu üyesi olan tüzel ya da gerçek kişilerin herhangi bir nedenle ehliyetlerini kaybetmeleri durumunda yönetim kurulu üyelikleri TTK md. 363/2 hükmü uyarınca ayrıca bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erecektir. TTK md. 359/2 hükmü uyarınca tüzel kişi yönetim kurulu üyesi adına tescil edilen gerçek kişinin ehliyetini kaybetmesi ise adına tescil olduğu tüzel kişinin yönetim kurulu üyeliğini sona erdirmez. Bu durumda yönetim kurulu üyesi olan tüzel kişinin tescil edilmek üzere yeni bir gerçek kişi bildirmesi gerekir. Zira yönetim kurulu üyesi olan tüzel kişi, TTK md. 364/1 hükmü uyarınca kendi adına tescil edilen gerçek kişiyi her an değiştirme hakkına sahiptir¹⁶⁷.

Bununla beraber, üyelik kişiye sıkı sıkıya bağlı olup toplantılara vekil aracılığıyla katılma ve üyelerin birbirlerinin yerine temsilen oy vermeleri olanaksızdır¹⁶⁸.

3.5.1.2 Seçilme engellerinin bulunmaması

TTK md. 359/4 hükmünde, yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren nedenlerin seçilmeye engel olduğu belirtilmiştir. Yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren nedenler ise TTK md. 363/2 hükmünde düzenlenmiştir. Maddede “*Yönetim kurulu üyelerinden birinin iflasına karar verilir veya ehliyeti kısıtlanır ya da bir üye üyelik için gerekli kanuni şartları yahut esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybederse, bu kişinin üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer.*” ifadelerine yer verilmiştir. Hükümden anlaşılacağı üzere; iflas, ehliyetin kısıtlanması, üyelik için

---

¹⁶⁶ Emine Develi, *Tüzel Kişinin Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeliği* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016), s. 31.

¹⁶⁷ Cafer Eminoğlu, “Yönetim Kurulu,” s. 1662.

¹⁶⁸ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 227.

gerekli şartları kaybetmek ve esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybetmek yönetim kurulu üyeliğini kendiliğinden sona erdirecek nedenlerdendir.

eTTK md. 315/2 hükmünde üyeliği sona erdiren nedenler arasında yer alan ağır hapis cezası, sahtekârlık, emniyeti suistimal, hırsızlık, dolandırıcılık suçlarından mahkûmiyet halleri TTK kapsamında üyeliği sona erdiren nedenler arasında sayılmamıştır. TEKİNALP bunun nedenini, yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren birçok suç varken bunlardan yalnızca birkaçının bu nitelikte kabul edilmesinin doğru olmayacağına ve sayılan suçlardan mahkûm olmanın sonuçlarının 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda¹⁶⁹ (TCK) öngörülen güvenlik tedbirlerinden dolayı zaten yönetim kurulu üyeliğine engel olacağına bağlamaktadır¹⁷⁰. Ayrıca TEKİNALP, TCK'da suçların sonuçları güvenlik tedbirleriyle belirlendiği için TTK'da bazı suçları sayarak bunların sonuçlarını düzenlemenin anlamsız olacağını belirtmiştir. KORTUNAY ise daha önceden böyle bir düzenleme kanunda yer aldığı için bu düzenlemenin çıkartılmasının mahkumiyetlerin üyeliğe engel teşkil etmeyeceği yönünde bir fikir uyandırabileceğini, bu nedenle üyelik şartlarını düzenleyen TTK maddesinde hiç değilse *“TCK md. 53/1-d hükmü uyarınca hakkında güvenlik tedbiri verilmemiş olmak”* şeklinde bir ifade yer alması gerektiğini savunmuştur¹⁷¹.

3.5.1.3 Pay sahibi olma şartının bulunmaması

eTTK md. 312/2 hükmüne göre, yönetim kurulu üyelerinin anonim şirkette pay sahibi olan kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Pay sahibi olmayan bir kişinin yönetim kurulu üyesi seçilmesi durumunda, bu kişi ancak pay sahibi olduktan sonra göreve başlayabilmekteydi. Yine eTTK md. 313 hükmüne göre yönetim kurulu üyelerinden her biri, itibari değeri şirket esas sermayesinin en az yüzde birine denk miktarda hisse senedini şirkete tevdi etmek zorundaydı. Hükümlerin getirilişindeki amaç, yönetim kurulu üyesini pay sahibi yaparak şirkete olan bağlılıklarını sağlamaktı. Ancak bu hükümlerin, uygulamada hiçbir pratik fayda sağlamadığı görüşü hakimdi. Zira yalnızca bir paya sahip olan kişiler de yönetim kurulu üyesi seçilebilmekteydi. Bununla beraber yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarına karşı bir nevi rehin olarak şirkete tevdi ettikleri hisse senetleri de, zaman içerisinde yapılan sermaye

¹⁶⁹ RG. T. 12.10.2004, S. 25611.

¹⁷⁰ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 234.

¹⁷¹ Kortunay, *Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı*, s. 180.

artışları nedeniyle anlamını kaybetmekteydi¹⁷². Dolayısıyla, TTK'da bu hükümlere yer verilmemiş ve anonim şirkette pay sahibi olmayan kişilerin de yönetim kurulu üyesi olabilmesinin önü açılmıştır. Bununla birlikte, eTTK'da yer alan bu hükmün TTK ile birlikte kaldırılması, tek pay sahipli anonim şirketlerin işleyişinin bir gereğidir¹⁷³. TTK md. 359 gerekçesinde bu husus "...yönetim kurulu üyelerinin ayrıca, pay sahibi olmalarına ilişkin 6762 sayılı Kanunda öngörülmüş bulunan (gereksiz) zorunluluk kaldırılmıştır. Böylece hem az ortaklı anonim şirketlerde çok üyeli yönetim kurulu oluşturulmasına olanak tanınmış, hem de yapay hile-i şer'iyeye olan çözümlere başvurulmadan, uzman ve profesyonel yönetim kurullarının kurulabilmesinin yolu açılmıştır." ifadeleriyle açıklanmıştır¹⁷⁴.

3.5.2 SKSFK kapsamında kurulan spor anonim şirketleri açısından yönetim kurulu üyelerinde aranan nitelikler

Spor anonim şirketlerinin yönetim kurullarında yer alacak kişilerde aranan niteliklere SKSFK md. 16/3 ve SKSFK md. 16/4 hükümlerinde yer verilmiştir. SKSFK md. 16/3 hükmünde "*diğer mevzuatta aranan şartlara ilaveten*" ifadelerine yer verilerek anılan hükümde yer alan niteliklerin, TTK'da ve ilgili diğer mevzuatta yer alan niteliklere ek olarak aranacağı vurgulanmıştır.

SKSFK md. 16/3 hükmünde, spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyelerinde aranan nitelikler bakımından SKSFK md. 5/4 ve SKSFK md. 5/5 fıkralarına gönderme yapılarak bu fıkraların uygulanacağı belirtilmiştir.

3.5.2.1 SKSFK md. 5/4 hükmünde yer alan suçlardan mahkûm olmamak

SKSFK md. 5/4 hükmünde, kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olanlar ile maddede ayrıca sayılan suçlardan¹⁷⁵

¹⁷² İlyas Çeliktaş, "Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri Konusunda Karşılaşılabilecek Sorunlar," *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, S. 2, C. 18 (2012): s. 601-608.

¹⁷³ Cafer Eminoğlu, "Yönetim Kurulu," s. 1661.

¹⁷⁴ TTK madde gerekçeleri <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 07.05.2024)

¹⁷⁵ SKSFK md. 5/4 hükmünde ayrıca sayılan suçlar şu şekildedir: "*Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, nefret ve ayırıcılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurma ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya para nakline aracılık.*"

affa uğramış olsalar bile mahkûm olanlar ve SKSFK md. 20¹⁷⁶ hükmüne muhalefet etmekten mahkûm olanların spor kulübü, spor anonim şirketi statüsündeki bağlı ortaklığı ve iştiraklerindeki yönetim, denetim, disiplin ve ihtiyari diğer kurul üyeliklerinin kendiliğinden sona ereceği belirtilmiştir. Bu suçlardan mahkûm olanların spor anonim şirketlerine yönetim kurulu üyesi seçilmesi de olanaksızdır.

SKSFK md. 5/4 hükmünde ayrıca sayılan suçlar arasında şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya para nakline aracılık suçlarına da yer verilmiştir. Şike veya teşvik primi ile yasa dışı bahis gibi spor faaliyetleri kapsamında işlenen suçlar bakımından mahkûm olanların, affa uğramış olsalar bile spor kulübü, spor anonim şirketi statüsündeki bağlı ortaklığı ve iştiraklerindeki yönetim, denetim, disiplin ve ihtiyari diğer kurul üyeliklerinde yer almaması, kamuoyunda sporda şaibe olduğu izlenimini engellemesi bakımından da ayrıca yerinde olmuştur.

3.5.2.2 SKSFK md. 5/5 hükmünde yer alan nedenlerden dolayı hak mahrumiyeti cezası almamış olmak

SKSFK md. 5/5 hükmünde spora ilişkin faaliyetlerden dolayı hak mahrumiyeti cezası alanların yönetim kurulu üyesi olamayacağı, yönetim kurulu üyesi iken hak mahrumiyeti cezası alanların ise spor kulübü, spor anonim şirketi statüsündeki bağlı ortaklığı ve iştiraklerindeki yönetim, denetim, disiplin ve diğer kurul üyeliklerinin kendiliğinden sona ereceği belirtilmiştir. Maddede yer alan ve yönetim kurulu üyeliğine engel olan durumlar “*tahkim kurulları, Bakanlık disiplin kurulları, spor federasyonlarının ceza veya disiplin kurulları ya da spor federasyonlarının bağlı olduğu uluslararası kuruluşlar tarafından son beş yıl içinde bir defada bir yıl veya toplam iki yıl hak mahrumiyeti cezası almış olmak*” şeklinde ifade edilmiştir.

3.5.2.3 SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan düzenleme

SKSFK md. 16/4 hükmünde spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanların, aynı spor dalında ve aynı ligde mücadele eden başka bir spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda görev alamayacağı belirtilmiştir.

---

¹⁷⁶ SKSFK md. 20 hükmünde spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkelerine yer verilmiştir.

SKSFK md. 16 gerekçesinde, bu düzenlemenin getirilmesindeki nedenin muhtemel suistimallerin önüne geçebilmek olduğu belirtilmiştir.

Maddenin lafzından aynı spor dalında ve aynı ligde mücadele eden iki farklı spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda görev alınamayacağı anlaşılmakta olup aynı spor dalında faaliyet gösterse bile farklı liglerde yer alan spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetiminde yer almak konusunda herhangi bir engel bulunmamaktadır. Belirtmek gerekir ki, bir spor anonim şirketinin yönetiminde bulunan kişiler, sadece aynı ligde yer alan spor anonim şirketlerinin değil, aynı zamanda aynı ligde yer alan spor kulüplerinin de yönetiminde yer alamayacaklardır.

3.6 Rekabet Yasağı

3.6.1 Rekabet yasağı kavramı

Rekabet yasağı, bir ortaklığın, işletmenin veya iş yerinin, müvekkil veya işverenin tüm işlemlerini ve işiyle ilgili sırlarını öğrenme olanağına sahip olan ortaklar, yöneticiler, vekiller veya müstahdemlerin, bu kişi veya kuruluşların menfaatlerine zarar verebilecek ticari faaliyetlerden sakınmalarını gerektiren bir yasaktır¹⁷⁷. Bir diğer deyişle rekabet yasağı, belirli sözleşme ilişkileri neticesinde elde edilen hukuki statüler sayesinde kazanılan bilgilerin, tecrübelerin, kaynakların ve pozisyonların söz konusu statünün devamı süresince ve sonrasında bu statünün doğduğu müesseseye ve ilişkiye zarar vermemesi için getirilen sakınma yükümlülüğünü ifade etmektedir¹⁷⁸. Hukuki statü gerçek ve tüzel kişiler arasında yapılan hizmet sözleşmesi, iş sözleşmesi, vekâlet sözleşmesi, ortaklık sözleşmesi gibi sözleşmeler aracılığıyla kazanılabilmektedir. Rekabet yasağı ile bu sözleşmelere taraf olan işçi, tacir yardımcıları, ortak veya yöneticilerin ticari faaliyetlerinin kısıtlanması söz konusudur¹⁷⁹.

Rekabet yasağı, Anayasa md. 48 hükmü ile güvence altına alınmış olan çalışma ve sözleşme yapma özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelik taşımaktadır. Anayasa ile güvence altına alınan bu hak ve özgürlük, temel hak ve özgürlük statüsünde olduğu için bu hak ve özgürlükler açısından getirilen istisnaların dar yorumlanması gerekmektedir¹⁸⁰.

¹⁷⁷ Fatih Aydoğan, *Ticaret Ortaklıklarında Rekabet Yasağı* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2005), s. 3.

¹⁷⁸ Ozan Can, "Rekabet Yasağı ve Rekabet Sınırlandırmaları Hukuki İlişkisi," *Rekabet Kurumu Dergisi* S. 4, C. 8 (Ekim 2007): 3-42.

¹⁷⁹ Beyza Yiğitbaşı Aktaş, *Tek Satıcının Rekabet Yasağı* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2023), s.37.

¹⁸⁰ Aynur Yongalık, "İstisnalar Dar Yorumlanır Kuralı ve Değerlendirmesi," *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 1, C. 60 (2011), 1-18.

Geniş yorumlandığı takdirde temel hak ve özgürlüklerin aşırı kısıtlanması söz konusu olacaktır. Bu nedenle rekabet yasakları, rekabet yasağının amacını gerçekleştirecek ölçüde sınırlama içermelidir¹⁸¹.

3.6.2 TTK md. 396 kapsamında rekabet yasağı

eTTK md. 335 hükmünde yer alan yönetim kurulu üyelerinin rekabet yasağına ilişkin düzenleme, TTK md. 396 hükmünde de aynen korunmuştur. Ancak TTK md. 396/4 hükmü ile eTTK md. 335 hükmüne ek olarak yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarına ilişkin hükümlerin saklı olduğuna ilişkin bir fıkra eklenmiştir. KENDİGELEN, bu fikrayı hangi amaca hizmet ettiğinin anlaşılabilmesi ve madde gerekçesinde de bu fıkra hakkında bir açıklamaya yer verilmemiş olması sebebiyle eleştirmiştir¹⁸². PULAŞLI TTK md. 396/4 hükmünün yönetim kurulu üyelerinin TTK md. 396 hükmünde belirtilen yaptırımlardan birine maruz kalsalar da, kanundan ve esas sözleşmeden doğan sorumluluklarının devam edeceği anlamına geldiğini belirtmiştir¹⁸³.

TTK md. 396 hükmünün ilk cümlesinde “*Yönetim kurulu üyelerinden biri, genel kurulun iznini almaksızın, şirketin işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapamayacağı gibi, aynı tür ticari işlerle uğraşan bir şirkete sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla da giremez.*” ifadelerine yer verilerek anonim şirketlerde rekabet yasağının çerçevesi belirlenmiştir. TTK md. 396 hükmü tek ortaklı anonim şirketlerde de uygulama alanı bulmaktadır¹⁸⁴.

Anonim şirketlerde rekabet yasağı, yönetim kurulu üyelerinin şirketin faaliyet alanında bir işle asaleten veya vekâleten uğraşmamalarını ve aynı alanda kurulmuş olan başka şirketlere sınırsız sorumlu ortak sıfatıyla katılmamalarını içeren bir yasaktır. TTK md. 396 hükmünde düzenlenen bu yasak, sadakat yükümlülüğünün özel bir görünüm biçimidir¹⁸⁵. Rekabet yasağının amacı, anonim şirketin ticaret sırlarını, müşteri çevresini bilen veya öğrenme olanağı olan üyelerin şirkete zarar vermesini engellemektir. Bu ihtimallerin bulunmadığı ya da ortadan kalktığı durumlarda rekabet yasağı uygulanmaz¹⁸⁶. Yönetim kurulu üyelerinin anonim şirketin faaliyet alanıyla

¹⁸¹ Yiğitbaşı Aktaş, *Rekabet Yasağı*, s. 39.

¹⁸² Kendigelen, *İlk Tespitler*, s. 287.

¹⁸³ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1553.

¹⁸⁴ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 282.

¹⁸⁵ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 399.

¹⁸⁶ Necla Akdağ Güney, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2016), s. 239-240.

rekabet teşkil etmeyecek başka bir alanda çalışmaları olanaklıdır. Bununla beraber, yönetim kurulu üyeleri anonim şirketle faaliyet konusu aynı olan başka bir anonim şirkete, limited şirkete, kooperatife ortak olabilirler. Yine komandit şirkete komanditer ortak olarak katılabilirler. Ancak komandite ortak olarak katılmaları olanaksızdır. Zira komandit şirketlerde komandite ortaklar şirket borçlarından dolayı sınırsız sorumluluğa sahiptirler¹⁸⁷.

Türk hukukunda gerek eTTK md. 335 hükmü ile gerekse de TTK md. 396 hükmü ile benimsenen anonim şirketlerde rekabet yasağına ilişkin düzenleme, mehz İsviçre hukukundan ayrılmakta ve Alman hukukundaki düzenlemelere benzerlik göstermektedir. İsviçre anonim şirketler hukukunda rekabet yasağına ilişkin kanunda açık bir düzenleme yer almamakta olup sadakat yükümlülüğünden hareketle rekabet yasağının sınırları çizilmektedir. Alman hukukunda ise anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeleri açısından rekabet yasağı kanunda düzenlenmiştir¹⁸⁸.

Rekabet yasağına ilişkin TTK md. 396 hükmü emredici nitelikte değildir. Esas sözleşmede rekabet yasağının aksine düzenleme yapılabileceği gibi genel kurul da bu yönde onay verebilecektir. Ancak genel kurul tarafından yönetim kurulu üyelerine onay verilebilmesi için yönetim kurulu üyelerinin pay sahipleri tarafından seçilmiş olması gerekmektedir. Bir diğer deyişle genel kurulda yönetim kurulu üyeleri seçilmeden yönetim kurulu üyelerine şirketin faaliyet alanına giren konularda işlem yapabilecekleri hususunda onay verilirse bu onay geçersiz olacaktır. Ancak yönetim kurulu üyesi olarak seçilen kişiler geçen dönem görev yapan kişiler ise ve daha önceden pay sahipleri tarafından şirketin faaliyet alanına giren konularda işlem yapabilecekleri hususunda onay verilmişse, bu halde verilen onay geçerli olacaktır. Çünkü bu durumda onay verilen yönetim kurulu üyeleri pay sahipleri tarafından bilinmektedir¹⁸⁹.

Rekabet yasağına ilişkin hükmün emredici olmamasının en önemli nedeni, bu hükmün iç ilişkiyi düzenleyen bir hüküm olması ve kamu düzeni ile ilgisi olmayıp ortakların şahsi çıkarlarını ilgilendiren bir hüküm olmasıdır¹⁹⁰. Rekabet yasağını düzenleyen hükmün emredici olmamasının bir sonucu olarak, yasak esas sözleşme ile genişletilebilmekte ya da daraltılabilmektedir. Ancak rekabet yasağına ilişkin

¹⁸⁷ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 399.

¹⁸⁸ Akdağ Güney, *Yönetim Kurulu*, s. 239.

¹⁸⁹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1551.

¹⁹⁰ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 400; Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s.15

yükümlülüklerin genişletilmesinde ya da daraltılmasında aşırıya kaçılmaması gerekmektedir. Rekabet yasağının aşırı genişletilmesi temel hak ve özgürlüklerden olan çalışma özgürlüğünün ihlali niteliğinde olduğundan geçersiz kabul edilecektir. Rekabet yasağının aşırı daraltılması ise anonim şirketin amacına aykırı ve esas sözleşmenin ana unsurları ile uyumsuzluk doğuracak nitelikte olmamalıdır¹⁹¹.

3.6.2.1 TTK md. 396 hükmü uyarınca rekabet yasağına tabi olan kişiler

TTK md. 396 hükmünün lafzından anlaşılacağı üzere anonim şirketlerde rekabet yasağına tabi olanlar yönetim kurulu üyeleridir. Anonim şirket kurucuları, denetçileri, tasfiye memurları ve pay sahipleri rekabet yasağının kapsamında değildir.

Murahhas müdürlerin TTK md. 396 hükmünde düzenlenen rekabet yasağına tabi olup olmayacakları hususu tartışmalıdır. Söz konusu tartışmalı hususa değinmeden önce murahhas üye ile murahhas müdür arasındaki farka değinmekte fayda vardır. Murahhas üye ile murahhas müdür arasındaki temel fark, murahhas üyenin aynı zamanda yönetim kurulu üyesi bulunurken murahhas müdürün yönetim kurulu dışından üçüncü bir kişi olmasıdır. Rekabet yasağı açısından değerlendirdiğimizde, murahhas üyeler aynı zamanda yönetim kurulu üyesi oldukları için kuşkusuz TTK md. 396 hükümlerine tabi olacaklardır. Murahhas müdürler yönetim ve temsil yetkisine sahip oldukları ve tıpkı yönetim kurulu üyesi gibi hareket ettikleri için TTK md. 396 hükmünün murahhas müdürler hakkında da uygulanması gerekmektedir¹⁹². KALPSÜZ ise TTK md. 396 hükmünde rekabet yasağına yalnızca yönetim kurulu üyelerinin tabi olduğu belirtildiği için murahhas müdürler hakkında bu yasağın uygulanmayacağını savunmuştur¹⁹³.

TTK md. 396 hükmünde yalnızca yönetim kurulu üyeleri sayıldığı için murahhas müdürlerin de rekabet yasağına tabi olmasının rekabet yasağına ilişkin hükümlerin dar yorumlanması gerektiği kuralına aykırılık teşkil edeceği düşünülebilir. Ancak rekabet yasağının dar yorumlanması gerektiği kuralı rekabet yasağının maddiyatıyla, yani rekabet yasağı sayılan fiil ve davranışların kapsamıyla ilgilidir¹⁹⁴.

¹⁹¹ Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s.16.

¹⁹² Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s. 80.

¹⁹³ Turgut Kalpsüz, "Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Üyelerinin Şirketle Rekabet Teşkil Eden Davranışları," *Hüseyin Cahit Oğuzoğlu'na Armağan* içinde, (Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1972), s. 347-385.

¹⁹⁴ Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s. 81.

Yönetim kurulu üyelerinin görev ve yetkilerini devretmeleri durumunda devralan kişilerin de rekabet yasağına tabi olacaklarının kabulü gerekmektedir. Ancak bu durumda yönetim kurulunun görev ve yetkilerini devralan kişiler hakkında rekabet yasağının genel kurul tarafından değil yönetim kurulu tarafından kaldırılması gerekmektedir¹⁹⁵. Bununla beraber, yönetim kurulu üyesi idare ve temsil yetkisini devretmiş olsa dahi anonim şirketle rekabet yasağı devam edecektir¹⁹⁶.

Yönetim kurulu üyeliğinin herhangi bir nedenle boşalması halinde görev süresi içinde geçici olarak yönetim kurulu üyeliğine seçilen kişilerin de rekabet yasağına tabi olacaklarının kabulü gerekmektedir¹⁹⁷.

3.6.2.2 TTK md. 396 hükmüne uymamanın yaptırımları

TTK md. 396/1 hükmünün ikinci cümlesinde “*Bu hükme aykırı harekette bulunan yönetim kurulu üyelerinden şirket tazminat istemekte veya tazminat yerine yapılan işlemi şirket adına yapılmış saymakta ve üçüncü kişiler hesabına yapılan sözleşmelerden doğan menfaatlerin şirkete ait olduğunu dava etmekte serbesttir.*” ifadesi yer almaktadır. Hükme göre anonim şirket, rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyelerinin tazminat ödemesi veya yasağa aykırı davranan yönetim kurulu üyesinin yaptığı işlemin anonim şirket adına yapılmış sayılması ve elde edilen menfaatin anonim şirkete ait olması yönünde dava açma hakkına sahiptir. Şayet şirket elde edilen menfaatin kendisine devredilmesi yönünde bir talepte bulunmuşsa bu durumda şirket rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesinin yapmış olduğu işlemde doğan borçlara katlanmaz, yalnızca menfaatlerin devrini talep eder. Bir diğer deyişle, dış ilişkide rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesi, üçüncü şahısla karşı karşıya kalmaktadır¹⁹⁸. Belirtmek gerekir ki, maddede belirtilen alternatifler dışında, rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesinin üyelikten azledilmesi de olanaklıdır¹⁹⁹.

TEKİNALP, yönetim kurulunun üçüncü kişiler hesabına yaptığı işlerden elde edilen menfaatin anonim şirkete devrinin istenebileceği yönündeki hükmün arızı yani

¹⁹⁵ Akdağ Güney, *Yönetim Kurulu*, s. 240.

¹⁹⁶ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 399.

¹⁹⁷ Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s.77.

¹⁹⁸ Ersin Çamoğlu, *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010), s. 104.

¹⁹⁹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1552; Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 401.

devamlılık göstermeyen işler bakımından uygulanmaması gerektiğini savunmuştur²⁰⁰. TEKİNALP'e göre TTK md. 396/1 hükmünde yer alan "sözleşme" kelimesi ilişkiadaki devamlılığı ve söz konusu işin büyüklüğünü işaret etmektedir ve bu nedenle devamlılığı olmayan işler ihlale neden olmayacaktır.

TTK md. 396/2 hükmünde, TTK md. 396/1 hükmünde öngörülen haklardan birini seçme hakkının rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesi dışındaki üyelere ait olduğu belirtilmiştir. Rekabet yasağını ihlal eden üye sayısının fazla olduğu durumlarda seçme hakkının nasıl kullanılacağı hususu tartışmalıdır. TEKİNALP ve AYDOĞAN, rekabet yasağına aykırı davranan üye ya da üyelerin yokluğunda karar nisabının sağlanamadığı durumlarda, karar nisabının yasağına aykırı davranan üyeler yok sayılarak hesaplanmasını ve kalan üyelerin bu şekilde seçme hakkını kullanması gerektiğini savunmuştur²⁰¹. PULAŞLI ve BİLGİLİ/DEMİRKAPI ise rekabet yasağına aykırı davranan üyeler olmadan yeter sayının sağlanamadığı durumlarda seçme hakkının genel kurul tarafından kullanılması gerektiğini belirtmiştir²⁰². Bütün yönetim kurulu üyelerinin ya da tek kişilik yönetim kurulunda bu üyenin rekabet yasağını ihlal ettiği durumlarda, genel kurulun toplantıya davet edilmesi ve seçme hakkının genel kurul tarafından kullanılması düşünülebilir. Ancak böyle bir durumda yasağı ihlal eden yönetim kurulu üyelerinin tek üyenin olduğu durumlarda bu üyenin kendi aleyhlerinde bir hakkı kullanması için genel kurul toplantıya çağırması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır. Bu nedenle böyle bir durum karşısında TTK md. 411 ve TTK md. 412 hükümleri gündeme gelecek ve azlığın veya tek bir pay sahibinin mahkeme izniyle genel kurula çağırma hakkı kullanılacaktır²⁰³.

TTK md. 396/3 hükmünde, TTK md. 396/1 hükmünde yer alan seçim hakkının diğer yönetim kurulu üyelerinin söz konusu ticari işlemlerin yapıldığını veya rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesinin diğer bir şirkete girdiğini öğrenme tarihinden itibaren üç ay ve her halde bunların gerçekleşmesinden itibaren bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı belirtilmiştir. TEKİNALP, hükmün lafzının "ihlal devam ettiği sürece zamanaşımı işlemez" kuralının uygulanmasına olanak bırakmadığını savunmaktadır²⁰⁴.

²⁰⁰ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 282.

²⁰¹ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 283; Aydoğan, *Rekabet Yasağı*, s. 125.

²⁰² Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1552; Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 400.

²⁰³ Akdağ Güney, *Yönetim Kurulu*, s. 243.

²⁰⁴ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 283.

Üç aylık sürenin ne zaman başlayacağı hususunda doktrinde tartışmalar mevcuttur. Ağırlıklı görüşe göre üç aylık zamanaşımı süresi rekabet yasağına aykırı davranan üye hariç diğer yönetim kurulu üyelerinin tamamının bu durumu öğrenmesiyle başlamaktadır²⁰⁵.

ÇAMOĞLU ise üç aylık zamanaşımı süresinin başlaması için yönetim kurulu üyelerinden yalnızca bir tanesinin durumu öğrenmesinin yeterli olduğunu savunmaktadır²⁰⁶. ÇAMOĞLU'na göre rekabet yasağını ihlal eden yönetim kurulu üyesine karşı talep hakkı sahibi anonim şirket olduğu için zamanaşımı süresinin başlaması için durumun anonim şirket temsilcileri tarafından öğrenilmesi gerekmektedir. İhtar, ihbar, tebligat hususlarını anonim şirketin öğrenmiş sayılması için yönetim kurulu üyelerinden birisinin öğrenmiş sayılması yeterli görüldüğü gibi üç aylık zamanaşımı süresinin başlaması için de bir yönetim kurulu üyesinin durumu öğrenmesi yeterli olmalıdır. Zira durumu öğrenen yönetim kurulu üyesinin diğer yönetim kurulu üyelerine bu hususta bilgi vermesi özen ve sadakat borcunun bir gereğidir.

Bir yıllık süre diğer yöneticiler öğrenmiş olsun ya da olmasın, fiilin gerçekleşme tarihinden itibaren başlamaktadır²⁰⁷.

TTK md. 396/4 hükmünde yönetim kurulunun sorumluluğuna ilişkin hükümlerin saklı tutulduğu düzenlenmiştir. Bir diğer deyişle, TTK md. 396/1 hükmünde belirtilen alternatifler kullanılmış olsa dahi rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyesinin kanundan ve esas sözleşmeden doğan sorumlulukları devam edecektir. TTK md. 396/3 hükmünde yer alan zamanaşımı sürelerinin geçmesi, rekabet yasağına aykırı davranan yönetim kurulu üyeleri hakkında kanundan ya da esas sözleşmeden doğan sorumlulukları nedeniyle dava açılmasına engel teşkil etmeyecektir²⁰⁸.

3.6.3 SKSFK md. 16/4 kapsamında rekabet yasağı

SKSFK md. 16/4 hükmünde “*Spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanlar aynı spor dalında ve aynı ligde faaliyet gösteren başka bir spor kulübü*

---

²⁰⁵ Tuğrul Ansay, *Anonim Şirketler Hukuku* (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1982), s. 136; Akdağ Güney, *Yönetim Kurulu*, s. 243.

²⁰⁶ Çamoğlu, *Hukuki Sorumluluk*, s. 106.

²⁰⁷ Akdağ Güney, *Yönetim Kurulu*, s. 243.

²⁰⁸ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 283.

veya spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda görev alamazlar.” ifadelerine yer verilmiştir. Madde gerekçesinde ise söz konusu düzenleme ile muhtemel suistimallerin önüne geçilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir. Esas Sözleşme Tebliği md. 9/8 hükmünde de SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan ifadenin birebir aynısına yer verilerek söz konusu yasak pekiştirilmiştir.

SKSFK md. 16/4 hükmünde “*aynı spor dalında ve aynı ligde*” ifadesi kullanılarak iki şart “*ve*” bağlacıyla birbirine bağlanmış ve maddede yer alan yasağa tabi olmak için aynı spor dalında yer alma şartı ile aynı ligde yer alma şartının birlikte arandığı izlenimi verilmiştir. Ancak aynı ligde yer alan spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri zaten aynı spor dalında faaliyet göstereceklerdir. Hükmün getiriliş amacı aynı ligde yer alan spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerini kapsamak ise “*aynı spor dalında*” ifadesine, hükmün getiriliş amacı aynı spor dalında faaliyet gösteren spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerini kapsamak ise “*aynı ligde*” ifadesine gerek yoktur. Hükümde her ne kadar çelişkili ifadeler varmış gibi görünse de hükmün getiriliş amacından hareketle aynı ligde yer alan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerini kapsadığını söylemek isabetli olacaktır²⁰⁹. Dolayısıyla örneğin futbolda “*Süper Lig*” olarak anılan en üst ligde mücadele eden bir spor kulübünün veya spor anonim şirketinin yönetiminde yer alanların Süper Lig’de başka bir spor kulübünün veya spor anonim şirketinin yönetiminde yer alması olanaksızken “*TFF 1. Lig*” olarak anılan bir alt ligdeki spor kulüplerinin veya spor anonim şirketlerinin yönetiminde yer almaları olanaklıdır. Ancak burada da her spor dalında faaliyetlerin lig usulü yürütülmediği sorunu ortaya çıkmaktadır. Lig usulü yürütülmeyen spor dalları için SKSFK md. 16/4 hükmünün nasıl uygulanacağı belirsizdir. ASLAN, SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan yasağın yalnızca lig usulü yürütülen spor dalları bakımından uygulanması gerektiğini savunmaktadır²¹⁰.

TTK md. 396 hükmü, aynı işletme konusunda faaliyet gösteren anonim şirketler açısından yönetim kurulu üyelerine rekabet yasağı getirmektedir. Spor anonim şirketleri kapsamında düşünüldüğünde, aynı spor dalında faaliyet gösteren spor anonim şirketleri açısından TTK md. 396 hükmünün uygulama alanı bulacağı ve her bir spor dalının farklı bir işletme konusunu oluşturacağı düşünülebilir. Ancak SKSFK md. 16/4 özel hüküm niteliğinde olduğundan, SKSFK md. 16/4 alanına giren

²⁰⁹ Aslan, “Spor A.Ş.”, s. 184.

²¹⁰ Aslan, “Spor A.Ş.”, s. 185.

konular bakımından TTK md. 396 hükmü uygulama alanı bulmaz. Başka bir deyişle SKSFK md. 16/4 hükmü aynı ligde yer alan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için getirildiğine göre; aynı ligde yer alan spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri için SKSFK md. 16/4 hükmü uygulanacak, aynı spor dalında fakat farklı liglerde yer alan spor anonim şirketleri için ise TTK md. 396 hükmü uygulanacaktır. Spor anonim şirketleri açısından TTK md. 396 hükmünün aynı spor dalında faaliyet gösteren şirketleri, SKSFK md. 16/4 hükmünün ise aynı ligde faaliyet gösteren spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerini kapsadığı düşünülürse, SKSFK md. 16/4 hükmünün yasağın kapsadığı alanı lig bazında daralttığı söylenebilir²¹¹.

TTK md. 396 hükmü emredici nitelikte değildir. Hükme göre rekabet yasağı genel kurulun onayı veya esas sözleşmede yer alacak bir madde ile kaldırılabilir. Buna karşılık SKSFK md. 16/4 hükmü emredici niteliktedir. Dolayısıyla SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan yasağın kaldırılması olanaksızdır.

3.6.3.1 SKSFK md. 16/4 hükmü uyarınca rekabet yasağına tabi olan kişiler

SKSFK md. 16/4 hükmünün kapsadığı kişiler olarak “*spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanlar*” sayılmıştır. Anonim şirketlerde dar anlamda yönetim, yönetim kurulunun vazgeçilemez ve devredilemez yetkileri haricinde kalan iş ve işlemlerle ilgili alınacak kararlara ilişkin yetkileri ifade etmektedir. SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan “*spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanlar*” ifadesinin bu şekilde dar anlamda yorumlanmaması gerekmektedir. Zira söz konusu dar yorum yönetim kurulu üyelerini kapsamamaktadır ancak SKSFK md. 16/4 hükmünün yönetim kurulu üyelerini kapsamayacağı düşünülemez. Bu nedenle SKSFK md. 16/4 hükmünde yer alan “*yönetim*” ifadesinin geniş yorumlanması ve maddede yer alan “*spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanlar*” ifadesinden hem yönetim kurulu üyelerinin hem de diğer yöneticilerin yasağına tabi olduğunun anlaşılması gerekmektedir. Geniş yorumun kabulü halinde SKSFK md. 16/4 hükmü TTK md. 396 hükmüne kıyasla daha geniş bir kitleyi kapsamaktadır. Zira TTK md. 396 hükmünde yer alan rekabet yasağı, yalnızca yönetim kurulu üyelerini ve murahhas müdürleri kapsamaktadır. SKSFK md. 16/4 hükmü ise spor kulübü yönetiminde yer alanlar ile birlikte spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyeleri ve ayrıca spor anonim şirket yönetiminde yer alanları kapsamaktadır.

---

²¹¹ Aslan, “Spor A.Ş.”, s. 186.

Bu açıklamalar çerçevesinde SKSFK md. 16/4 hükmünde “*spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanlar*” ifadesi yerine “*spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri*” şeklinde bir ifade kullanılması kanaatimizce daha yerinde olacaktır²¹².

3.6.3.3 SKSFK md. 16/4 hükmüne uymamanın yaptırımları

SKSFK md. 16/4 ve Esas Sözleşme Tebliği md. 9/8 hükümlerinde spor kulübü ve spor anonim şirket yönetiminde yer alanlar hakkında özel bir rekabet yasağı düzenlemesi getirilmiş ancak söz konusu yasağa uymamanın yaptırımları hakkında bir düzenleme yapılmamıştır. Bu durumda kanaatimizce SKSFK md. 25 hükmü gereğince TTK hükümleri uygulama alanı bulacak ve SKSFK md. 16/4 hükmüne uymayan spor anonim şirket yönetiminde yer alanlar hakkında TTK md. 396 hükmünde yer alan yaptırımlar uygulanacaktır. Buna göre spor anonim şirketi, yasağa aykırı davranışlardan tazminat isteyebileceği gibi elde edilen menfaatin şirkete devrini talep edebilecektir²¹³.

3.7 Bütçe Tesisi ve Ticari Faaliyetler

3.7.1 TTK kapsamında anonim şirketlerde finansal planlama ve bütçe tesisi

TTK md. 375 hükmünde, yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez yetkileri arasına “*Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulması*” da dâhil edilmiştir. TTK md. 375/1-c hükmünün gerekçesinde belirtildiği üzere “*düzenin kurulması*” ifadesinden de anlaşılacağı üzere, yönetim kurulunun bu kapsamdaki devredilemez ve vazgeçilemez yetkisinin düzenin kurulması görevi olduğu, muhasebenin tutulmasının devredilebileceği belirtilmiştir²¹⁴.

Finansal planlama, bir bütçe hazırlanması suretiyle şirkete yetecek ölçüde likiditenin sağlanmasının güvence altına alınmasını ve alınacak önlemlerin belirlenmesini ifade etmektedir²¹⁵. Finansal planlama, TTK md. 375/1-c hükmünün gerekçesinde de benzer şekilde tanımlanmış ve finansal planlamanın kurumsal yönetim kurallarının gereklerinden biri olduğu ifade edilmiştir. Ancak TTK md.

²¹² Aslan, “Spor A.Ş.”, s. 184.

²¹³ Bkz. 3.6.2.2. numaralı başlık.

²¹⁴ TTK Madde Gerekçeleri, <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 09.02.2024)

²¹⁵ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 245; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, s. 395.

375/1-c hükmünün gerekçesinde, finansal planlamanın bütün anonim şirketler için gerekli olmadığı, şirketin yönetimi bunu gerektiriyorsa finansal planlamanın zorunlu olduğu belirtilmiştir²¹⁶. TEKİNALP ve PULAŞLI, TTK md. 375/1-c hükmünün gerekçesinde yer alan bu ifadeyi doğru bulmamış, finansal planlama ile bütçelemenin anonim şirketin büyüklüğüne ve küçüklüğüne bakılmaksızın her şirket tarafından yapılması gerektiğini vurgulamış ve finansal planlama yapmayan bir anonim şirketin bütçe kaynaklarını tespit edemeyeceğini ifade etmişlerdir²¹⁷.

TTK md. 375/1-c hükmünün gerekçesinde, anonim şirket hangi büyüklükte olursa olsun muhasebeden bağımsız ve uzmanlardan oluşan etkin bir iç denetime ihtiyaç olduğu, denetimin yalnızca bağımsız denetim kuruluşuna bırakılamayacağı belirtilmiştir. Bunun nedeni olarak ise birçok bağımsız denetim kuruluşunun onlarca müşterisi olduğu için her müşterisini içerden yakından izleyemeyeceği gösterilmiştir²¹⁸.

3.7.2 SKSFK kapsamında spor anonim şirketlerinin bütçe tesisi

3.7.2.1 Finansal fair play

Finansal Fair Play (FFP) kavramı, ilk olarak 2009 yılında dönemin UEFA başkanı Michel Platini tarafından dile getirilmiştir²¹⁹. Bu kavram; sporcular arasındaki rekabetin adil ve dostane bir şekilde sürmesi gerektiğini vurgulayan fair play kurallarının, kulüpler arasındaki ekonomik yarış ve rekabet açısından uyarlanması sonucunda ortaya çıkmıştır²²⁰. Kamuoyunda “*Platini Planı*” olarak da adlandırılan FFP’nin temelinde, kulüplerin gelirlerinden daha fazla harcama yapamayacağı kuralı, bir diğer deyişle *denk bütçe* uygulaması yatmaktadır.

FFP kurallarının ortaya çıkmasındaki en büyük etken, mali disiplinden uzak olan futbol endüstrisinin 2008 yılında yaşanan küresel ekonomik krizden bir hayli etkilenmiş olmasıdır. UEFA, FFP kuralları sayesinde sadece 2008 krizinin etkilerini değil, büyük liglerdeki futbol kulüplerini satın alarak sağladıkları nakit kaynaklar ile

²¹⁶ TTK Madde Gereççeleri, <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 15.11.2023)

²¹⁷ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 245; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, s. 395.

²¹⁸ TTK Madde Gereççeleri, <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 09.02.2024)

²¹⁹ Tuğrul Akşar, *Futbolun Ekonomi Politikası Üzerine Yazılar* (İstanbul: Literatür Yayınları, 2010), s. 303.

²²⁰ Cüneyt Behiç Fidanoglu, “Spor Tahkim Mahkemesi’nin AC Milan Kararı ve Finansal Fair Play Kurallarının Geleceği,” *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 2, C.5 (Ekim 2020): s. 4149-4170.

yüksek harcamalar yaptıran milyarderlerin futbol piyasasında yarattığı etkiyi de dengelemeyi amaçlamıştır. Zira büyük liglerdeki futbol kulüplerini satın alan milyarderlerin kulübe sağladıkları nakit akışı sayesinde çok büyük bonservis²²¹ bedelleri ile futbolculara yüklü maaşlar ödenmesi sebebiyle diğer kulüplerin rekabet edebilmek için kazandıklarından çok daha fazlasını harcamasına neden olmuştur²²².

FFP kuralları, ilk kez dönemin UEFA başkanı Michel Platini tarafından 2009 yılında duyurulmuş ve 2011-2012 sezonundan itibaren uygulamaya geçirileceği belirtilmiştir. FFP, ilk olarak 2011 yılında uygulanmaya başlanmıştır. FFP'nin temel ilkelerinden birisi olan “kazandığın kadar harca” ilkesi ise 2013 yılında hayata geçirilmiş ve kulüplere bu anlamdaki ilk denetim Mayıs 2014'te yapılmıştır. İlk denetim raporları neticesinde uzlaşma anlaşması imzalanan kulüpler arasında Türkiye'den Galatasaray, Trabzonspor ve Bursaspor yer almıştır²²³.

UEFA tarafından hazırlanan UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations²²⁴ talimatına ve UEFA talimatlarına uygun olarak TFF tarafından hazırlanan Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı²²⁵ (KLFST) md. 108/2 hükmüne göre, kulüplere yapılacak izleme, geriye dönük olarak ardışık üç sezonun incelenmesini kapsamaktadır. Bununla birlikte başlangıç için, 2013-2014 sezonuna mahsus olarak, yapılan ilk izlemede 2011-2012 ve 2012-2013 sezonları olmak üzere sadece iki sezon incelemeye alınmıştır. Dolayısıyla izlemeden önce gerekli uyumu sağlamak için UEFA'nın FFP'yi 2009 yılında açıklamasının ardından iki sene gibi kısa bir süresi olan kulüplerin mali durumlarını düzeltmesi pek olanaklı olmamıştır. Bu nedenle UEFA, FFP'ye aşamalı bir geçiş planı hazırlamış ve kulüplere belli bir miktarda zarar edebilme hakkı tanımıştır. Aşağıda tabloda gösterildiği üzere sınırları çizilen zarar etme hakkı, *kabul edilebilir zarar* olarak tanımlanmıştır²²⁶.

²²¹ Bonservis, bir sporcunun halihazırda bünyesinde bulunduğu takım ile sözleşmesi devam ederken diğer takımlarla transfer görüşmesi yapabilmesi için ödenmesi gereken ücrettir. Sporcunun bonservisinin elinde olması ise sporcunun takımıyla sözleşmesinin bitmiş olduğunu ifade etmektedir.

²²² Emir Üründül, *Financial Fair Play* (Ocak 2021), s. 2, <http://asy1905.org/wp-content/uploads/2021/03/FFP-101.pdf> (E.T. 16.11.2023)

²²³ Üründül, *Financial Fair Play*, s.3.

²²⁴ Club Licensing and Financial Sustainability Regulations, Article 85. <https://documents.uefa.com/r/UEFA-Club-Licensing-and-Financial-Sustainability-Regulations-2023/Article-85-Reporting-period-and-monitoring-period-Online> (E.T. 17.11.2023)

²²⁵ TFF Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı, 2022. <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Kulup-Lisans-ve-Finansal-Surdurulebilirlik-Talimati.pdf> (E.T. 16.11.2023)

²²⁶ Akşar, *Krizdeki Futbol*, s. 61.

Tablo 1: Kabul Edilebilir Zarar Tutarları²²⁷

İzleme Sezonu	İncelenecek Sezonlar			Kabul Edilebilir Zarar
2013-2014	-	2011-12	2012-13	45 Milyon Euro
2014-2015	2011-12	2012-13	2013-14	45 Milyon Euro
2015-2016	2012-13	2013-14	2014-15	30 Milyon Euro
2016-2017	2013-14	2014-15	2015-16	30 Milyon Euro
2017-2018	2014-15	2015-16	2016-17	30 Milyon Euro
2018-2019	2015-16	2016-17	2017-18	30 Milyon Euro'dan az

Böylece UEFA, FFP ile kulüplerin gelirleri ve giderleri arasında bir denge olması kuralını getirmiştir. Giderleri gelirlerinden fazla olan kulüplerin, zarar edecekleri için bu zararı kapatabilecek gelirlere ulaşması zorunluluk haline gelmiştir. Bir kulübün zarardan kâra geçeceği nokta ise başa baş noktası (FFP Break Even Calculations) olarak tanımlanmıştır. Kulüplere başa baş noktasına ulaşmaları bakımından 5 Milyon Euro'luk tolerans düzeyi tanınmış ve bu tolerans kabul edilebilir sapma olarak adlandırılmıştır²²⁸. Bir diğer deyişle, kulüplerin üçer senelik izleme süreci sonunda elde ettikleri gelirlerden yalnızca 5 Milyon Euro fazlasını harcamasına müsaade edilmiştir²²⁹. Örneğin 2012-2013 sezonunda 50 Milyon Euro zarar eden bir kulübün, 2013 yılında en az 45 Milyon Euro kâr elde etme zorunluluğu bulunmaktadır. Ancak gelirler ile giderler arasındaki açık, raporlama dönemindeki katkılardan veya raporlama dönemi sonundaki özkaynaklardan karşılanabiliyorsa, bu açığın 60 Milyon Euro'ya kadar olabileceği ifade edilmiştir²³⁰.

Hangi gelirlerin ve giderlerin başa baş noktası hesaplamasında dikkate alınacağı ise UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations talimatında ve TFF Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı'nda açıkça düzenlenmektedir²³¹.

²²⁷ Can Nizamoglu, "Finansal Fair Play", <https://www.milliyet.com.tr/skorer/a-can-nizamoglu/finansal-fair-play-1510173>

²²⁸ Akşar, *Krizdeki Futbol*, s. 67.

²²⁹ Üründül, *Financial Fair Play*, s.3.

²³⁰ UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations, Article 87; TFF Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı md. 110.

²³¹ UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations, Article 84; TFF Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı md. 107.

3.7.2.2 Spor anonim şirketlerinde denk bütçe

Mali hükümler başlığı altında yer alan SKSFK md. 18/1-c hükmünde, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için denk bütçe tesis etme zorunluluğu getirilmiştir. Denk bütçe kavramı ise SKSFK md. 2/1-c hükmünde “gelirleri giderlerine eşit olan bütçe” olarak tanımlanmıştır. SKSFK genel gerekçesinde denk bütçenin getiriliş amacına da yer verilmiş²³², buna göre spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin mali yapılarının daha sağlıklı bir hâl alması ve ekonomik rekabetin daha adil olması açısından bir zorunluluk olarak öngörülmüştür²³³.

SKSFK genel gerekçesinde; Anayasa md. 38 hükmünde belirtilen “kamunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesinin sportif cezalar için de geçerli olduğu vurgulanmış, bu kapsamda TFF tarafından 2019 yılında talimat değişikliği yapılmak suretiyle getirilen ve denk bütçeye benzeyen “takım harcama limiti” uygulamasının yasal dayanağını Anayasa’da belirtilen ilkeler çerçevesinde karşılayamamış olması ve sadece futbol takımlarının harcamalarını kapsaması nedeniyle zayıf kaldığı belirtilmiştir. Bu çerçevede, SKSFK’da yer alan denk bütçe hükümleriyle hem TFF tarafından getirilen “takım harcama limiti” uygulamasının yasal dayanağı oluşturulmuş hem de düzenleme ile birlikte kulüpler tarafından diğer spor branşlarında yapılan harcamaların denetlenmesi de olanaklı hale getirilmiştir²³⁴.

SKSFK’da spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için getirilen denk bütçe zorunluluğu, UEFA tarafından uygulamaya konulan FFP kurallarının iç hukuktaki yansımaları niteliğindedir. Zira FFP kuralları, niteliği gereği denk bütçe uygulamasını zorunlu kılmaktadır²³⁵. SKSFK genel gerekçesinde de, Avrupa futbolunda mali disiplini sağlamak için getirilen FFP uygulamasının başarısından ve denk bütçe

²³² SKSFK Genel Gerekçesi, s. 3, p. 7 “Öte yandan; spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin ekonomik ve finansal imkânlarını geliştirmek suretiyle şeffaflık ve güvenilirliğini artırmak, alacaklıların korunmasına gerekli önemi vermek ve bu kapsamda spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin personel, sosyal güvenlik kurumu, vergi dairesi ve diğer spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerine karşı yükümlülüklerini zamanında yerine getirmelerini sağlamak, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin finansal yapılarına daha fazla disiplin ve rasyonellik getirmek, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerini kendi gelirlerini esas alarak yönetmeye teşvik etmek, uzun vadede sporun gelişimi için spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerini daha sorumlu harcama yapmaya özendirmek ve sporun uzun vadede uygulanabilirlik ve sürdürülebilirliğini korumak amacıyla spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine denk bütçe zorunluluğu getirilmektedir.” <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 17.11.2023)

²³³ SKSFK Genel Gerekçesi, s. 3, p. 9. <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 17.11.2023)

²³⁴ SKSFK Genel Gerekçesi, s. 4, p. 3. <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 17.11.2023)

²³⁵ Akşar, *Krizdeki Futbol*, s. 173.

uygulanmasına benzerliğinden bahsedilmiştir²³⁶. Ancak belirtmek gerekir ki, UEFA tarafından uygulamaya konulan FFP kuralları, yalnızca futbol kulüplerini ilgilendirmektedir. SKSFK kapsamında getirilen denk bütçe zorunluluğu ise spor branşı veya spor kulübü ya da spor anonim şirketi statüsünde olmak fark etmeksizin tüm spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için uygulanacaktır. Bu bağlamda, örneğin futbolda Süper Lig’de mücadele eden bir spor anonim şirketi de, su topu liginde mücadele eden bir spor kulübü de SKSFK’da öngörülen denk bütçe zorunluluğuna uymak zorunda olacaktır.

3.7.2.3 FFP ve denk bütçeye uymamanın yaptırımları

Kulüplerin UEFA tarafından Club Licensing and Financial Sustainability Regulations kapsamında yayınlanan FFP kurallarına uyup uymadığını Finansal Kontrol Kurulu ya da orijinal adıyla Club Financial Control Body (CFCB) denetlemektedir. CFCB’nin söz konusu denetlemeyi yaparken uyması gereken usul kuralları ise UEFA tarafından yayınlanan Procedural Rules Governing the UEFA Club Financial Control Body (Usul Kuralları) ile düzenlenmiştir. Usul Kuralları md. 29 hükmüne göre, FFP’ye veya diğer izleme kurallarına aykırı davranan kulüplere uygulanacak yaptırımlar şunlardır;

a) Uyarı

b) Kınama

c) Para cezası

d) Puan kesintisi

e) Bir UEFA müsabakasından elde edilen gelirlerin alıkonulması

f) UEFA müsabakalarına yeni oyuncuların kaydedilmesinin yasaklanması

g) UEFA kulüp müsabakaları sebebiyle A Listesine kayıtlı oyuncuların genel toplam maliyetine ilişkin bir mali sınır da dahil olmak üzere, bir kulübün UEFA müsabakalarına katılmak üzere kayıt yaptırabileceği oyuncu sayısı üzerindeki kısıtlama

h) Devam eden yarışmalardan diskalifiye edilme ve/veya gelecekteki yarışmalardan dışlanma

i) bir unvanın veya ödülün geri alınması²³⁷,”

²³⁶ SKSFK Genel Gerekçesi, s. 3, p. 10. <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 17.11.2023)

²³⁷ Procedural Rules Governing the UEFA Club Financial Control Body, Article 29. https://documents.uefa.com/r/BeFOp6B_HewkUPGH9Q4yZA/bYWKbJeyHVbSbhnX_GSw9A (E.T.

Usul Kuralları'nda belirtilen yaptırımlar açısından ihlallerin ağırlık düzeyine göre herhangi bir sınıflandırma getirilmemiş ve aynı anda birden fazla yaptırımın uygulanabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle CFCB'nin yaptırımları uygularken geniş bir takdir yetkisine sahip olduğu söylenebilecektir. Bununla beraber FFP kurallarının asıl amacının kulüpleri cezalandırmak değil, kulüplerin ekonomik anlamda iyileşmesini sağlamak olması sebebiyle, FFP kurallarına uymayan kulüpler bakımından yaptırımların yanında anlaşma yapılabilmesine ilişkin düzenlemeler de getirilmiştir. Bu kapsamdaki anlaşmalar, çözüm anlaşmaları ve gönüllü anlaşmalar olarak ikiye ayrılmaktadır.

Çözüm anlaşmaları ile FFP'yi ihlal eden kulüplere söz konusu ihlalleri belirli bir süre içerisinde gidermeleri konusunda olanak tanınmaktadır. Belirlenen süre içerisinde ihlalleri gidermez ve çözüm anlaşmasına uyulmazsa, kulüp hakkında yaptırım kararı verilecektir²³⁸. Nitekim CFCB, 2016 yılında imzalanan çözüm anlaşmasına uymadığı gerekçesiyle Trabzonspor'un Avrupa kupalarından men edilmesine karar vermiştir²³⁹.

Gönüllü anlaşmalar, FFP çerçevesinde mali gidişatlarından endişe duyulan kulüplere FFP denetiminden önce sunulan anlaşmalardır. Kulüplere gönüllü anlaşmaları sunma hakkı, CFCB'ye tanınmıştır. Ancak kulüplerin gönüllü anlaşma hakkından faydalanabilmesi için birtakım koşulların varlığı aranmaktadır. Buna göre gönüllü anlaşma olanağı öncelikli olarak, son on iki ay içerisinde yönetim değişikliği yaşayan kulüplere tanınmıştır. Eğer gönüllü anlaşma teklifinde bulunan kulüpte herhangi bir yönetim değişikliği durumu yoksa, başvurudan bulunan kulübün lisans başvurusunun ulusal federasyon tarafından onaylanmış olması gerekmektedir. Başvuruda bulunan kulüp, elde ettiği sportif başarı sayesinde Avrupa kupalarında oynamaya hak kazanmışsa, lisansa ilişkin koşulun denk bütçe koşuluyla birlikte aranacağı belirtilmiştir. Her halükarda, kulüplerin gönüllü başvurularının dikkate alınması için, CFCB ile geçmiş tarihlerde yapılmış ve hâlâ geçerli olan bir anlaşmanın bulunmaması gerekmektedir.

17.11.2023); UEFA Kulüp Finansal Kontrol Kurulu'nu Yöneten Usul Kuralları md. 29. <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0000002015/TFF/Kulup-Lisans/UEFA%20KFKK%20Usul%20Kurallar%C4%B1%202021.pdf> (E.T. 17.11.2023)

²³⁸ Fidanoğlu, "Finansal Fair Play," s. 4160.

²³⁹ <https://www.uefa.com/insideuefa/disciplinary/news/025e-0f905689eed8-0a78cf85621b-1000--cfc-b-adjudicatory-chamber-issues-order-excluding-trabzonspor/> (E.T. 17.11.2023)

Anlaşma teklifinde bulunan ve koşulları sağlayan kulüpler ile CFCB arasında müzakere süreci başlamaktadır. Müzakerelerin sonucunda anlaşmanın sağlanabilmesi için kulüplerin ekonomik durumlarını düzeltereklerine ilişkin işletme planlarını ve tahmini mali tablolarını sunmaları gerekmektedir. Bu noktada CFCB, tahmini mali tablolar aracılığıyla hesaplanan denk bütçe açığının kapatılması için taahhüt isteme hakkına sahiptir. Bu taahhütlerin rücu edilme olanağı olmaksızın verilmesi öngörülmüştür. Kulüpler tarafından taahhüt verilmiş olsa dahi gönüllü anlaşmaların kabul edilip edilmeyeceği konusundaki son karar ise yine CFCB'ye aittir²⁴⁰.

Usul Kuralları md. 34 hükmü uyarınca, CFCB tarafından alınan nihai kararlar için Spor Tahkim Mahkemesi ya da orijinal adıyla Court of Arbitration for Sport (CAS) temyiz mercii olarak belirlenmiştir.

3.7.2.4 Avrupa'da FFP uygulamasının amacına ulaşip ulaşamadığının incelenmesi ve SKSFK kapsamında denk bütçe uygulamasının işlevselliği sorunu

3.7.2.4.1 Avrupa'da FFP uygulamasının amacına ulaşip ulaşamadığının incelenmesi

Avrupa'daki futbol kulüpleri bakımından uygulanan FFP kurallarının amacına ulaşip ulaşmadığı sorusu günceldir. Zira bir yandan bazı kulüpler FFP'nin hâlihazırda var olan sorunları çözememesinden yakınmış, diğer yandan bazı büyük kulüpler ise FFP kurallarına takılmamak için birtakım “arka kapı” arayışlarına girmiştir. Öte yandan CAS tarafından kulüpler ile CFCB arasındaki davalar açısından verilen bazı kararlar da FFP kurallarının işlevselliğinin sorgulanmasına neden olmuştur. Tüm bunlar, FFP kurallarının Platini tarafından ilk açıklandığı dönemde bahsedilen büyük liglerdeki futbol kulüplerini satın alarak sağladıkları nakit kaynaklar ile yüksek harcamalar yaptıran milyarderlerin futbol piyasasında yarattığı etkiyi dengelemek yönündeki amaçlara ulaşılıp ulaşılamadığı konusunu ve FFP kurallarının bu amaçlara ulaşmak bakımından yeterince işlevsel olup olmadığı hususunu tartışmaya açmıştır.

Özellikle maddi gelirleri ve taraftar kitlesi bakımından görece küçük olan kulüpler tarafından FFP kurallarının kendi sorunlarına gerçekçi bir çözüm sunmadığı ifade edilmektedir. Zira FFP kurallarının temelinde “kazandığın kadar harca” ilkesi

²⁴⁰ Fidanoğlu, “Finansal Fair Play,” s. 4161.

yatsa da küçük kulüplerin Real Madrid, Manchester City, Bayern Münih, Liverpool gibi kulüplerin yıllık gelirlerine yaklaşımları neredeyse olanaksızdır²⁴¹. Futbol piyasasının en saygın raporlarından birisi olarak kabul edilen ve İngiliz danışmanlık şirketi Deloitte tarafından her yıl hazırlanan Deloitte Futbol Para Ligi ya da orijinal adıyla Deloitte Football Money League'de (DFML) 2022 yılında yayımlanan ve 2020-2021 sezonunu kapsayan rapora göre; Manchester City 2020-2021 sezonunda toplamda 644.9 Milyon Euro gelir elde etmiştir. Bu gelirin 308.2 Milyon Euro'luk kısmı reklam gelirlerinden, 335.9 Milyon Euro'luk kısmı yayın gelirlerinden, 0.8 Milyon Euro'luk kısmı ise maç günü gelirlerinden oluşmaktadır²⁴². Manchester City, bu gelirler ile 2022 DFML raporunun en üst sırasında yer almıştır. En çok gelir elde eden kulüpler arasında, raporun yirminci sırasında yer alan Zenit kulübünün toplam geliri 212 Milyon Euro olmuştur²⁴³. Bir başka ifadeyle, küçük kulüplerin rekabet edebilirliği bir yana; Manchester City, en çok gelir elde eden kulüpler sıralamasında yirminci sırayı hak eden Zenit kulübünden dahi üç kattan daha fazla gelir elde etmiştir. Manchester City'nin elde ettiği gelir, Süper Lig'de yer alan ve en çok gelir elde eden takımların gelirlerinden ise yaklaşık on katı fazladır²⁴⁴. Dolayısıyla, FFP kuralları çerçevesinde dahi, Manchester City gibi yılda 644.9 Milyon Euro gelir elde eden bir takım ile yılda 40 Milyon Euro gelir elde eden bir takım karşılaştırıldığında, takımların FFP kurallarına uyararak kazandıkları kadar harcadıkları düşünülse dahi 40 Milyon Euro gelir elde eden takımın Manchester City ile ekonomik olarak rekabet etmesi olanaksızdır.

FFP kurallarının amacına ulaşip ulaşmadığı konusunun tartışmaya açılmasındaki bir diğer neden ise bazı kulüplerin FFP kurallarına takılmamak için bir "arka kapı" arayışına girmesi olmuştur. Bu kapsamda verilebilecek ilk örnek menajerlik ücretleridir. FFP kuralları gereğince kulüplerin giderleri arasında oyuncuların maaşları ve imza paraları sayılmış olup menajerlik ücretleri gider

---

²⁴¹ Akşar, *Ekonomi Politiği*, s. 304.

²⁴² Deloitte Football Money League Report 2022, s. 10. <https://www2.deloitte.com/tr/tr/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/deloitte-football-money-league-2022.html> (E.T. 23.11.2023)

²⁴³ Deloitte Football Money League Report 2022, s. 50. <https://www2.deloitte.com/tr/tr/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/deloitte-football-money-league-2022.html> (E.T. 23.11.2023)

²⁴⁴ Ocak 2021'de yayımlanan rapora göre son on yılda Galatasaray beş kere, Fenerbahçe iki kere ve Beşiktaş ise bir kere DFML raporunda ilk otuzda yer almıştır. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/technology-media-telecommunications/2021e-baslarken-avrupada-ve-turkiyede-futbol-ekonomisi.pdf> (E.T. 07.05.2024).

kalemlerine dâhil edilmemiştir. Dolayısıyla FFP kurallarından dolayı izlemeye girme ihtimali bulunan kulüpler, oyuncuların maaşlarının bir kısmını menajerlik ücretlerine dahil ederek oyuncuların brüt maaşlarını düşük gösterme yoluna gitmiştir²⁴⁵.

Kulüplerin FFP kurallarına takılmamak için bulduğu arka kapılardan bir diğeri ise çift sözleşme ve avans yöntemleridir. Çift sözleşme yönteminde, kulüpler oyuncular ile birden fazla sözleşme imzalamakta ve bu sözleşmelerin yürürlük tarihleri farklı olmaktadır. Örneğin harcama limiti 1 Milyon Euro olan bir kulüp, maaşı 2 Milyon Euro olan bir oyuncuyla anlaştağında, bu oyuncuyla her biri 1 Milyon Euro maaş içeren iki sözleşme imzalamakta ancak bu sözleşmelerden birisinin tarih kısmını boş bırakmaktadır. Sezon başladığında oyuncuya 1 Milyon Euro ödeyen kulüp, sezonun ilerleyen dönemlerinde tadil sözleşmesi adı altında ikinci sözleşmeyi federasyona göndermektedir. Kulüpler, tadil sözleşmesi yapmak için herhangi bir neden bulamadıkları durumlarda, oyuncunun iyi performans göstermesini neden olarak gösterip tadil sözleşmesi yapmaktadır. İkinci sözleşmede yer alan 1 Milyon Euro maaş, bir sonraki limit hesaplamasına dâhil edilmekte ve kulüp bu şekilde zaman kazanmaktadır. Avans yöntemine örnek vermek gerekirse de, yıllık 1 Milyon Euro maaş ödeyebilecek kadar harcama limit olan bir kulüp bir oyuncuyla yıllık 3 Milyon Euro olmak üzere iki yıl sözleşme imzaladığında, oyuncuyla yaptığı anlaşmasını ilk yıl için 1 Milyon Euro, ikinci yıl için 5 Milyon Euro şeklinde düzenleyerek ikinci yıldan 2 Milyon Euro avansı ilk yıl için vermektedir. Böylece ödenen avans miktarı kulübün mevcut sene için hesaplanan harcama limitine dâhil edilmemekte, oyuncuya her yıl 3 Milyon Euro ödenmekte ve FFP engeli aşılmaktadır²⁴⁶.

Kulüplerin FFP kurallarına takılmamak için uyguladığı bir diğeri yöntem ise imaj hakkı adı altında oyunculara ödeme yapmaktır. Kulüplerin kendilerine bağlı mağazacılık vb. şirketler üzerinden veya kulüp başkanının ya da kulüp sahibinin ilgili olduğu dışarıdan bir şirket aracılığıyla oyuncuların maaşlarının bir kısmını imaj hakkı adı altında ödediği kayıtlara geçmektedir. Örneğin bir oyuncuyla 3 Milyon Euro maaş üzerinden anlaşan bir kulüp, bu maaşın 1 Milyon Euro'luk kısmını maaş olarak kulüp giderlerine dâhil ederek, kalan 2 Milyon Euro'luk kısmını ise bu şirketler üzerinde imaj hakkı veya reklam hakkı olarak ödemektedir²⁴⁷.

---

²⁴⁵ Üründül, *Financial Fair Play*, s. 13.

²⁴⁶ Üründül, *Financial Fair Play*, s. 13-14.

²⁴⁷ Üründül, *Financial Fair Play*, s. 14.

Kulüplerin FFP kurallarına takılmadan harcama yapabilmek için başvurduğu bir diğer yöntem ise sponsor sözleşmeleri imzalamaktır. Kulüplerin sponsorluk sözleşmesi imzalaması sıkça görülen bir durumdur. Ancak kulüpler bu sponsorluk sözleşmelerini gerçek değerinin çok daha üzerinde göstermek suretiyle imzalamaktadır. UEFA'nın ve FFP kurallarının kulüplerin sponsorluk sözleşmesi imzalamasını yasaklaması düşünülemeyeceğinden, burada bir “*adil değer*” koşulu getirilmiştir. Bu bağlamda, UEFA'nın veya CFCB'nin sponsorluk sözleşmelerindeki şişirilmeyi tespit etmesi durumunda gerekli değerlendirmeleri adil değeri yani söz konusu sponsorluk anlaşmasının gerçek değerini baz alarak yapma konusunda yetkisi bulunmaktadır²⁴⁸. Örneğin Fransız kulübü Paris Saint-Germain (PSG) ile CFCB arasında yapılan çözüm anlaşmasında; PSG'nin Qatar Tourism ile yaptığı sponsorluk anlaşmasının makul bulunmadığı, PSG'nin denk hesap koşulunu sağlayıp sağlamadığı hesaplanırken sponsorluk anlaşmasındaki bedelin değil, piyasanın durumuna göre belirlenen “*adil değer*” tutarının esas alındığı belirtilmiş; bu tutara göre ise PSG'nin denk hesap koşulunu ihlal ettiği tespit edilmiştir²⁴⁹. Bir diğer örnekte ise 2020 yılında yayınlanan bir habere göre, Manchester City kulübünün ana sponsoru olan Etihad Havayolları'ndan sponsorluk bedeli olarak yıllık 67.5 Milyon Sterlin aldığı görülmüş ancak gerçek sponsorluk bedelinin 8 Milyon Sterlin olduğu, aradaki büyük farkın ise Manchester City kulübünün sahibi olan Sheikh Mansour tarafından Katar'daki şirketi aracılığıyla sponsorluk bedeli adı altında karşılandığı iddia edilmiş ve bunun üzerine UEFA tarafından soruşturma başlatılmıştır²⁵⁰.

FFP kurallarının işlevselliğini ve getirilişindeki amaçlara hizmet edip etmediğini tartışmaya açan olaylardan bir diğeri ise Fransız kulübü PSG'nin 2017 yılında yapmış olduğu Neymar transferidir. 2017 yılında Fransız kulübü PSG, Barcelona kulübünün futbolcusu Neymar için belirlediği serbest kalma bedeli olan 222 Milyon Euro'yu ödeyerek oyuncuyu kadrosuna katmış ve FFP kurallarının tüm futbol camiasında tartışmaya açılmasına neden olmuştur. Nitekim UEFA'nın ve CFCB'nin gerçekleştirilen transferleri engelleme yetkisi bulunmamakta, yalnızca FFP'ye uyulup uyulmadığını denetleme ve uyulmadığının tespiti halinde yaptırım uygulama yetkisi

---

²⁴⁸ Fidanoğlu, “*Finansal Fair Play*,” s. 4157; Üründül, *Financial Fair Play*, s. 14.

²⁴⁹ Fidanoğlu, “Futbol Takımlarımızın Yatırımcılara Devredilmesi,” s. 417.

²⁵⁰ <https://tr.euronews.com/2020/02/14/uefa-dan-manchester-city-ye-sampiyonlar-ligi-nden-2-sene-men-cezasi> (E.T. 25.11.2023)

FFP kuralları UEFA tarafından ilk yürürlüğe konulduğu dönemde, kulüplerin bu kurallara bir anda ayak uydurması olanaksız olduğu için kademeli bir geçiş planlanmış ve kulüplere belli bir miktarda zarar etme hakkı tanınarak “*kabul edilebilir zarar*” kavramı ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde SKSFK genel gerekçesinde de spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin sınırlı bir süre içerisinde mali yapılarını düzeltmelerinin son derece zor olması sebebiyle denk bütçe uygulamasına geçiş için ilgili spor federasyonu tarafından kademeli bir geçişin planlanacağı belirtilmiştir²⁵⁵.

SKSFK genel gerekçesinde, denk bütçe esasına ilişkin kuralların ihlali halinde uygulanacak cezaların ilgili federasyon tarafından kademeli bir şekilde belirleneceğine değinilmek suretiyle denk bütçe esasına ilişkin kuralların ihlali halinde soruşturma yapma ve ceza verme yetkisinin ilgili federasyonda olduğu belirtilmiştir. Genel gerekçede, denk bütçe esasına ilişkin kuralların ihlali halinde uygulanacak cezalara örnek olarak uyarı, para cezası, puan silme, federasyon gelirlerine el koyma, kadro sınırlaması, transfer yasağı, turnuva ve benzeri organizasyonlardan men cezaları gösterilmiştir²⁵⁶.

FFP kurallarının yürürlüğe girmesinden ve UEFA’nın bu kuralları denetlemek için CFCB’yi kurmasından sonra, TFF bünyesinde de KLFST md. 10 hükmü uyarınca CFCB benzeri bir yapı oluşturulmuş ve Kulüp Lisans Kurulu (KLK) kurularak futbolda mali denetimin yapılması görevi bu kurula verilmiştir. KLK, TFFKGHK md. 5/1-c hükmüne göre ilk derece hukuk kurulu olup kararları kesin değildir. TFFKGHK md. 5/3 hükmünde “*TFF’nin futbol faaliyetlerinin yönetimi ve disiplinine ilişkin talimatlarına karşı talimatın yayımı tarihinden; ilk derece hukuk kurullarının futbol faaliyetlerinin yönetimi ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ise tebliğden itibaren yedi gün içinde Tahkim Kurulu nezdinde itiraz edilmezse talimat ve kararlar kesinleşir, bu talimat ve kararlara karşı yargı yoluna başvurulamaz.*” ifadelerine yer verilmiştir. TFFKGHK md. 6/1 hükmünde ise “*Tahkim Kurulu, bu Kanun uyarınca bağımsız ve tarafsız bir zorunlu tahkim mercii olup TFF’nin en üst hukuk kuruludur ve TFF Statüsü ve ilgili talimat hükümleri uyarınca TFF’nin yetkili organlarının ve kurullarının kararlarına karşı yapılan başvurular hakkında nihai karar verme yetkisine sahiptir.*” ifadelerine yer verilerek KLK kararlarına karşı itiraz merciinin

²⁵⁵ SKSFK Genel Gerekçesi, s. 4, p. 5. <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 26.11.2023)

²⁵⁶ SKSFK Genel Gerekçesi, s. 4, p. 6. <https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-4331.pdf> (E.T. 26.11.2023)

TFF nezdinde kurulan Tahkim Kurulu olduğu ve Tahkim Kurulu kararlarının da nihai karar olduğu belirtilmiştir.

Türkiye’de en çok izlenen ve ilgi gören sporun futbol olduğu göz önüne alınarak, TFF tarafından kurulan KKK’nın alanında uzman kişilerden oluşacağı ve tanımlanan görevleri eksiksiz yerine getireceği düşünülebilir ancak SKSFK, her spor branşı için bu görevi ilgili federasyona vermiştir ve her spor branşının bağlı olduğu federasyon TFF kadar kurumsal yapıya sahip değildir. Dolayısıyla TFF’ye kıyasla daha amatör bir yapıya sahip olan federasyonların mali denetim için kuracağı kurullar yeterince işlevsel olamayabilecektir. Öte yandan futbol branşı için KKK kararlarının itiraz mercii olan ve TFF bünyesinde kurulan Tahkim Kurulu’nun tarafsızlığı ve bağımsızlığı hakkında futbol kamuoyunda tereddütler bulunmaktadır. Bu bağlamda, futbol branşını da kapsayacak şekilde tüm spor branşları için bağımsız bir mali üst kurul kurulması, denk bütçe esasının uygulanmasını ve denetlenmesini kolaylaştırabilecektir. Bu şekilde bir mali üst kurul SKSFK ile kurulabileceği halde ve TBMM’ye bu konuda raporlar sunulduğu halde söz konusu mali üst kurul kurulmamıřtır²⁵⁷.

FFP kurallarının amacına ulaşıp ulaşmadığının ve işlevselliğinin sorgulanmasına neden olan “arka kapı” uygulamalarına SKSFK kapsamında getirilen denk bütçe uygulaması kapsamında da başvurulması söz konusu olabilecektir. SKSFK ile spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin “arka kapı” uygulamalarına engel olabilecek herhangi bir hüküm getirilmemiştir. Dolayısıyla, her ne kadar SKSFK kapsamında denk bütçe uygulaması getirilerek FFP uygulamasına benzer bir uygulamayı ulusal boyutta hayata geçirilmek istenmiş olsa da, tıpkı FFP ile ilgili uyuşmazlıklar gibi SKSFK kapsamındaki denk bütçe uygulamasında yaşanabilecek potansiyel uyuşmazlıklar bulunmaktadır. Bu uyuşmazlıkların denk bütçe uygulamasından beklenen işlevin gerçekteştirilememesine sebep olması olanak dâhilindedir.

---

²⁵⁷ Akşar, *Krizdeki Futbol*, s.174.

3.7.2.5 Denk bütçe uygulamasının ticareti kısıtlaması sorunu

SKSFK kapsamında denk bütçe uygulamasının tüm spor branşlarında hem spor kulübü statüsünde hem de spor anonim şirketi statüsünde bulunan takımlar için uygulanacağı kabul edilmiştir.

Spor anonim şirketleri, TTK kapsamında kurulup Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tescil edilmek suretiyle spor anonim şirketi vasfını kazanmaktadır. Dolayısıyla spor anonim şirketin varlığından söz edebilmek için öncelikle TTK kapsamında kurulmuş bir anonim şirketin bulunması gerekmektedir. Bu bağlamda, spor anonim şirketlerinin işletme konuları kapsamında sportif faaliyetlerin yanında TTK kapsamında gerçekleştirebilecekleri başka işletme konuları da yer alabilecek, spor anonim şirketleri TTK kapsamında ticari faaliyetlerde bulunabileceklerdir.

TTK md. 331/1 hükmü uyarınca anonim şirketler kanunen yasaklanmamış her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilmektedir. Anonim şirketler açısından çok geniş bir yelpazede ticari faaliyette bulunmak olanaklıdır ve bu anlamda TTK md. 331/1 hükmünde yer alan şartları sağladıkları sürece bir ticaret serbestisine sahiplerdir. Bu ticaret serbestisi doğrultusunda, anonim şirketler açısından TTK kapsamında yer alan özel bir bütçe uygulaması bulunmamaktadır. TTK md. 376/3 hükmünde anonim şirketlerin aktif malvarlığının toplam tutarının pasif malvarlığının toplam tutarından daha düşük olması durumunda anonim şirketin borca batık olduğunu ve iflas tasfiyesine tabi olacağı belirtilmiştir²⁵⁸. TTK md. 376/3 hükmünde yer alan bu hüküm dışında anonim şirketlerin herhangi bir harcama kısıtlaması bulunmadığından gelirlerinden daha fazla harcama yapmaları olanaklıdır.

SKSFK’da öngörülen denk bütçe uygulaması, TTK kapsamında kurulan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tescil edilmekle spor anonim şirketi vasfını kazanan anonim şirketler açısından ticareti kısıtlayıcı niteliğe sahiptir. Zira FFP uygulamasında olduğu gibi denk bütçe uygulamasında da “kazandığın kadar harca” esası hâkimdir. Bu uygulama, spor anonim şirketlerinin gelirlerini aşacak düzeyde bir yatırım yapmasını ya da ticari faaliyete girmesini engellemektedir. Zira FFP uygulaması hayata geçtiği zaman İngiltere Premier Lig yetkilileri, ligdeki kulüplerin ticaret kanunları kapsamında faaliyet gösterdikleri göz önünde bulundurulduğunda

²⁵⁸ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 287.

FFP uygulamasının ticareti kısıtlayacağı görüşünü bildirerek FFP uygulamasına sıcak bakmadıklarını belirtmişlerdir.²⁵⁹.

3.8 Başkan, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticilerin Hukuki Sorumluluğu

3.8.1 SKSFK kapsamında sorumluluğun düzenleniş şekli ve kapsamı

TTK kapsamında anonim şirket kurucularının, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin sorumluluğu TTK md. 553 vd. hükümlerinde düzenlenmiştir. SKSFK'da yer alan ve başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin sorumluluğunu düzenleyen hükümler, TTK'da yer alan düzenlemelere göre özel nitelikte düzenlemelerdir. Bu nedenle özel hükümler genel hükümlerden önce uygulanacağı için önce SKSFK'da yer alan hükümler uygulanacak, boşluk kalan durumlarda ise TTK'da yer alan hükümler uygulanacaktır.

Spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin hukuki sorumluluğunu ele alan düzenleme SKSFK md. 20/13 hükmünde yer almıştır. SKSFK md. 20/13 hükmünde *“Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur. Ancak zarara sebebiyet verenlerin bu maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırılık hâllerine ilişkin sorumluluklarında kasıt veya ihmal aranmaz ve zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmedikçe sorumluluğu devam eder. Bu durumda spor kulübü, spor anonim şirketi, spor anonim şirketi pay sahipleri ve bunların alacaklıları, spor kulübünün ve spor anonim şirketinin yükümlendirildiği tutar için sorumluları doğrudan takip edebilir.”* ifadelerine yer verilmiştir.

Hükümde genel olarak spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin sorumluluğunun kusur sorumluluğu olduğu düzenlenmiş, ancak aynı maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları bakımından kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğunun geçerli olduğu ifade edilmiştir.

---

²⁵⁹ Akşar, *Ekonomi Politikası*, s. 305.

SKSFK kapsamında spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin sorumluluğunu düzenleyen SKSFK md. 20/13 hükmü, SKSFK'nın "mali hükümler" başlıklı üçüncü bölümünde yer alan "spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkeleri" başlıklı yirminci maddesi altında düzenlenmiştir. Bu durum, SKSFK'nın kanun gerekçesinde de spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin en büyük sorunu olarak belirtilen mali sorunlara verdiği önemi göstermektedir.

3.8.1.1 SKSFK kapsamında kusur sorumluluğu

Kusur sorumluluğu temel olarak TBK md. 49 vd. hükümlerinde düzenlenmiştir. Batı hukuk düzenlerinde ve Hristiyanlık sonrası Roma hukukunda kural olarak kabul edilen kusur sorumluluğu, hukukumuzda da sorumluluğun genel kuralı olarak kabul edilmektedir²⁶⁰. Kusursuz sorumluluk ve tehlike sorumluluğu gibi diğer sorumluluk halleri ise kusur sorumluluğunun istisnalarıdır²⁶¹. Zira TBK md. 49 hükmünde kusur, açıkça haksız fiilin unsurlarından birisi olarak belirtilmiştir. Bu halde, haksız fiilin diğer unsurları tam olsa bile kusur yoksa sorumluluktan söz edilmesi olanaksızdır²⁶².

Kusur kavramı kanunda tanımlanmamıştır. Ancak öğretilerde kusur, hukuka aykırı sonucu istemek veya bu sonucu istememekle birlikte hukuka aykırı davranıştan kaçınmak için iradesini yeter derecede kullanmamaktır²⁶³. Bir diğer tanıma göre kusur, zarar vermeme ödevi doğrultusunda hukuk düzeninin emredici hükümlerine uyulmasında failin iradesinin gereken nitelikte olmaması demektir²⁶⁴.

Kusurun kast ve ihmal olmak üzere iki türü bulunmaktadır. Kast, hukuka aykırı sonucun fail tarafından bilerek istenmesi; hukuk tarafından korunan bir değer

²⁶⁰ Hüseyin Hatemi ve Emre Gökyayla, *Borçlar Hukuku Genel Böüm* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2017), s. 143.

²⁶¹ Fikret Eren, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Yetkin Yayınları, 2017), s. 511.

²⁶² Sami Narter, *Kusursuz Sorumluluk, Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2016), s. 19.

²⁶³ Kemal Oğuzman ve Turgut Öz, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C2* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018), s. 55; "Kusur bir hareket tarzının hukuk nizamının muahezesini ihtiva eden bir tavsifidir. Ancak hukuk dilinde kısaltılmış olarak, takbih edilen hareket tarzının kendisi kusur olarak ifade edilir. "Kusurlu hareket tarzıyla zarara sebebiyet veren" yerine "kusuruyla zarara sebebiyet veren" denilir. Hareket tarzının vasfı, "hareket tarzı" yerine kullanılır." Haluk Tandoğan, *Türk Mes'uliyet Hukuku* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010), s. 45; Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 591; Ahmet Mithat Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2012), s. 304.

²⁶⁴ Hatemi ve Gökyayla, *Borçlar Hukuku*, s. 146.

istenerek ihlal edilmesidir²⁶⁵. İhmal, failin hukuka aykırı sonucu istememesi ancak bu sonucun ortaya çıkmasını engellemek için gereken özeni göstermemesidir²⁶⁶. Kast ise doğrudan kast ve dolaylı kast olmak üzere kendi içerisinde ikiye ayrılmaktadır. Doğrudan kastta, fail hukuka aykırı sonucu bilmekte ve istemektedir. Dolaylı kastta ise fail, hukuka aykırı sonucu doğrudan doğruya istememekle birlikte bu sonucu göze almaktadır²⁶⁷.

SKSFK md. 20/13 hükmünün ilk cümlesinde “*kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde*” ifadelerine yer verilerek başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin hukuki sorumluluğundan bahsedebilmek için kusurlu bir davranışın varlığının arandığı belirtilmiştir. Zira belirttiğimiz üzere kusurun iki çeşidi vardır ve bunlar kasıt ve ihmaldir. Ancak sorumluluğun doğması için kusurun varlığı şart olup tek başına yeterli değildir. Kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verilmiş bir zararın da varlığı gerekmektedir. Bununla birlikte, son olarak söz konusu kusur ile zararın arasında bir illiyet bağının bulunması hukuki sorumluluğu doğurmak için şarttır. Ayrıca madde hükmünde başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı müteselsilen sorumlu olduğu belirtilmiş, alacaklının alacağını elde etme ihtimali kuvvetlendirilmiştir²⁶⁸.

3.8.1.2 SKSFK kapsamında kusursuz sorumluluk

TBK md. 49 hükmünde haksız fiilin unsurlarından birisini kusur olduğunun belirtilmesinden de anlaşılacağı üzere, haksız fiil sorumluluğunda kural olan kusur sorumluluğudur. Buna göre, failin kusurunun olmadığı durumlarda haksız fiilin diğer unsurlarının hepsi tam olsa dahi sorumluluk gündeme gelmeyecektir. Kural kusur sorumluluğu olmakla birlikte, kanun koyucu hakkaniyet gereği bazı durumlarda kusuru bulunmayan bazı kişilerin de zararın doğmasından sorumlu tutulmaları gerektiğini kabul etmiştir. İşte kusuru bulunmadığı halde meydana gelen zarardan sorumlu tutulmaya kusursuz sorumluluk adı verilmektedir²⁶⁹. Ancak kusursuz sorumluluk halleri her ne kadar hakkaniyet ilkesi gereği getirilmiş olsa da, hâkim

²⁶⁵ Eren, *Borçlar Hukuku*, s.596-597; Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku*, s. 306; Oğuzman ve Öz, *Borçlar Hukuku C2*, s. 56; Hatemi ve Gökyayla, *Borçlar Hukuku*, s. 147.

²⁶⁶ Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 598; Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku*, s. 306; Oğuzman ve Öz, *Borçlar Hukuku C2*, s. 58; Hatemi ve Gökyayla, *Borçlar Hukuku*, s. 147.

²⁶⁷ Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 597; Oğuzman ve Öz, *Borçlar Hukuku C2*, s. 56-57; Hatemi ve Gökyayla, *Borçlar Hukuku*, s. 147.

²⁶⁸ Büyükhatoğlu, “Hukuki Sorumluluğun Değerlendirilmesi,” s. 159-160.

²⁶⁹ Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku*, s. 310.

tarafından takdiri olarak gözetilemez. Bunun için hâkime kanun tarafından özel bir takdir yetkisi²⁷⁰ tanınması gerekmektedir. Bu haller dışında, kusursuz sorumluluk hallerinde *numerus clausus* yani sınırlı sayı ilkesi geçerlidir²⁷¹. Dolayısıyla kanunda açıkça düzenlenmeyen haller ile hâkime bu konuda kanunda açıkça takdir yetkisinin tanındığı haller dışında kusursuz sorumluluktan bahsedebilmek olanaksızdır.

Kusursuz sorumluluk; hakkaniyet sorumluluğu, özen sorumluluğu ve tehlike sorumluluğu olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Hakkaniyet sorumluluğu, ayırt etme gücü bulunmayan kişilerin verdiği zararlardan dolayı sorumlu tutulmalarını ifade etmektedir. Bu husus TBK md. 65 hükmünde düzenlenmiştir. Buradaki sorumluluk türü, hakkaniyet düşüncesine dayanmaktadır²⁷². Hakkaniyet sorumluluğundan söz edebilmek için failin ayırt etme gücünden yoksun olması ve hukuka aykırı fiilin ayırt etme gücüne sahip biri tarafından işlenseydi haksız fiilin tüm unsurlarını içerecek nitelikte olması gerekmektedir²⁷³. Bir diğer deyişle, ayırt etme gücünden yoksun olan failin fiili, ayırt etme gücüne sahip olsaydı kendisine kusurlu bir fiil olarak yüklenebilecek nitelikte olmalıdır. Ayırt etme gücünden yoksun olan kişinin sorumluluğu, özen veya tehlike sorumluluğunu gerektirecek bir sorumluluk ise bu durumda TBK md. 65 hükmü değil, özen veya tehlike sorumluluğuna ilişkin hükümler uygulanacaktır. Zira özen veya tehlike sorumluluğu hallerinde ayırt etme gücü, dolayısıyla da kusur şartı aranmamaktadır²⁷⁴.

Kusursuz sorumluluk hallerinden bir diğeri tehlike sorumluluğudur. 818 Sayılı Eski Türk Borçlar Kanunu'nda²⁷⁵ (eTBK) tehlike sorumluluğuna ilişkin bir hüküm bulunmamaktaydı. TBK md. 71 hükmü ile Türk hukukunda ilk kez genel bir sorumluluk hükmüyle tehlike sorumluluğu düzenlenmiştir. TBK md. 71/1 hükmünde “*Önemli ölçüde tehlike arzeden bir işletmenin faaliyetinden zarar doğduğu takdirde, bu zarardan işletme sahibi ve varsa işleten müteselsilen sorumludur.*” ifadelerine yer verilerek tehlike sorumluluğunun yalnızca işletmeler için geçerli olduğu belirtilmiştir.

²⁷⁰ Örneğin TBK md. 65 “*Hakkaniyet gerektiriyorsa; hâkim, ayırt etme gücü bulunmayan kişinin verdiği zararın, tamamen veya kısmen giderilmesine karar verir.*” ve TMK md. 4 “*Kanunun takdir yetkisi tanıdığı veya durumun gereklerini ya da haklı sebepleri göz önünde tutmayı emrettiği konularda hâkim, hukuka ve hakkaniyete göre karar verir.*” hükümlerinde kanun tarafından hakime açık bir takdir yetkisi tanınmıştır.

²⁷¹ Hatemi ve Gökyayla, *Borçlar Hukuku*, s. 149.

²⁷² Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 636; “*Misal: zengin bir deli kendisine bakan fakir hemşireyi öldürüyor; hemşirenin öksüz kalan çocukları tazminat talebinde bulunabilirler.*” Tandoğan, *Mes'uliyet*, s. 58.

²⁷³ Tandoğan, *Mes'uliyet*, s. 58.

²⁷⁴ Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 637.

²⁷⁵ RG. T. 29.04.1926, S. 359.

TTK md. 11 hükmünde ticari işletme “*Ticari işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir.*” şeklinde tanımlanmıştır. Ancak TBK md. 71/1 hükmünde “*ticari işletme*” yerine “*işletme*” ifadesi kullanıldığı için esnaf işletmesinin ve kamu tüzel kişilerine ait işletmelerin de bu hüküm kapsamında olduğu söylenebilecektir²⁷⁶. TBK md. 71/3 hükmünde “*Belirli bir tehlike hâli için öngörülen özel sorumluluk hükümleri saklıdır.*” ifadelerine yer verilerek anılan hükümdeki tehlike sorumluluğunun genel bir sorumluluk hali olduğu ve özel tehlike halleri bulunduğu kabul edilmiştir. KILIÇOĞLU’na göre kusursuz sorumluluk bir istisnadır ve istisnai bir sorumluluk halini sınırları ve şartları belirsiz bir sorumluluk haline getirmek, kusursuz sorumluluğu bir kural haline getirme tehlikesini barındırdığı için TBK md. 71 hükmü başarılı bir hüküm değildir²⁷⁷.

Kusursuz sorumluluk hallerinden sonuncusu özen sorumluluğudur. Özen sorumluluğu, hakkaniyet sorumluluğu ve tehlike sorumluluğu halleri dışında kalan kusursuz sorumluluk hallerini içerir. Bunlar adam çalıştırmanın sorumluluğu, hayvan bulunduranın sorumluluğu, yapı malikinin sorumluluğu, ev başkanının sorumluluğu, taşınmaz malikinin sorumluluğu gibi TBK’da ve diğer kanunlarda düzenlenen sorumluluk halleridir. Özen sorumluluğu hallerinin tamamını kapsayacak şekilde genel bir düzenleme yapılmamıştır. Özen sorumluluğunda sorumluluğun kaynağı, sorumlu tutulan kişinin belirli bir kişi veya kişiler ya da bir şey üzerindeki hâkimiyet ilişkisidir. Kanun koyucu, sorumlu kişiye sorumluluğun kaynaklandığı kişi veya şey üzerinde denetim veya gözetim ödevi yüklemiştir. İşte söz konusu özen gösterme yükümlülüğünün ihlal edilmesi durumunda, sorumlu kişi ortaya çıkan zararı gidermek zorunda kalacaktır. Bazı özen sorumluluğu hallerinde kanun koyucu sorumluluğu ağırlaştırmış ve kurtuluş kanıtı getirerek sorumluluktan kurtulma olanağı tanımamıştır. Bazı özen sorumluluğu hallerinde ise sorumlu kişinin kanun tarafından kendisine yüklenen objektif özen gösterme yükümlülüğünü yerine getirdiğini ispat etmesi durumunda sorumluluktan kurtulması olanaklıdır²⁷⁸.

SKSFK md. 20/13 hükmünün ikinci cümlesinde “*Ancak zarara sebebiyet verenlerin bu maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırılık*

²⁷⁶ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Hukuku*, s. 197.

²⁷⁷ Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku*, s. 359-360.

²⁷⁸ Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 638-639.

hâllerine ilişkin sorumluluklarında kasıt veya ihmal aranmaz ve zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmedikçe sorumluluğu devam eder.” ifadelerine yer verilmiştir. Burada aynı maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları bakımından başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin sorumlu tutulabilmesi için kasıt veya ihmalin dahi aranmayacağı ifade edilerek sorumluluk bakımından bir istisna getirilmiştir. Dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralara aykırılık halinde başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler için kusursuz sorumluluğun öngörüldüğü söylenebilecektir. Ancak burada “*gerekli özeni gösterdiğini ispat etmedikçe*” ifadelerine yer verilerek buradaki sorumluluğun kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğu olduğu belirtilmektedir. Burada kusur sorumluluğundan farklı olarak, gerekli özeni gösterdiği konusunda ispat yükü zarar verene aittir. Dolayısıyla dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu maddelere aykırılık neticesinde verilen zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispatlama külfeti başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin üzerinde olacaktır²⁷⁹.

3.8.1.3 SKSFK’da yer alan kusursuz sorumluluk hallerinin değerlendirilmesi

SKSFK md. 20/13 hükmünün ikinci cümlesinde spor anonim şirketlerinde başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğu kapsamında sorumlu olduğu haller belirtilmiştir. Buna göre spor anonim şirketlerinde başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri SKSFK md. 20/4, 20/5, 20/8 ve 20/9 hükümleri uyarınca özen sorumluluğu çerçevesinde sorumlu olacaktır.

3.8.1.3.1 SKSFK md. 20/4 kapsamında miktar bakımından devri sınırlandırılan gelir ve alacaklar

SKSFK md. 20/4 hükmüne göre spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin “*bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan veya mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek*” gelir ve alacaklarını devredebilmesi için genel kurulda özel çoğunluk öngörülmüştür. Buna söz konusu göre gelir ve alacaklar “*üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde en az üye tam sayısının salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden*

---

²⁷⁹ Büyükhatoğlu, “Hukuki Sorumluluğun Değerlendirilmesi,” s. 161-162.

fazla olan spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile devredebilir". Buna ek olarak anılan devir oranının "mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden hiçbir şekilde bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin yüzde ellisi oranını" geçemeyeceği hükme bağlanmıştır. SKSFK md. 20/4 hükmünün gerekçesinde ise anılan hükmün uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmaların önüne geçilmesi için getirildiği belirtilmiştir.

Spor anonim şirketleri bakımından değerlendirdiğimizde, söz konusu hüküm miktar bakımından anonim şirketin hak ve alacaklarının devrini sınırlandırmaktadır. Bu anlamda SKSFK md. 20/4 hükmünün, TTK md. 408/2-f hükmünde yer alan önemli miktarda şirket varlığının toptan satışına ve SPK md. 23 hükmüne benzediği söylenebilecektir.

TTK md. 408/2-f hükmü kapsamında "önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı" genel kurulun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Söz konusu düzenlemenin getirilmesinde esas itibarıyla iki amaç vardır. Bunlardan ilki anonim şirket malvarlığının korunmasıdır. Malvarlığının korunması ilkesi, genel itibarıyla şirketten alacaklı olan kişilerin söz konusu alacakları için yalnızca şirket malvarlığına başvurabilmeleri kuralının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır²⁸⁰. Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı, anonim şirketin malvarlığı üzerinde ciddi etkiler doğurabilecek niteliğe sahiptir. Bununla birlikte, anonim şirketin malvarlığının durumu ve yapısı hem pay sahiplerinin şirkette kalma iradelerinin devamını hem de şirketle iş ve işlemde bulunacak kişiler ile yatırımcıların iradelerini de etkileyecek niteliktedir²⁸¹. Bu nedenle, malvarlığının korunması ilkesi de gözetilerek önemli miktarda şirket malvarlığının toptan satışı genel kurulun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Düzenlemenin bir diğer amacı ise pay sahiplerinin

²⁸⁰ Kırca, Şehirali Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 121.

²⁸¹ Damla Songur, *Anonim Şirketlerde Önemli Miktarda Malvarlığı Üzerinde İşlemler* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2021), s. 10.

korunmasıdır. Anonim şirketlerde her ne kadar farklı çıkar gruplarını da gözetin dengeleyici bir mekanizma oluşturulmaya çalışılsa da pay sahipleri hala anonim şirketle ilgili esaslı değişikliklerde kilit roldedir. Bu bağlamda da pay sahiplerinin haklarına bir başkası tarafından müdahalede bulunulamayacağı ve pay sahiplerinin olumlu oyu olmadan anonim şirket sözleşmesinin değiştirilemeyeceği kabul edilir. Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı, anonim şirketin malvarlığı üzerinde sabit talep hakkı bulunmayan ve bu nedenle pay sahipliği sıfatıyla elde ettikleri konumları şirketin ekonomik durumuyla doğrudan ilintili olan pay sahiplerinin çıkarlarını etkilemektedir. Bu nedenle de söz konusu toptan satış işlemi pay sahiplerinin de oyunu gerektirir şekilde genel kurulun yetkisine bırakılmıştır²⁸².

TTK'da "önemli miktar" konusunda bir ölçüt belirlenmemiştir. Dolayısıyla anılan hükümde yer alan "önemli" kavramına değinmekte fayda vardır. Anonim şirketlerde önemli miktarda malvarlığı, ekonomik açıdan şirket için önem arz eden ve bu nedenle de şirketin işleyişi ile devamlılığı bakımından özellik gösteren malvarlığı unsurları olabilir. Bu malvarlığı unsurları açısından bir ölçüt getirilmemesi, önemli miktarda malvarlığının her somut olay için ayrı ayrı değerlendirileceği hususunu akla getirecektir. Ancak işlem güvenliği gereği en azından bir değerlendirme ölçütü getirilmesi daha faydalı olacaktır. Bu ölçüt getirilirken ilgili anonim şirketlerin malvarlığı durumları, faaliyet alanları ve büyüklükleri farklı olacağı için sayısal bir ölçüt yerine oransal bir ölçüt getirilmesi daha doğru olacaktır²⁸³.

SPK md. 23 hükmüne göre önemli nitelikteki işlemleri, önemlilik ölçütü ile birlikte bu işlemlerde bulunulabilmesi veya kararların alınabilmesi için uyulması zorunlu usul ve esasları belirleme yetkisi SPK Kur. tarafından kullanılacaktır. SPK Kur. bu yetkisi çerçevesinde II-23.3 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemler ve Ayrılma Hakkı Tebliği'ni²⁸⁴ (Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği) yayımlamıştır. Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği md. 6/1 hükmünde önemlilik ölçütüne yer verilmiştir ve anılan hükme göre üç farklı hesaplama sisteminden²⁸⁵ birisine göre belirlenen oranın %75'i aşması

²⁸² Songur, *Önemli Miktarda Malvarlığı*, s. 15-16.

²⁸³ Songur, *Önemli Miktarda Malvarlığı*, s. 106-113.

²⁸⁴ RG. T. 27.06.2024, S. 31168.

²⁸⁵ Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği md. 6/1: "a) Ortaklığın kamuya açıklanmış son finansal tablolarına göre işleme konu mal varlığının kayıtlı değerinin varlık (aktif) toplamına oranının veya, b) İşlem tutarının, son altı aylık dönem içinde oluşan günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama borsa fiyatlarının aritmetik ortalaması dikkate alınarak hesaplanan ortaklık değerine oranının veya, c) Ortaklığın kamuya açıklanmış son yıllık finansal tablolarına göre önemli nitelikteki işleme konu mal varlığından elde edilen gelirin, sürdürülen faaliyetler dönem net karı/zararına etki eden tüm gelir kalemlerinin toplamına oranının, %75'ten fazla olması durumudur."

durumunda işlemin önemli olacağı hükme bağlanmıştır. Bununla beraber, SPK md. 24 hükmünde önemli nitelikteki işlemlere ilişkin genel kurula katılarak olumsuz oy veren ve muhalefetini tutanağa geçiren pay sahiplerine paylarını şirkete satarak şirketten ayrılma hakkı tanınmıştır. Böylece önemli nitelikte işlemlere muhalif kalan pay sahiplerinin bu işlemler nedeniyle anonim şirkette meydana gelen değişiklik neticesinde şirkette kalma nedenlerinin ve beklentilerinin ortadan kalkması veya azalması durumunda şirketten ayrılmalarının önü açılmıştır²⁸⁶.

SKSFK md. 20/4 hükmü kapsamında bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin %25'ini, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden ise bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin %50'sini aşan devirler bakımından genel kurulda karar alınacağı ve bu karar alınırken ağırlaştırılmış nisaplar uygulanacağı hükme bağlanmıştır. SKSFK'da yer alan bu hüküm belli bir oranı aşan gelir ve alacakların devrinin ancak genel kurulda özel nisaplarla alınacak karar ile olanaklı olması bakımından TTK md. 408/2-f, SPK md. 23 ve Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği md. 6/1 hükümlerine benzemektedir.

TTK md. 408/2-f hükmü kapsamında “varlık” terimi kullanılmış ve şirket varlıklarının tamamı üzerindeki önemli nitelikteki işlemler bu kapsama dahil edilmiştir. SPK ve Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği kapsamında ise önemli nitelikte işlemler sayılmış ve “malvarlığı” terimi tercih edilmiştir. SKSFK md. 20/4 hükmünde ise yalnızca “gelir ve alacaklar” kapsama dahil edilmiş, spor anonim şirketlerinin diğer malvarlığı unsurları hükmün kapsamı dahiline alınmamıştır.

TTK kapsamında “önemli miktar” bakımından bir ölçüt getirilmemiş ve somut olayın gereklerine göre hâkim tarafından önemli miktarın gözetileceği kabul edilmiş, SPK kapsamında ise farklı hesaplama yöntemlerine göre belirlenecek oranın %75'ini aşan işlemler önemli nitelikteki işlem sayılmıştır. Ancak SKSFK md. 20/4 hükmü kapsamında bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin %25'ini, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden ise bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin %50'sini aşan devirler için düzenleme öngörülmüştür. Dolayısıyla TTK kapsamında önemli nitelikteki işlem kapsamına girmeye nazaran SKSFK kapsamında

---

²⁸⁶ Songur, *Önemli Miktarda Malvarlığı*, s. 261.

spor anonim şirketleri tarafından devredilecek gelir ve alacaklar bakımından SKSFK md. 20/4 hükmünün kapsamına girmek daha olasıdır. Bir diğer deyişle SKSFK, spor anonim şirketleri hakkında gelir ve alacakların devri yasağını TTK ve SPK hükümlerine kıyasla ağırlaştırmaktadır. Burada kanun koyucu spor anonim şirketlerinin yaşadığı en büyük sorunların mali sorunlar olduğu bilinciyle hareket etmiş ve spor anonim şirketlerinin mali durumlarını olumsuz yönde değiştirmelerini engellemek amacıyla gelir ve alacakların devrinde düşük oranlardaki devirlerin dahi genel kurulda ağırlaştırılmış nisaplarla alınacak karar çerçevesinde yapılabileceğini hükme bağlamış, bu hususa aykırılığın da yönetim kurulu üyelerinin kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğu kapsamında ele alınacağını belirtmiştir.

SKSFK md. 20/4 hükmü yalnızca spor anonim şirketlerinin gelir ve alacakları bakımından yapılacak devirleri kapsadığı için spor anonim şirketlerinin gelir ve alacakları dışında kalan önemli nitelikteki işlemleri için TTK md. 408/2-f hükmü, halka açık spor anonim şirketleri için de SPK md. 23 ile Önemli Nitelikteki İşlemler Tebliği hükümleri uygulanmaya devam edecektir. Bununla birlikte, kanaatimizce halka açık spor anonim şirketleri açısından hem SKSFK md. 20/4 hükmü çerçevesinde gerçekleştirilen gelir ve alacakların devri kapsamında hem de SPK'nın uygulama alanı bulunduğu gelir ve alacakların dışında kalan önemli nitelikteki işlemler kapsamında karara muhalif kalan pay sahiplerinin SPK md. 24 gereği ayrılma hakkını kullanması olanaklıdır.

3.8.1.3.2 SKSFK md. 20/5 kapsamında borçlanma ve borç verme sınırı

SKSFK md. 20/5 hükmüne göre spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, bir bütçe yılında önceki yılın brüt gelirlerinin en fazla %10'una kadar borçlanabilecektir. Bu oranın üzerindeki borçlanmalar ise halka açık olan spor anonim şirketleri açısından sermayenin çoğunluğunu oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile, halka açık olmayan spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte ikisini oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile kabul edilecek ek bütçe aracılığıyla yapılabilecektir. Ancak hükme göre söz konusu ek bütçe ile yapılacak borçlanma, bir önceki yılın brüt gelirlerinin yüzde ellisinden fazla olamayacaktır. Önceki yılın bütçesindeki brüt gelirleri, giderlerinden daha fazla olan spor anonim şirketlerinin takip eden yılda SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırların üzerinde söz konusu brüt gelir fazlası kadar ilave borçlanma yapmasına olanak tanınmıştır.

Bununla birlikte, anılan hüküm ile spor anonim şirketlerine borç verme konusunda da bir sınır getirilmiş ve ancak önceki yılın brüt gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar ve her halükarda vadesi halihazırda görev yapmakta olan yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitmesinden önce gelecek şekilde borç vermelerine olanak tanınmıştır. Alınan veya verilen mevcut borçların vadesinin halihazırda görev yapmakta olan yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki bir tarihe uzatılmasının da SKSFK md. 20/5 hükmü kapsamında borçlanma veya borç verme olarak değerlendirileceği hükme bağlanmıştır. Son olarak SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırlamalardan Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde muafiyet tanınabileceği de fıkra da belirtilmiştir. Bu anlamda ilk muafiyet ise SKSFK Geçici md. 2 hükmü ile brüt gelirleri beş yüz bin Türk lirasından fazla olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine tanınmıştır. Buna göre, brüt gelirleri beş yüz bin Türk lirasından fazla olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin SKSFK'nın yürürlüğe girmesinden önce imzaladıkları finansal yapılandırma sözleşmeleri kapsamındaki borçlar da dahil, doğmuş ve doğacak her tür borcunu SKSFK'nın yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde yeminli mali müşavir aracılığıyla Bakanlık'a bildirmesi koşuluyla, bildirilen bu borçlar ve borçlara ilişkin oluşan faiz giderlerinin %50'lik kısmı SKSFK md. 20/5 hükmünde belirtilen sınırlamalara on yıl süreyle tabi olmayacaktır.

SKSFK md. 20/5 hükmünün madde gerekçesinde, hükmün amacının spor anonim şirketlerinin ve spor kulüpleri yönetim kurullarının görev sürelerini aşacak şekilde sağlıklı borçlanmalarda bulunmalarının önüne geçmek olduğu belirtilmiştir.

Türkiye Süper Lig Profesyonel Futbol Kulüpleri Vakfı ya da bilinen adıyla "*Kulüpler Birliği*", SKSFK henüz mecliste görüşme aşamasındayken SKSFK md. 20 hükmünü eleştiren bir bildiri²⁸⁷ yayınlamış ve hükmün borçlanmaya değil, finansman sağlamak amacıyla kullanılan temlik gibi araçlara odaklandığını vurgulayarak sorunlara çare olmaktan ziyade sorunların çözümünü çıkmaza sokacak nitelikte olduğunu belirtmiştir. Yine yayınlanan bildiri de SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan "*borçlanma*" kavramı, hukuki ve mali anlamda değişken ve net olmayan bir ifade olması sebebiyle eleştirilmiştir. Gerçekten de SKSFK md. 20/5 hükmünde kullanılan "*borçlanma*" kavramı açık bir ifade değildir.

²⁸⁷ Bkz. <https://twitter.com/kulupler/status/1517310943969124352> (E.T. 28.04.2024)

Öğretide borç kavramı, geniş anlamda borç ve dar anlamda borç şeklinde ikiye ayrılarak tanımlanmaktadır. Buna göre geniş anlamda borç kavramı, taraflar arasında kurulan borç ilişkisini tarif ederken dar anlamda borç ilişkisi ise geniş anlamda borç ilişkisinden doğan bir tek alacak hakkını, dolayısıyla bir tek edim yükümlülüğünü işaret etmektedir²⁸⁸. Edim ise borçlunun alacaklı lehine gerçekleştirmek zorunda olduğu belirli ve sınırlı bir davranıştır ve bu davranış verme, yapma veya yapmama şeklinde gerçekleşebilmektedir²⁸⁹.

Spor anonim şirketleri açısından önemli olan husus, SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan “*borçlanma*” kavramının spor anonim şirketlerini borç altına sokan tüm hukuki işlemleri kapsayıp kapsamadığıdır. SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan “*borçlanma*” kavramının spor anonim şirketlerini borç altına sokan tüm hukuki işlemleri kapsadığı kabul edildiği takdirde spor anonim şirketlerinin taşınır veya taşınmaz alımları ya da kiralamaları, sporcu veya teknik direktörlerle sözleşme imzalamaları, sporcu transferi için diğer kulüplere bonservis bedeli ödemeleri, spor federasyonlarından aldıkları cezalar ve hatta sözleşme dışı doğan haksız fiil veya sebepsiz zenginleşme kaynaklı borçları da SKSFK md. 20/5 hükmüne tabi olacaktır. Ancak SKSFK md. 20/5 hükmünün bu şekilde geniş yorumlanması, spor anonim şirketlerinin ekonomik anlamda hareket alanını son derece sınırlandıracağı için SKSFK’nın amacına aykırı olacaktır. Öte yandan SKSFK md. 18/1-c hükmünde “*denk bütçe*” esasına yer verilerek spor anonim şirketlerinin harcama ilkeleri belirlenmiş ve denk bütçe kapsamında bütçe ve harcama ilkelerinin ilgili spor federasyonu tarafından belirleneceği kabul edilmiştir. SKSFK md. 20/5 hükmünün harcama limitleri için getirildiği kabul edildiği takdirde, bu konuda SKSFK md. 20/5 hükmü bulunduğu için SKSFK md. 18/1-c hükmü ile spor federasyonlarına denk bütçe çerçevesinde bütçe ve harcama ilkelerini belirleme yetkisi verilmesi anlamsız olmaktadır. Bununla birlikte SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırlamalardan muafiyetlere ilişkin usul ve esasların Bakanlık tarafından belirleneceği hükme bağlanmışken SKSFK md. 20/11 hükmünde ise denk bütçe esastan muafiyetlerin ilgili spor federasyonları tarafından belirleneceği ifade edilmiştir. Tüm bunlardan çıkan sonuç ise kanun koyucunun denk bütçe ile SKSFK md. 20/5 hükmünü ayrı esaslar olarak ele aldığı ve SKSFK md. 20/5

²⁸⁸ Necip Kocayusufpaşaoğlu, Hüseyin Hatemi, Rona Serozan ve Abdülkadir Arpacı, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C1* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2017), s. 5; Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 21-22; Kemal Oğuzman ve Turgut Öz, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C1* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018), s. 3.

²⁸⁹ Kocayusufpaşaoğlu, Hatemi, Serozan ve Arpacı, *Borçlar Genel C1*, s. 34; Eren, *Borçlar Hukuku*, s.96; Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel C1*, s. 6.

hükümünün denk bütçeden bağımsız borçlanmaları kapsadığıdır. Bu bağlamda, spor anonim şirketlerinin bir bütçe yılında gelirlerine bağlı olarak denk bütçe esasları çerçevesinde yapacakları harcamalar dışında SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırlamalar kapsamında borçlanması olanaksızdır²⁹⁰.

SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırlamalar, ticareti kısıtlayıcı nitelik taşımaktadır. Kanun koyucu madde gerekçesinde anılan hükmün yönetim kurulunun görev süresini aşacak şekilde sağlıksız borçlanmalar yapmasının önüne geçmek olduğunu vurgulamış olsa da kanaatimizce Kulüpler Birliği'nin anılan hükmün sorunlara çare olmaktan çok sorunlarını çözümünü çıkmaza sokacak nitelikte olması yönündeki eleştirisi yerindedir. Zira spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin mevcut durumdaki borç ve faiz yükü²⁹¹ dikkate alındığında SKSFK md. 20/5 hükmünün uygulanması zorlaşmaktadır.

TTK md. 375/1-c hükmünde “*muhasabe, finans denetimi ve şirketin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulması*” anonim şirket yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında sayılmış ve TTK md. 369 hükmü kapsamında yönetim kurulu üyelerinin sadakat ve özen yükümlülüğü düzenlenmiştir. Sadakat yükümlülüğü, yönetim kurulu üyelerine her türlü faaliyetlerinde şirketin menfaatlerini ön planda tutmak konusunda bir yükümlülük getirmektedir²⁹². Yönetim kurulu üyelerinin şirketin menfaatlerini sağlamaya yönelik kanaat sahibi olmaları, ayrıca iş insanı kararı ilkesinin de bir gereğidir²⁹³. Şirketin menfaati ise şirketin amacı ve konusu doğrultusunda işlem yaparak şirketin değerini arttırmak ve pay sahiplerinin menfaatlerini gözeterek işlemde bulunmak şeklinde ifade edilebilecektir²⁹⁴. Bu bağlamda, yönetim kurulunun yeterli finansal planlama yapmadan, özensiz finansal tablolarla ve ara bilanço çıkarmaksızın şirketi tehlikeli ve önemli miktarda borçlanmaya sokması, yönetim kurulu üyelerinin sadakat yükümlülüğüne aykırılık teşkil eden hareketlerinden sayılabilecek ve TTK

²⁹⁰ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 161-163.

²⁹¹ 30 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla dört büyükler olarak anılan Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş., Fenerbahçe Futbol A.Ş., Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Trabzonspor Sportif Yatırım ve Futbol İşletmeciliği Ticaret A.Ş.'nin toplam borçları 23 Milyar 340 Milyon liraya ulaşmış durumdadır. <https://www.aa.com.tr/tr/spor/dort-buyuk-kulubun-toplam-borcu-23-milyar-340-milyon-lira/2965012> (E.T. 28.04.2024)

²⁹² Çamoğlu, *Hukuki Sorumluluk*, s. 76.

²⁹³ Semih Sırrı Özdemir, *İş Adamı Kararı İlkesi (Business Judgment Rule) ve Türk Hukukunda Uygulanabilirliği* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2017), s. 82.

²⁹⁴ Özge Ayan, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sadakat Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün İhlalinin Sonuçları* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2013), s. 55.

md. 553 kapsamında yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğundan bahsedilebilecektir²⁹⁵. Tüm bunlar çerçevesinde, kanaatimizce SKSFK md. 20/5 hükmü kadar katı ve somut bir borçlanma sınırı getirmeden de TTK'da yer alan sadakat yükümlülüğüne ilişkin hükümler çerçevesinde SKSFK md. 20/5 hükmünün getiriliş amacına ulaşmak olanaklıdır. Kaldı ki spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin harcama limitlerine ilişkin olarak SKSFK md. 18/1-c hükmünde denk bütçe esasının öngörüldüğü de düşünüldüğünde, diğer borçlanmalar için TTK'da yer alan hükümlere yollama yapmak yeterli olacaktır. Bununla beraber, SKSFK md. 20/5 hükmüne aykırılık bakımından kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğu öngörülmüşken, TTK md. 369 kapsamında sadakat yükümlülüğüne aykırılık bakımından kusur sorumluluğu öngörülmüştür. Ancak SKSFK md. 20/13 hükmü korunarak spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin denk bütçe dışında kalan ve TTK md. 369 hükmünde yer alan sadakat yükümlülüğüne aykırılık teşkil edebilecek nitelikteki borçlanmalar kapsamında özen sorumluluğu çerçevesinde sorumlu olacağı yönünde bir düzenleme yapılabileceği kanaatindeyiz. Aksi halde, yukarıda da belirttiğimiz üzere spor anonim şirketlerinin ticari faaliyetlerinin çok sıkı bir şekilde kısıtlanması gibi bir sorunla karşılaşılacaktır ki bu durum da Kulüpler Birliği'nin bildirisinde belirttiği üzere mali sorunlara çare olmak yerine mali sorunları çözümsüz ve içinden çıkılmaz bir hale getirecektir.

3.8.1.3.3 SKSFK md. 20/8 kapsamında kişi bakımından devri sınırlandırılan hak ve alacaklar ile şirkete borçlanma yasağı

SKSFK md. 20/8 hükmünün ilk cümlesine göre spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyelerine ve yönetim kurulu üyelerinin eşleri ile üçüncü dereceye kadar hısımlarına, çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devretmesi yasaklanmıştır. Anılan hükmün madde gerekçesinde, hükmün getiriliş amacının çeşitli suistimallerin önüne geçmek olduğu belirtilerek genel bir gerekçe sunmakla yetinilmiş, bu suistimallerin neler olabileceğine değinilmemiştir²⁹⁶.

²⁹⁵ Ayan, *Sadakat Yükümlülüğü*, s. 229.

²⁹⁶ Ancak "paysahiplerinin şirkete borçlanma yasağı" başlığını taşıyan TTK md. 358 hükmünün gerekçesinde "Hüküm yenidir; ticaret hayatında yaygın olan, kazandığı boyutlar dolayısıyla verdiği zararlar bir hayli genişlemiş bulunan, bir kötü ve sakat uygulamayı önlemeyi amaçlamaktadır. Çünkü, hükümle paysahiplerinin şirkete karşı borçlanmalarının yani, sermaye taahhüdü dahil, birçok iş ve işlemlerde şirket kasasını kullanmalarının, kişisel harcamalarını bu kanaldan yapmalarının, hatta

Haklar, çeşitli açılardan gruplandırılmaktadır. Para ile ölçülebilen değeri bulunup bulunmamasına göre yapılan gruplandırma bunlardan birisidir. Bu gruplandırmaya göre haklar kişi varlığı hakları ve malvarlığı hakları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır²⁹⁷. Malvarlığı hakları para ile ölçülebilen hakları ifade etmektedir ve bir kişinin para ile ölçülebilen bir değere sahip hak ve borçlarının tümüne o kişinin malvarlığı denilmektedir²⁹⁸. Malvarlığı hakları maddi bir varlık üzerinde olabileceği gibi maddi olmayan nitelikteki varlıklar üzerinde de olabilir. Bu bağlamda kişinin taşınır ve taşınmaz malları, alacak hakları, fikri mülkiyet hakları, mülkiyet hakları, ayni haklar malvarlığı haklarına örnek olarak verilebilir²⁹⁹. Kişi varlığı hakları ise kişilerin para ile ölçülmesi olanaksız olan, daha çok kişinin manevi dünyasına ait olan ve başkalarına devredilemeyen haklarıdır³⁰⁰. Kişi varlığı haklarının başkalarına devri olanaksız olduğuna göre, SKSFK md. 20/8 hükmünde yer alan “hak” ifadesinden anlamamız gereken malvarlığı haklarıdır. Dolayısıyla SKSFK md. 20/8 hükmünün kapsamına taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki haklar, ayni haklar, fikri mülkiyet hakları ve maddi olmayan varlıklar üzerindeki diğer haklar olmak üzere bütün malvarlığı hakları dâhildir.

SKSFK md. 20/8 hükmünün ikinci cümlesi, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyelerine, bunların eşlerine ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına ve spor anonim şirketlerinin üzerinde TTK md. 195 hükmü kapsamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilere borç veremeyeceğini veya sayılan kişiler lehine rehin, kefalet, ipotek, veya başka bir teminat sağlayamayacağını, sorumluluk yüklenemeyeceğini ve bunların borçlarını devralamayacağını düzenlemektedir.

SKSFK md. 20/8 hükmünün ikinci cümlesi, TTK md. 395/2 hükmünde düzenlenen yönetim kurulu üyelerinin ve bunların yakınlarının şirkete borçlanma yasağına benzemektedir. Bununla birlikte TTK md. 358 hükmünde düzenlenen pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağı da SKSFK md. 20/8 hükmü çerçevesinde zikredilen kişilerin aynı zamanda pay sahibi olması durumunda dikkate alınabilir.

şirketten para çekmelerinin engellenmesi amaçlanmaktadır.” ifadelerine yer verilerek suistimal olarak nitelendirilebilecek hususlara değinilmiştir.

²⁹⁷ Turgut Akıntürk, *Medeni Hukuk* (Ankara: Savaş Yayınevi, 1996), s. 33.

²⁹⁸ Kemal Oğuzman ve Nami Barlas, *Medeni Hukuk* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018), s. 143.

²⁹⁹ Ahmet Mithat Kılıçoğlu, *Medeni Hukuk* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2018), s. 53.

³⁰⁰ Akıntürk, *Medeni Hukuk*, s. 34; Oğuzman ve Barlas, *Medeni Hukuk*, s. 158; Kılıçoğlu, *Medeni Hukuk*, s. 53.

TTK md. 395/2 hükmü pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyelerinin ve yönetim kurulu üyelerinin TTK md. 393 kapsamında sayılan yakınlarının³⁰¹ şirkete nakit borçlanma yasağını düzenlemektedir. Ayrıca anılan hüküm ile birlikte hükümde sayılan kişiler lehine anonim şirketin kefalet, garanti ve teminat vermesi, sorumluluk yüklenmesi veya bu kişilerin borçlarının devralınması da yasaklanmıştır. TTK md. 395/2 hükmünün gerekçesinde anılan yasağın sermayenin korunması ilkesinin bir gereği olduğu belirtilmiş ve TTK md. 358 hükmünde yer alan pay sahiplerinin şirket borçlanma yasağının bir tamamlayıcısı olduğu vurgulanmıştır³⁰². Gerçekten de anılan hüküm ile şirket malvarlığının korunması ve bu malvarlığının şirketin amacına özgülmesinin hedeflendiği söylenebilecektir³⁰³. Hükümden anlaşılacağı üzere yasağın kapsamını pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ve bunların pay sahibi olmayan TTK md. 393 hükmünde sayılan yakınları oluşturmaktadır. Dolayısıyla pay sahibi olan yönetim kurulu üyeleri ile bunların pay sahibi olan yakınları şirkete borçlanabilecektir³⁰⁴. Bunun gerekçesi olarak TTK md. 358 hükmünde pay sahiplerinin sınırlı da olsa şirkete borçlanmasına müsaade edilmiş olması gösterilmektedir³⁰⁵. Bu bağlamda, yönetim kurulu üyelerinin veya TTK md. 393 hükmünde sayılan yakınlarının pay sahibi olmaları durumunda TTK md. 358 hükmünde yer alan pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağına ilişkin hükümler uygulanacaktır³⁰⁶.

TTK md. 395/2 hükmünde yer alan borçlanma yasağına uyulmadığı takdirde iki ayrı yaptırım düzenlenmiştir. İlk yaptırım TTK md. 395/2 hükmünde düzenlenmiş olup hükmün son cümlesi uyarınca şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklılarının bu kişileri şirketin yükümlendirdiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebileceği yönündeki yaptırımdır. İkinci yaptırım ise TTK md. 562/5-c hükmü uyarınca üç yüz günden az olmamak koşuluyla adli para cezasıyla cezalandırılmak yönündeki yaptırımdır³⁰⁷. Şirkete borçlanmanın TTK md. 395/2 hükmü çerçevesinde kanunen yasaklanmış olmasının işlemin geçersizliğine yol açıp açmayacağı hususu belirsizdir. Öğretide BİLGİLİ/DEMİRKAPI bir hukuk kuralının emredici olduğu

³⁰¹ Bkz. TTK md. 393 hükmünde sayılan yakınlar yönetim kurulu üyelerinin alt ve üst soyu, eşi ve üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarıdır.

³⁰² TTK madde gerekçeleri <https://www2.tbmm.gov.tr/d22/1/1-1138.pdf> (E.T. 07.05.2024)

³⁰³ Emek Toraman Çolgar, *Şirkete Borçlanma Yasağı* (İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2019), s. 312.

³⁰⁴ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C2*, s. 1169.

³⁰⁵ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 395.

³⁰⁶ Kendigelen, *İlk Tespitler*, s. 284.

³⁰⁷ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 397.

durumlarda buna aykırılığın sonucu işlemin geçersizlik olduğunu ancak TTK md. 395/2 hükmünde belirtilen yaptırım dikkate alındığında bunun geçersizlik yaptırım olmadığı sonucunun çıkartılabileceğini belirtmektedir³⁰⁸. TEKİNALP de TTK md. 395/2 hükmüne aykırılığının sonucunun işlemi geçersizliği değil, şirket alacaklılarının şirketin sorumluluk altına sokulduğu tutar dâhilinde bu kişilere takip yapabilmesi olduğunu vurgulamıştır³⁰⁹. TORAMAN ÇOLGAR ise TTK md. 395/2 hükmüne aykırı bir işlemin TTK md. 1530 ile TBK md. 27 hükümleri uyarınca geçersizliğinin ileri sürülebileceğini ancak iade borcunun kapsamına ilişkin bir düzenleme bulunmaması sebebiyle işlemin geçersizliği neticesinde başvurulacak sebepsiz zenginleşme hükümlerinin şirketin tüm zararını gidermediği durumlarda kalan zararın sorumluluk davasının konusunu oluşturacağını belirtmektedir³¹⁰.

TTK md. 358 hükmünde pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağı ele alınmıştır. Hükümde pay sahiplerinin sermaye taahhüdünden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmedikçe ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârı geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmadıkça şirkete borçlanamayacağı düzenlenmiştir. Buna göre, pay sahiplerinin anonim şirkete borçlanabilmesinin iki koşulu bulunmaktadır. Bunlar pay sahiplerinin şirkete sermaye taahhüdünden doğan borçlarının tamamını ödemiş olmaları ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârının geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmasıdır³¹¹. Hükümden anlaşıldığı üzere, sayılan iki istisnai durum dışında pay sahiplerinin şirkete borçlanması olanaklı hale gelmiştir. Bu durum da TTK md. 358 hükmünün başlığı her ne kadar “*paysahiplerinin şirkete borçlanma yasağı*” olsa da pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağının bir istisna haline gelmesine sebep olmuş ve borçlanma yasağını kanuni bir ilke olmaktan çıkartmıştır³¹². Bununla birlikte, öğretilerde pay sahiplerinin TTK md. 358 hükmünde belirtilen istisnalar dışında sınırsız bir borçlanma serbestisi olamayacağı, sermayenin korunması ilkesinin ihlaline sebep olabilecek türde borçlanmalara müsaade edilmeyeceği yönünde görüşler bulunmaktadır³¹³.

³⁰⁸ Bilgili ve Demirkapı, *Şirketler Hukuku*, s. 398.

³⁰⁹ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 281.

³¹⁰ Toraman Çolgar, *Borçlanma Yasağı*, s. 377.

³¹¹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C1*, s. 625.

³¹² Serdar Hızır, “Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Şirkete Borçlanma Yasağını Düzenleyen TTK m. 358 Üzerine Bazı Değerlendirmeler,” *BATİDER* C. 29, S. 2 (Haziran2013): s. 227-289.

³¹³ Kırca, Şehirli Çelik, Manavgat, *Anonim Şirketler*, s. 680; Toraman Çolgar, *Borçlanma Yasağı*, s. 116.

TTK md. 358 hükmünde yer alan borçlanma yasağına aykırılığın sonuçlarına yer verilmemiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, TTK md. 358 hükmüne aykırılıktan bahsedebilmek için şirketin zarar etmesi ya da herhangi bir kayba uğraması şart değildir. Ancak şirketin bu aykırılıktan dolayı zarara uğraması durumunda birtakım ek hukuki yaptırımların uygulanması gündeme gelebilecektir³¹⁴. TTK md. 358 hükmüne aykırı davranan pay sahibi, sebepsiz zenginleşme hükümleri uyarınca iade ile yükümlü olacaktır³¹⁵. Bununla birlikte TTK md. 358 hükmüne aykırı olarak pay sahiplerine borç verenler hakkında TTK md. 562/5-b hükmü uyarınca üç yüz günden az olmamak koşuluyla adli para cezası uygulanacaktır³¹⁶.

SKSFK kapsamında yönetim kurulu üyesi olmayan pay sahiplerinin spor anonim şirketine borçlanmasına yönelik herhangi bir hüküm bulunmadığı için bunlar hakkında TTK md. 358 hükmü uygulanacaktır.

TTK md. 395/2 hükmünde pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ile bunların pay sahibi olmayan yakınları hakkında borçlanma yasağı öngörülmüş, pay sahibi olan yönetim kurulu üyeleri ile bunların pay sahibi olan yakınları hakkında TTK md. 358 hükmünün uygulanacağı düzenlenmişken, SKSFK md. 20/8 hükmü yönetim kurulu üyeleri ile bunların yakınlarının pay sahibi olup olmadığına bakılmaksızın borçlanma yasağına tabi olduklarını belirtmektedir. Dolayısıyla, kanaatimizce spor anonim şirketlerinin yönetim kurulu üyeleri ile bunların yakınları şirkette pay sahibi olsalar dahi haklarında TTK md. 358 hükmü değil, SKSFK md. 20/8 hükmü uygulama alanı bulacaktır.

TTK md. 395/2 hükmünde yönetim kurulu üyeleri ile bunların yakınları hakkında getirilen borçlanma yasağının yalnızca nakit borçlanmalara yönelik olduğu düzenlenmiştir. Ancak SKSFK md. 20/8 hükmü nakdi ve ayni borçlanma yönünden bir ayrıma gitmemiş, her türlü nitelikteki borçlanmayı hükmün kapsamına dâhil etmiştir.

SKSFK md. 20/8 hükmünün son cümlesinde ise spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerinin, yönetim kurulu üyelerinden, bunların eşlerinden ve üçüncü dereceye kadar hısımlarından ve spor anonim şirketlerinin üzerlerinde TTK md. 195 hükmü uyarınca doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilerden aldıkları borçların da

---

³¹⁴ Toraman Çolgar, *Borçlanma Yasağı*, s. 257.

³¹⁵ Toraman Çolgar, *Borçlanma Yasağı*, s. 277.

³¹⁶ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C1*, s. 626.

SKSFK md. 20/5 hükmünde yer alan sınırlamalara tabi olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu hüküm, spor kulübü ile spor anonim şirketi arasında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyet ilişkisinin bulunduğu durumlar açısından önem arz etmektedir. Esas Sözleşme Tebliği md. 7/2 hükmünde spor kulübü ile spor anonim şirketi arasındaki hâkimiyetin ne şekilde meydana geleceği düzenlenmiştir³¹⁷. Bazı durumlarda ise spor anonim şirketi, spor kulübünün bağlı ortaklığı niteliğinde olabilmektedir. Spor kulübü ile spor anonim şirketi arasında böyle bir hâkimiyet ilişkisi bulunduğu durumlarda, aralarında sık sık borç alışverişi gerçekleşmektedir. Böyle bir borç alışverişi olduğu halde SKSFK md. 20/8 hükmü uyarınca spor anonim şirketi spor kulübüne borç veremeyecek, spor anonim şirketinin spor kulübünden aldığı borçlar ise SKSFK md. 20/8 hükmünün son cümlesi uyarınca SKSFK md. 20/5 hükmünde belirtilen sınırlamalara tabi olacaktır³¹⁸.

3.8.1.3.4 SKSFK md. 20/9 kapsamında ödeme ve tahsilatların tevsik zorunluluğu

SKSFK md. 20/9 hükmü “*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılacak ödeme ve tahsilatların 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığı ile yapılması zorunludur. Bu konuda 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendindeki yetkiye dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dâhilindeki parasal sınırlar uygulanır. 213 sayılı Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır. Bu şekilde yapılmayan ödeme ve tahsilatların varlığı veya başka bir şekilde yapıldığı ispatlanamaz. Spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılan tüm ödeme veya tahsilatların spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerinin defter ve kayıtlarında gösterilmesi gereklidir.*” ifadelerine yer vermektedir.

³¹⁷ Esas Sözleşme Tebliği md. 7/2: “Bir spor anonim şirketinde mal varlığı ya da sözleşme, ortaklık, yönetim veya benzeri bir bağlantısı olan spor kulübünün;

a) Oy haklarının çoğunluğuna sahip olması,

b) Esas sözleşme uyarınca, yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyenin seçimini veya aday gösterme hakkına sahip olması,

c) Kendi oy hakları yanında, bir sözleşmeye dayanarak, tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte, oy haklarının çoğunluğunu oluşturması,

ç) Spor anonim şirketini bir sözleşme gereğince veya başka bir yolla hâkimiyeti altında tutabilmesi,

d) Hâkim bulunduğu bir veya daha fazla şirket aracılığıyla spor anonim şirketine dolaylı olarak hâkim olabilmesi,

hallerinde spor anonim şirketinin üzerinde hâkimiyetinin bulunduğu kabul edilir.”

³¹⁸ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 166.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu³¹⁹ (VUK) mükerrer md. 257/1 hükmünün iki numaralı bendindeki yetki kapsamında çıkartılan 459 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği³²⁰ (VUK Tebliği) uyarınca tevsik sınırı 7.000 TL olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla SKSFK md. 20/9 hükmü kapsamında spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılacak tahsilat ve ödemelerin 7.000 TL'yi aşması durumunda bunların bankalar, finans kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.) aracılığıyla yapılması zorunludur. VUK Tebliği'nde tevsik zorunluluğundan muaf tutulan bazı işlemlere yer verilmiştir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri bakımından söz konusu muafiyetlerin uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin açık bir ifade bulunmamaktadır. ASLAN SKSFK md. 20/9 hükmünde “*parasal sınırlar*” ifadesi kullanıldığı için tevsik zorunluluğuna ilişkin sadece genel kuralın değil, VUK Tebliği'nde belirtilen muafiyet hükümlerinin de uygulanması gerektiğini belirtmiştir³²¹.

Kanaatimizce SKSFK kapsamında spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri hakkında yalnızca tevsik sınırına ilişkin belirlenen 7.000 TL kuralının uygulanması, bir diğer deyişle VUK Tebliği'nde yer alan muafiyete ilişkin hükümlerin uygulanmaması gerekmektedir. Zira SKSFK md. 20/9 hükmünün gerekçesinde “*Vergi Usul Kanununda yer alan hükümlere paralel düzenleme yapılarak spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerince yapılacak 7.000 TL'nin üzerindeki ödeme ve tahsilatların; bankalar ve finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığı ile yapılması zorunluluğu getirilmiş ve böylece bunların haksız bir şekilde zarara uğratılmalarının önüne geçilmek istenilmiştir.*” ifadelerine yer verilerek hükmün 7.000 TL'lik sınır açısından getirildiği açıkça belirtilmiş, gerek SKSFK md. 20/9 hükmünde gerekse de madde gerekçesinde muafiyetlere değinilmemiştir. Kaldı ki SKSFK md. 20/9 hükmünde VUK kapsamındaki idari para cezalarına ilişkin hükümlerin saklı tutulduğu belirtilmiş, bu anlamda kanun koyucu SKSFK md. 20/9 hükmünü düzenlerken VUK kapsamında 7.000 TL'lik sınır dışında uygulanmasını istediği diğer hükümlere açıkça yer vermiştir. Dolayısıyla VUK Tebliği'nde yer alan tevsik sınırına ilişkin muafiyetlerin spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri açısından

---

³¹⁹ RG. T. 10.01.1961, S. 10703.

³²⁰ RG. T. 24.12.2015, S. 29572.

³²¹ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 171.

da uygulanması istenilseydi bunun SKSFK md. 20/9 hükmünde açıkça belirtileceğini düşünmekteyiz.

SKSFK md. 20/9 hükmüne aykırılık nedeniyle şirketin zarara uğramasına sebebiyet verenlerin SKSFK md. 20/13 hükmü uyarınca mütelselsilen ve özen sorumluluğu çerçevesinde sorumlulukları bulunmaktadır.

3.8.2 SKSFK kapsamında düzenlenen sorumluluk hükümlerinin diğer kanunlardaki sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması

3.8.2.1 TTK'da yer alan sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması

Anonim şirketlerde kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu TTK md. 553 vd. hükümleri çerçevesinde ele alınmıştır. Hükümde yer alan sorumluluğun kapsamını; kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kendi kusurlarıyla ihlal ederek anonim şirkete, pay sahiplerine ve şirket alacaklılarına verdikleri zararlar oluşturmaktadır.

TTK md. 557 hükmü ile birlikte, eTTK'da yer alan teselsül hükümleri değiştirilmiş ve mutlak teselsül yerine İsviçre hukukunda yer alan düzenlemelere benzer bir şekilde farklılaştırılmış teselsül ilkesi kabul edilmiştir³²². Farklılaştırılmış teselsül kavramı, müteselsil sorumluluk kavramından tamamen farklı bir kavram değil, aksine müteselsil sorumluluğun bir türü niteliğindedir³²³. Söz konusu düzenlemeye göre, aynı zararı birlikte tazmin etmekle yükümlü kişiler açısından müteselsil sorumluluk yine kabul edilmiş ancak her birinin müteselsil sorumluluğunun, zararı doğuran olaydaki “kusuruna ve durumun gereklerine göre” belirleneceği hükme bağlanmıştır. Bir diğer ifadeyle, ilgililerden her birinin sorumluluğu, bu kişiler zarardan tek başlarına sorumlu olsalardı kendilerinden talep edilebilecek miktardan fazla olamayacak ve bu sayede de kimse kendisine isnat edilemeyen daha ağır bir sorumlulukla muhatap olmayacaktır. Dolayısıyla farklılaştırılmış teselsüle ilişkin hükmün, birlikte zarara sebebiyet verenlerin dış ilişkideki sorumlulukları hakkında düzenleme içerdiği, iç ilişkideki rücu esaslarına ilişkin düzenleme içermediği

³²² Kendigelen, *İlk Tespitler*, s. 464.

³²³ Emin Çamurcu, *Anonim Ortaklıklarda Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi Uyarınca Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluklarının Belirlenmesi* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2015), s. 106.

söylenilecektir³²⁴. Bu anlamda farklılaştırılmış teselsül, ağırlıklı olarak alacaklıların menfaatlerini koruyan mutlak teselsül ile ağırlıklı olarak borçluların menfaatlerini koruyan iç ilişkideki paya göre sorumluluk arasında dengeyi sağlayan bir sorumluluk türüdür³²⁵. Farklılaştırılmış teselsül ilkesinin kabul edildiği bir sistemde zarar görenlerin sorumlulardan talep edebilecekleri tazminat miktarlarını belirlemeleri ve taleplerini buna göre sınırlandırmaları son derece güçtür. Bu nedenle kanun koyucu TTK md. 557/2 hükmünde davacının birden çok sorumluyu zararın tamamı için birlikte dava edebileceğini ve her bir davalının tazminat borcunu hâkimin belirleyeceğini ifade etmiştir³²⁶.

TTK md. 553/1 hükmünde yer alan “*kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini*” ifadesi önemlidir. Zira TTK md. 553/1 hükmüne dayanabilmek için yükümlülüğün ya kanunda ya da esas sözleşmede yer alması gerekmektedir. Bu düzenleme, özellikle SPKur. ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi düzenleyici ve denetleyici kurumların yayımladıkları yönetmelik ve tebliğler açısından önem arz etmektedir. TTK md. 553/1 hükmünde yer alan bu ifade nedeniyle tüzük, yönetmelik veya tebliğle yaratılmaya çalışılan sorumluluk halleri geçersiz olmaktadır. Bununla beraber madde hükmünde yer alan “*kanundan*” ifadesi sadece TTK’yı değil, tüm kanunları kapsamaktadır³²⁷.

TTK kapsamında sorumluluk hükümlerinin uygulanabilmesi için birtakım şartların bir araya gelmesi gerekmektedir. Bu şartlar; zarar, organa özgü yükümlülüklerin ihlali, illiyet bağı ve kusurdur. Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin yapması gereken bir eylem ya da işlemi yapmaktan kaçınması veya yapmaması gereken bir eylem ya da işlemi yapması zarara neden olabilir. Zarara neden olan eylem veya işlemden dolayı kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin menfaat elde edip etmediğinin sorumluluğun doğup doğmaması açısından bir önemi bulunmamaktadır³²⁸. Sorumluluğun doğabilmesi için kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin kanundan veya esas sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü ihlal etmeleri gerekmektedir. Organa özgü

---

³²⁴ Serhan Dinç, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2018), s. 71.

³²⁵ Kürşat Göktürk, Mehmet Çelebi Can, “Farklılaştırılmış Teselsülün -Özellikle- Dış İlişki Bakımından Anlamı ve Bankacılık Kanununun Şahsi İflas Sorumluluğu ile Karşılaştırılması,” *Inönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 2, C. 2, (2011), s. 247-283.

³²⁶ Kendigelen, *İlk Tespitler*, s. 465.

³²⁷ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 430-432.

³²⁸ Çamurcu, *Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi*, s. 48-51.

yükümlülüklerin ihlalden kasıt budur. İlliyet bağı ise meydana gelen zarar ile sorumluluğun bağlandığı olay veya eylem arasındaki neden-sonuç ilişkisidir. İlliyet bağı, tüm sorumluluk türleri bakımından önem taşımaktadır. Sözleşme sorumluluğu veya sözleşme dışı sorumluluk, kusur sorumluluğu ya da kusursuz sorumluluk fark etmeksizin illiyet bağının varlığı mutlaka aranmaktadır³²⁹. İlliyet bağına ilişkin söz konusu kural anonim şirket kurucularının, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerinin sorumluluğunu doğabilmesi açısından da geçerli olup TTK'da bu anlamda bir farklılık bulunmamaktadır³³⁰. TTK md. 553/1 hükmünde “*kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde*” ifadelerine yer verilerek TTK kapsamında anonim şirket kurucularının, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerinin sorumluluğunun kusur sorumluluğu olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla bir zarar doğsa bile kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin bu zararın doğması bakımından bir kusuru yoksa TTK md. 553 kapsamında sorumluluklarından da söz edilemeyecektir.

SKSFK md. 20/13 hükmünde yer alan ve spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin hukuki sorumluluğunu ele alan düzenleme, TTK md. 553 vd. hükümlerinde düzenlenen sorumluluk hükümlerine göre büyük farklılıklar içermektedir. Her şeyden önce TTK kapsamında yer alan hükümlere göre kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin sorumlu tutulabilmesi için kanunda veya esas sözleşmede yer alan yükümlülüklerini ihlal etmiş olmaları gerekmektedir. Ancak SKSFK md. 20/13 hükmüne göre spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin sorumlu tutulabilmesi için “*mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini*” ihlal etmiş olmaları gerekmektedir. TTK sorumluluk hallerini kanun ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerin ihlal edilmesiyle sınırladığı halde, SKSFK mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerin ihlalini kapsama dâhil ederek sorumluluk hallerini genişletmiştir. SKSFK'da mevzuat ve tüzüklerin de kapsama dahil edilmesinin amacı, spor federasyonlarının çıkaracağı düzenlemeleri sorumluluk kapsamına dahil etmektir³³¹.

TTK md. 557 kapsamında yer alan düzenlemeye göre kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğunun

---

³²⁹ Eren, *Borçlar Hukuku*, s. 558.

³³⁰ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıkları*, s. 464.

³³¹ Aslan, “Spor A.Ş.,” s. 188.

farklılaştırılmış teselsül ilkesi çerçevesinde gözetileceği hükme bağlanmışken SKSFK md. 20/13 hükmünde spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt ve ihmal ile ihlal etmeleri durumunda müteselsilen sorumlu tutulacakları hükme bağlanmıştır. Buradan anlaşılması gereken, SKSFK kapsamında tam teselsülün geçerli olduğudur. Bu anlamda, TTK kapsamında sorumlu olan kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları TTK md. 557 hükmünde farklılaştırılmış teselsül ilkesi kabul edildiği için zarardan tek başlarına sorumlu olsalardı tazmin etmekle yükümlü oldukları miktar ile sorumlu tutulurken, SKSFK kapsamında sorumlu olan spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin her biri SKSFK md. 20/13 hükmünde müteselsil sorumluluk ilkesi kabul edildiği için verdikleri zararın tamamından sorumludur.

TTK kapsamında kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin verdikleri zararlarda kusurlarının olmadığını ispat etmeleri durumunda sorumluluktan kurtulacakları belirtilmiştir. SKSFK md. 20/13 hükmünde ise, aynı maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan durumlar için özel bir sorumluluk hali düzenlenmiş, bu fıkralara aykırılık halinde kasıt ve ihmalin dahi aranmayacağı belirtilmiş ve zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiklerini ispat etmedikçe sorumluluklarının devam edeceği düzenlenmiştir. Bu bağlamda, SKSFK'da yer alan bu özel haller söz konusu olduğunda spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri kusurlarının olmadığını ispat etseler dahi sorumlu olmaya devam edeceklerdir. Tüm bunlar birlikte değerlendirildiğinde ise SKSFK kapsamında yer alan sorumluluk hükümlerinin TTK'ya göre çok daha geniş kapsamlı olduğu söylenebilecektir³³².

3.8.2.2 Bankacılık Kanunu'nda yer alan sorumluluk hükümleriyle karşılaştırılması

5411 Sayılı Bankacılık Kanunu³³³ (BanK) ile SKSFK'da yer alan sorumluluğa ilişkin düzenlemeleri karşılaştırmamızın sebebi, BanK md. 110 hükmünde yer alan hükmün yoruma açık olması ve yapılabilecek yorumlara göre SKSFK ile

³³² Büyükhatipoğlu, "Hukuki Sorumluluğun Değerlendirilmesi," s. 167-168.

³³³ RG. T. 01.11.2005, S. 25983.

benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koymak, bu şekilde SKSFK’da yer alan sorumluluk hükümlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır.

Banka yöneticileri ve denetçilerinin sorumluluğuna ilişkin düzenleme Bank md. 110 hükmünde yer almaktadır. Şahsi sorumluluk başlıklı hükme göre, banka yöneticileri ve denetçileri kanuna aykırı karar ve işlemleri nedeniyle banka hakkında Bank md. 71 hükmünün uygulanmasına sebep olmaları halinde bankaya verdikleri zararlar sınırlı olmak kaydıyla şahsi olarak sorumludurlar. Bu kişiler hakkında Tasarruf Mevduatı Fon Kurulu tarafından verilecek karara istinaden ve Tasarruf Mevduatı Fon Kurulu’nun talebi üzerine mahkemece şahsen iflas kararı verilmesi olanaklıdır. Söz konusu karar ve işlemler, bankanın hâkim ortaklarına menfaat sağlamak amacıyla yapıldığı takdirde ise menfaat temin eden ortaklar hakkında elde ettikleri menfaat üzerinden uygulanır. Bu hüküm, yönetim kurulu üyelerinin müteselsil sorumlu olduğu yönündeki kurala getirilmiş bir istisnadır³³⁴.

YASAMAN, kanun koyucu tarafından getirilen şahsi iflas müessesesinin iki amacı olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan ilki, banka yöneticilerinin ve ortaklarının buldukları konum nedeniyle gerekli dikkat ve özeni göstermelerini sağlamak için ağır bir hukuki yaptırım olan iflas müessesesinin caydırıcılığından faydalanmaktır. İkincisi ise kanuna aykırı karar ve işlemleri neticesinde bankayı zarara uğratan banka yöneticisi ve ortaklarından sorumlulukları nedeniyle yapılacak tahsilatı kolaylaştırmaktır³³⁵.

Bank md. 110 hükmünde “bankaya verdikleri zararlarla sınırlı olarak” ifadelerine yer verilmiştir. Bu ifadenin iki şekilde yorumlanması olanaklıdır. İlk olarak hükümde “zararlar” kelimesi çoğul olarak kullanıldığı için bir ya da birden fazla zararın söz konusu olduğu durumlarda, zarar verenlerin vermiş oldukları toplam zararlar sınırlı olarak sorumlu oldukları düşünülebilecektir. Bu yorum kabul edildiği takdirde, aynı zarardan birden fazla kişinin sorumlu olduğu durumlarda bu kişilerin zarardan müteselsilen sorumlu tutulması gerekmektedir. Söz konusu yorumun SKSFK md. 20/13 hükmünde yer alan sorumluluk hükmüyle benzerlik gösterdiği söylenebilecektir. Zira SKSFK md. 20/13 hükmünde de spor anonim şirketlerinin

---

³³⁴ Neşe Caymaz, *Banka Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018), s. 65.

³³⁵ Hamdi Yasaman, “Banka Yöneticisi ve Ortaklarının Şahsi İflaslarına İlişkin Güncel Sorunlar ve 5020 Sayılı Kanun ile Getirilen Değişiklikler,” *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 2, (Temmuz 2003): s. 133-144.

başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin sorumluluğunun müteselsil sorumluluk olduğu ifade edilmiştir. Bank md. 110 çerçevesinde yapılabilecek ikinci yorum ise zarar veren kişilerin münhasıran kendi verdikleri zararlarla sınırlı olarak sorumlu tutulacağıdır. Bu yorumda, banka yöneticileri sorumlulukları daraltılarak yalnızca kendi verdikleri zarar oranında sorumlu tutulmaktadır. SKSFK md. 20/13 hükmü ile ikinci yorum karşılaştırıldığında ise, SKSFK md. 20/13 hükmünde yer alan ve spor anonim şirketlerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin sorumluluğunun müteselsil sorumluluk olduğunu düzenleyen hüküm, ikinci yorumda yer alan sorumluluğa göre daha geniş kapsamlıdır³³⁶.

TTK md. 553 vd. ile Bank md. 110 hükümlerinde düzenlenen sorumluluk, kusur sorumluluğudur. Ancak SKSFK md. 20/13 hükmünde aynı maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan durumlar için özel bir sorumluluk hali düzenlenmiş ve burada kusursuz sorumluluğa yer verilmiştir. SKSFK'da yer alan bu özel düzenleme nedeniyle SKSFK, Bank md. 110 hükmünde yer alan sorumluluk hükmünden farklılık göstermektedir.

---

³³⁶ Büyükhatipoğlu, "Hukuki Sorumluluğun Değerlendirilmesi," s. 168-169.

SONUÇ

İnsanlık binlerce yıldır spora ilgi duymakta, sportif faaliyetleri hem bedensel ve zihinsel gelişimleri için hem de eğlenmek için bir araç olarak görmektedir. M.Ö. 700'lü yıllarda Antik Yunan'da yapılan ve günümüzde de dört yılda bir yapılmaya devam eden olimpiyatlar, spora karşı binlerce yıldır devam eden bu ilginin bir göstergesidir.

Futbol, günümüzde en çok takip edilen spor branşıdır. Amerika'da basketbola ve Amerikan futboluna duyulan ilgi gibi bazı ülkelerde diğer spor dallarına ilgi futbola kıyasla daha fazla olsa da, uluslararası çapta değerlendirildiğine futbol en üst sırada yer almaktadır. Futbolun yıldan yıla tüm dünyaya yayılması, uluslararası üst kuruluşlara olan ihtiyacı da beraberinde getirmiş ve bu doğrultuda 1904 yılında Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği ya da bilinen yaygın adıyla FIFA (Federation Internationale de Football Association) kurulmuştur.

Futbolun tüm dünya çapında büyük kitleler tarafından takip edilen bir branş olması, futbola ticari anlamda bir güç kazandırmıştır. Televizyonlardan canlı yayınların da yapılmaya başlanmasıyla beraber futbol insanlar için yalnızca stadyumlarda değil, evlerinde de izleyebilecekleri bir hâl almıştır. Böylelikle futbolun ulaştığı kitle sayısı bir hayli genişlemiş, hatta “*El Clasico*” olarak da adlandırılan Barcelona ve Real Madrid arasında 2017 yılında oynanan derbi 18 ülkeye ve 650 milyon insana ulaşmıştır. Bu bağlamda futbol hem pazarlanan hem de pazarlamaya yarayan bir ürün hâline gelmiş, başlı başına bir endüstri hâlini almıştır.

Futbolun bir endüstri hâlini almasıyla birlikte spor kulübü şeklinde kurularak geleneksel ve amatör anlamda yönetilen futbol kulüplerindeki bu yönetim anlayışı yetersiz kalmış, profesyonel yönetim anlayışına geçilmesi yönünde ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Profesyonel yönetim anlayışına geçilmesi yönündeki ihtiyaç ise spor kulüplerinin şirketleşmeyi zorunlu kılmıştır.

Türkiye'de faaliyet gösteren spor kulüplerinin yapısı incelendiğinde, dernek şeklinde örgütlendikleri görülmektedir. Futbolun bir endüstri halini alması, Türkiye'de faaliyet gösteren spor kulüplerini de etkilemiş ve şirketleşmeye yönelmelerine neden olmuştur. Ancak SKSFK öncesi dönemde spor kulüplerinin şirketleşmesi yalnızca profesyonel spor branşları bakımından öngörülmüş, amatör spor branşlarında şirketleşmeye müsaade edilmemiştir. Bu çerçevede, SKSFK öncesi dönemde sadece

futbol profesyonel spor branşı olarak kabul edildiği için spor kulüpleri yalnızca futbol şubeleri bakımından şirketleşme yoluna gidebilmiştir. Bu şirketleşmenin ise spor kulüplerinin futbol şubelerini Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan veya kurulmuş şirketlere devretmesi ya da futbol takımlarını kiraya vermesi şeklinde gerçekleşeceği düzenlenmiştir. Ancak söz konusu düzenleme, 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nda yalnızca tek bir maddede yer almıştır. Bu düzenleme, usul ve esaslara yer vermediği için futbol kulüplerinin ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalmıştır. Spor kulüpleri her ne kadar futbol şubelerini dernekleştirme yoluna gitseler de temelde dernek statüsünde kalmaya devam etmişlerdir. Bu durum mali sorunlar başta olmak üzere birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Spor kulüplerinin yaşadığı sorunlara çözüm getirmek amacıyla SKSFK hazırlanmış ve 26.04.2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Gerçekten de SKSFK genel gerekçesinde ve madde gerekçelerinde en çok spor kulüplerinin mali sorunları vurgulanmış, birçok hükmün mali sorunlara çare olabilmek amacıyla getirildiği belirtilmiştir. SKSFK ile yalnızca futbol branşında değil, bütün branşlarda şirketleşmeye olanak tanınmış ve “spor anonim şirketi” kavramı hukuk dünyasına kazandırılmıştır.

Yeni bir düzenleme olan SKSFK birçok açıdan ele almaya değerdir. Bu çalışmada ise SKSFK kapsamında spor anonim şirketleri için getirilen hükümler TTK kapsamında yer alan anonim şirketlere ilişkin hükümler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

SKSFK md. 14/1 hükmüne göre TTK hükümlerine göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan anonim şirketlerin Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tutulan sicile tescil edilmesiyle spor anonim şirketi vasfını kazanacağı düzenlenmiştir. Bu bağlamda spor anonim şirketleri ticaret siciline tescil edilmeleriyle tüzel kişilik kazanırken, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tutulan spor anonim şirketleri siciline tescil edilmeleriyle birlikte spor anonim şirketi vasfını kazanmaktadırlar. Bu anlamda spor anonim şirketleri için iki aşamalı tescilin öngörüldüğü söylenebilecektir.

SKSFK kapsamında spor anonim şirketleri için TTK hükümlerinden farklı olarak düzenlenen ilk husus asgari sermaye tutarına ilişkindir. Anonim şirketlerde asgari sermaye tutarı TTK md. 332/1 hükmünde 7887 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan değişiklik neticesinde ikiyüzellibin Türk Lirası'na, kayıtlı sermayeyi kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerde ise beşyüzbin Türk Lirası'na yükseltilmiştir. SKSFK md. 14/3 hükmünde spor federasyonlarının belirli bir ligde yer

almak için spor anonim şirketi statüsünde olma yükümlülüğü ve ödenmiş sermayesi bir milyon Türk Lirası'ndan az olmamak üzere asgari sermaye zorunluluğu getirilebileceği belirtilmiş, Esas Sözleşme Tebliği md. 8/1 hükmünde ise spor anonim şirketlerinin asgari sermayesinin bir milyon Türk Lirası'ndan az olamayacağı hükme bağlanmıştır. SKSFK md. 14/3 hükmü, TTK md. 344/1 hükmünde yer alan ve nakden taahhüt edilen payların itibari değerinin en az yüzde yirmi beşinin tescilden önce ödeneceğine ilişkin düzenleme ile birlikte değerlendirildiğinde, her iki hükümde yer alan şartların aynı anda sağlanması gerekecektir. Ancak SKSFK md. 14/3 hükmünün uygulanabilirliği tartışmalıdır. Zira anılan hüküm gereğince belirli liglerde yer almak için bir milyon Türk Lirası asgari sermaye zorunluluğu getirildiği takdirde spor kulüplerinin hem spor anonim şirketi statüsüne geçmek için hem de asgari sermaye tutarını sağlamak için SKSFK md. 8/7 hükmü uyarınca yalnızca üç ay gibi bir süresi olacaktır ki, bu süre söz konusu işlemler için yeterli bir süre değildir.

SKSFK md. 15/2 hükmünde spor anonim şirketi üzerinde doğrudan ya da dolaylı olarak hâkimiyeti bulunan spor kulübü lehine düzenlenecek imtiyazlar hariç olmak üzere diğer paylara, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa TTK kapsamında yer alan herhangi bir imtiyazın tanınamayacağı düzenlenmiş, böylece spor anonim şirketleri üzerinde hâkimiyeti bulunan spor kulüplerinin söz konusu hâkimiyeti kaybetmelerine engel olacak işlemlerin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

SKSFK md. 15/3 hükmü ile bir spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinin paylarının nama yazılı olması zorunluluğu getirilmiştir. Hükmün gerekçesinde ise spor kamu hizmeti olarak icra edildiği için spor anonim şirketlerinin pay sahiplerinin belli olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Ancak TTK md. 486/2 ve TTK md. 489/1 hükümleri uyarınca hamiline yazılı payların sahipleri Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirildiği için bu payların sahiplerinin kim olduğu bilinmektedir. Bu nedenle SKSFK md. 15/3 hükmünün getiriliş amacının spor kulübünün spor anonim şirketi üzerindeki hâkimiyetini hamiline yazılı paylarla kaybetmesinin önüne geçmek olduğu düşünülebilir. Ancak imtiyazları yasaklayan SKSFK md. 15/2 hükmü bu amaca hizmet etmektedir. Bununla birlikte SKSFK md. 15/3 hükmü, SKSFK md. 1/3 hükmü uyarınca halka açık spor anonim şirketleri hakkında uygulanmayacaktır. Bu nedenlerden dolayı SKSFK md. 15/3 hükmünün uygulama alanının çok kısıtlı olduğunu söylemek olanaklıdır.

SKSFK md. 15/4 hükmünde bir spor kulübü ile bağlantısı olan spor anonim şirketlerinde kuruculara, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kişilere şirket kârından herhangi bir menfaat tesis edilemeyeceği düzenlenmiştir. Anılan hüküm kuruluştan sonra tesis edilecek menfaatleri de yasaklamaktadır. Dolayısıyla bir spor kulübü ile bağlantısı olan spor anonim şirketlerinde TTK md. 503 hükmü kapsamında da menfaat tesis edilemeyecektir. Bu bağlamda spor anonim şirketlerinde intifa senedi çıkartmanın tamamen yasaklandığını söylenebilecektir.

SKSFK md. 16/3 ve SKSFK md. 16/4 hükümlerinde ve SKSFK md. 16/3 hükmünün göndermesiyle SKSFK md. 5/4 ve SKSFK md. 5/5 hükümlerinde spor anonim şirketleri yönetim kurulu üyelerinde aranan nitelikler düzenlenmiştir. Yönetim kurulu üyelerinde aranan niteliklere ilişkin SKSFK kapsamında yer alan hükümler, TTK'da ve ilgili diğer mevzuatta aranan niteliklere ek olarak aranmaktadır. SKSFK md. 5/4 hükmünde şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya para nakline aracılık suçlarına yer verilmesi, SKSFK md. 5/5 hükmünde ise spora ilişkin faaliyetlerden dolayı hak mahrumiyeti cezası alanların yönetim kurulu üyesi olamayacağına ilişkin kurallara yer verilmesi spor anonim şirketleri bakımından ayrıca önemli ve yerindedir.

SKSFK md. 16/4 hükmünde spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin yönetim kurulunda yer alanların aynı spor dalında ve aynı ligde başka bir spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda yer alamayacağı düzenlenerek spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için rekabet yasağı düzenlenmiştir. Hükümün lafzından aynı spor dalında faaliyet gösterme şartı ile aynı ligde yer alma şartının birlikte arandığı anlaşılmaktadır. Ancak aynı ligde yer alan kulüpler zaten aynı spor dalında faaliyet gösterecektir. Bu anlamda hüküm çelişkili gibi görünse de hükmün aynı ligde yer alan spor kulüpleri ile spor anonim şirketlerini kapsadığını söylemek olanaklıdır. Her bir spor dalının ayrı bir işletme konusu olduğu düşünülürse, aynı ligde yer alan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri açısından SKSFK md. 16/4 hükmü uygulanacak, aynı spor dalında faaliyet gösteren ancak farklı ligde yer alan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri açısından ise TTK md. 396 kapsamında rekabet yasağına ilişkin hüküm uygulanacaktır. Belirtmek gerekir ki TTK md. 396 hükmü emredici nitelikte olmadığı ve esas sözleşmede yer alacak bir hüküm veya genel kurulun onayı ile

kaldırılabilirken SKSFK md. 16/4 hükmü emredici niteliktedir ve herhangi bir şekilde kaldırılması olanaksızdır.

SKSFK md. 18/1-c hükmü ile spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için denk bütçe tesis etme zorunluluğu getirilmiştir. Giderlerin gelirlere eşit olması ilkesine dayanan denkleme bütçe, UEFA tarafından uygulamaya konulan FFP kurallarının iç hukuktaki yansıması niteliğindedir. Ancak FFP kuralları yalnızca futbol kulüpleri için geçerli olduğu halde SKSFK kapsamında yer alan denk bütçe uygulaması tüm spor dallarında yer alan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için uygulanacaktır. Kulüpler FFP kurallarına takılmamak için birçok yöntem bulmuştur. Bunların başlıcaları oyuncu maaşlarının bir kısmını kulüplerin gider kalemleri arasında sayılmayan menajerlik ücretlerine dâhil etme, çift sözleşme yöntemi, imaj hakkı adı altında ödeme yapılması, gerçek değerinin üzerinde sponsorluk sözleşmeleri imzalanmasıdır. Bu yöntemlerin kulüpler tarafından denk bütçe uygulaması açısından da kullanılması muhtemeldir. Bununla birlikte, denk bütçe uygulamasından beklenen faydanın sağlanabilmesi için tüm spor dallarını kapsar şekilde mali bir üst kurul kurulması ve denetimlerin bu kurul tarafından yapılması gerekmektedir. TTK kapsamında anonim şirketlerin kanunen yasaklanmamış her türlü amaç için kurulabileceği ve aktif malvarlığının toplam tutarının pasif malvarlığının toplam tutarından daha düşük olması durumunda anonim şirketin borca batık olduğu ve iflas tasfiyesine tabi olduğu durumlar dışında harcama kısıtlaması bulunmadığı düşünüldüğünde, denk bütçe uygulamasının anonim şirketler açısından ticareti kısıtlayıcı nitelikte olması da bir diğer problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

SKSFK md. 20/13 hükmü kapsamında spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin hukuki sorumluluğu düzenlenmiştir. Hüküm başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin müteselsilen sorumlu olduğunu düzenlemiş ve genel kural olarak kusur sorumluluğunu öngörmüştür. Ancak SKSFK md. 20/4, 20/5, 20/8, 20/9 hükümlerinde yer alan durumlar için istisna getirilmiş ve bu hükümlere aykırılık neticesinde doğacak sorumluluğun kusursuz sorumluluğun bir türü olan özen sorumluluğu olduğu belirtilmiştir. SKSFK kapsamında yer alan başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin hukuki sorumluluğuna ilişkin düzenlemeler, TTK kapsamında anonim şirket yönetim kurulu üyeleri açısından sorumluluğu bakımından farklılaştırılmış

KAYNAKÇA

- Akad, Gül. *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013.
- Akansel, Burçak. "Türk Spor Kulüplerinin Yapılanması ve Güncel Sorunları." *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Mustafa Kemal Kaya Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 55-63. Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2015.
- Akdağ Güney, Necla. *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Kuruluş*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014.
- Akdağ Güney, Necla. *Anonim Şirket Yönetim Kurulu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2016.
- Akıncı, Abdullah Yavuz. "Spor Tarihi." *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi* içinde, derleyen Gökhan Arıkan ve Erkan Çime, 7-36. Efe Akademi Yayınları, 2021.
- Akıncı Albayrak, Özlem. "Türk Hukukunda ve Karşılaştırmalı Hukukta Asgari Sermayeye Bakış Açısının Değerlendirilmesi." *Terazi Hukuk Dergisi* S. 190 (Haziran 2022): s. 14-23.
- Akıntürk, Turgut. *Medeni Hukuk*. Ankara: Savaş Yayınevi, 1996.
- Akşar, Tuğrul. *Futbolun Ekonomi Politikası Üzerine Yazılar*. İstanbul: Literatür Yayınları, 2010.
- Akşar, Tuğrul. *Krizdeki Futbol*. İstanbul: Literatür Yayınları, 2013.
- Aküzüm, Ural, ve Deniz Akbıyık, "Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları." *Av. Türker Arslan Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 35-56. Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021.
- Akyüz, Mehmet Emin. "Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi ve Halka Açılması: Avrupa Futbol Piyasasındaki Gelişmeler Çerçevesinde Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor Örneğinin Değerlendirilmesi." *Sermaye Piyasası Kurulu Aracılık Faaliyetleri Dairesi Yeterlilik Etüdü*, (Kasım 2005).
- Ansay, Tuğrul. *Anonim Şirketler Hukuku*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1982.
- Aslan, Mehmet. "Spor Anonim Şirketleri." Doktora tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, 2022.

- Ayan, Özge. *Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sadakat Yükümlülüğü ve Bu Yükümlülüğün İhlalinin Sonuçları*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.
- Aydoğan, Fatih. *Ticaret Ortaklıklarında Rekabet Yasağı*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2005.
- Bahtiyar, Mehmet. “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Dili ile Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi.” *TBB Dergisi*, S. 61 (2005): 47-106.
- Bahtiyar, Mehmet. “6102 Sayılı TTK’da Anonim Şirketin Kuruluşu.” *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 117-118, C. 9 (Mayıs-Haziran 2014): 9-28.
- Baltalı, Candemir. *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2019.
- Besen, Murat. *Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2018.
- Bezenberger, Tilman. *Das Kapital der Aktiengesellschaft: Kapitalerhaltung – Vermögensbindung – Konzernrecht*. Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2005.
- Bilgeç, Hakan. *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2017.
- Bilgili, Fatih, ve Ertan Demirkapı. *Şirketler Hukuku*. Bursa: Dora Yayıncılık, 2013.
- Büyükhatipoğlu, Mahmut Can. “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı ile Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi.” *Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 153-175. Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2022.
- Can, Ozan. “Rekabet Yasağı ve Rekabet Sınırlandırmaları Hukuki İlişkisi.” *Rekabet Kurumu Dergisi* S. 4, C. 8 (Ekim 2007): 3-42.
- Caymaz, Neşe. *Banka Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Çamoğlu, Ersin. *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.

- Çamoğlu, Ersin. “6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsili.” *Arslanlı Bilim Arşivi*. <http://arslanlibilimarsivi.com> (E.T. 30.04.2024)
- Çamurcu, Emin. *Anonim Ortaklıklarda Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi Uyarınca Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluklarının Belirlenmesi*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2015.
- Çelikleş, İlyas. “Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri Konusunda Karşılaşılabilecek Sorunlar.” *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, S. 2, C. 18 (2012): s. 601-608.
- Çetinkaya Uyar, Aysel. “Menkul Kıymetler,” *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak, s. 3014-3160. Ankara: Seçkin Yayınları, 2023.
- Çolakoğlu, Tekin, Ömer Özbey, ve Doğukan Doğan. “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun Kamu Politikası Çerçevesinde Değerlendirilmesi.” *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi* 1, C. 4 (Haziran 2022): 80-95.
- Çonkar, Halil. *Anonim Ortaklıkta Aynı Sermaye*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Demir, Aybüke. “Anonim Şirketlerde Asgari Sermaye Zorunluluğu ve Türk Ticaret Kanunu m. 332 Hükmünün Değerlendirilmesi.” *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi* S. 2 , C. 38 (Haziran 2022): s. 229-264.
- Devecioğlu, Sebahattin. “Futbolun Yasal Evrimi ve Son Gelişmeler” (2007).
- Devecioğlu, Sebahattin, Bilal Çoban, Yunus Emre Karakaya, ve Özgür Karataş. “Türkiye’de Spor Kulüplerinin Şirketleşmeye Yönelimlerinin Değerlendirilmesi.” *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* S. 2, C. 10 (2012): 35-42.
- Develi, Emine. *Tüzel Kişinin Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeliği*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Dinç, Serhan. *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2018.

- Dorukkaya, Şakir, Aydın Kıratlı ve Fatih Kemal Ebiçlioğlu. *Türkiye’de Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi, Halka Açılması, Finansmanı ve Vergileme*. İstanbul: Dünya Yayıncılık, 1998.
- Ekren, Asım. *Spor Yasası: Kulüp, Şirket, Federasyon*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 2022.
- Eminoğlu, Cafer. “Yönetim Kurulu.” *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak, s. 1648 – 1664. Ankara: Seçkin Yayınları, 2023.
- Erdoğan, Halil Berk. “Türk Hukukunda Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Futbol Şubelerinin Şirketleşmesi.” *Av. Türker Arslan Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 367-380. Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları, 2021.
- Eren, Fikret. *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2017.
- Erkiner, Kısmet. “Spor Yönetiminin Sorunları.” *İktisadi Araştırmalar Vakfı Konferans Notları*. <http://www.sporhukuku.org.tr/wp-content/uploads/2018/06/Konferans-Spor-Y%C3%B6netiminin-Sorunlar%C4%B1.pdf> (E.T. 11.02.2023).
- Fidanoğlu, Cüneyt Behiç. “Spor Tahkim Mahkemesi’nin AC Milan Kararı ve Finansal Fair Play Kurallarının Geleceği.” *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 2, C.5 (Ekim 2020): s. 4149-4170.
- Fidanoğlu, Cüneyt Behiç. “Futbol Takımlarımızın Yatırımcılara Devredilmesi Hakkında Düşünceler.” *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Akın Ataksoy Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 403-420. Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2015.
- Genç, Durmuş Ali. “Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi.” *Yargıtay Dergisi*, S. 1-2, C. 39, (Ocak-Nisan 2013): 29-66.
- Göktürk, Kürşat, Mehmet Çelebi Can. “Farklılaştırılmış Teselsülün -Özellikle- Dış İlişki Bakımından Anlamı ve Bankacılık Kanununun Şahsi İflas Sorumluluğu ile Karşılaştırılması.” *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 2, C. 2, (2011): s. 247-283.
- Hatemi, Hüseyin ve Emre Gökyayla. *Borçlar Hukuku Genel Böüm*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2017.

- Hattatoğlu, İrfan. “Türkiye’deki Spor Kulüplerinde Yönetici Profiline ve Yöneticilerin Spor Kültürü İlişkileri.” *İstanbul Barosu Dergisi Spor Hukuku Özel Sayısı*, Özel Sayı 3 (Mayıs 2007): 185-204.
- Hazıroğlu, Elif Cemre. *Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Ortaklıklarda Kurucu Menfaatleri*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2018.
- Helvacı, Mehmet. “Sporda Şirketleşme, Şirket Kurma, SPK, İMKB İşlem ve İlişkileri.” *Spor Hukuku Dersleri* içinde, derleyen Kısmet Erkiner ve Ali Soysüren, 689-694. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Spor Hukuku ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2007.
- Hızır, Serdar. “Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Şirkete Borçlanma Yasağını Düzenleyen TTK m. 358 Üzerine Bazı Değerlendirmeler.” *BATİDER C. 29, S. 2* (Haziran2013): s. 227-289.
- İmamoğlu, Ahmet Faik, Ercan Karaoğlu ve Esin Esra Erturan. “Türkiye’de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri.” *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, S. 3, C. 12 (2007): 35-61.
- İmregün, Oğuz. “Anonim Ortaklıkta Özel Kategori “İmtiyazlı” Paylar Kurulları.” *Prof. Dr. Yaşar Karayalçın’a 65. Yaş Armağanı* içinde. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1988.
- Kalpsüz, Turgut. “Anonim Şirketlerde İdare Meclisi Üyelerinin Şirketle Rekabet Teşkil Eden Davranışları.” *Hüseyin Cahit Oğuzoğlu’na Armağan* içinde, s. 347-385. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1972.
- Kara, Yusuf. “Spor Hukukunda Kurumsallaşma ve Spor Federasyonlarının Tüzel Kişilikleri.” *Av. Kısmet Erkiner Armağanı: Spor Hukuku Yazıları* içinde, 237-253. İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları, 2014.
- Karayalçın, Yaşar. *Bilanço Hukuku: Kavramlar – İlkeler – Başlıca Sorunlar – Yeni Gelişmeler*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 1979.
- Kendigelen, Abuzer. *Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2016.
- Kılıçoğlu, Ahmet Mithat. *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2012.

- Kılıçoğlu, Ahmet Mithat. *Medeni Hukuk*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2018.
- Kırca, İsmail, Feyzan Hayal Şehirali Çelik ve Çağlar Manavgat. *Anonim Şirketler Hukuku C1*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip, Hüseyin Hatemi, Rona Serozan ve Abdülkadir Arpacı. *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C1*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 2017.
- Korkut, Ömer. “En Az Sermaye Tutarı.” *Şirketler Hukuku Şerhi* içinde, der. Kemal Şenocak, 1389-1397. Ankara: Seçkin Yayınları, 2023.
- Kortunay, Ayhan. *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2015.
- Küçükgüngör, Erkan, ve Barış Akgül. ““Futbol Kulüplerinin Halka Açılması.” *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı* içinde, derleyen Tacar Çağlar, 553-596. Ankara: Ankara Barosu Yayınları, 2013.
- Merih, Kutlu ve Tuğrul Akşar. *Futbol Ekonomisi*. İstanbul: Literatür Yayınları, 2006.
- Moroğlu, Erdoğan. *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Değerlendirme ve Öneriler*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012.
- Narter, Sami. *Kusursuz Sorumluluk, Haksız Fiil Sorumluluğu ve Tazminat Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.
- Oğuzman, Kemal ve Nami Barlas. *Medeni Hukuk*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C1*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Oğuzman, Kemal ve Turgut Öz. *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C2*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2018.
- Özdemir, Semih Sırrı. *İş Adamı Kararı İlkesi (Business Judgment Rule) ve Türk Hukukunda Uygulanabilirliği*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2017.
- Pulaşlı, Hasan. *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2022.
- Pulaşlı, Hasan. *Şirketler Hukuku Şerhi C1*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2022.
- Pulaşlı, Hasan. *Şirketler Hukuku Şerhi C2*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.

- Savva, Michael. “An update on Financial Fair Play - Case study: the Neymar Transfer.” Law In Sport, 2017. <https://www.lawinsport.com/topics/item/an-update-on-financial-fair-play-case-study-the-neymar-transfer?highlight=WyJjYXNlliwic3R1ZHZkiLCJuZXltYXliXQ==> (E.T. 25.11.2023)
- Sevi, Ali Murat. *Anonim Ortaklıkta Sermayenin Oluşturulması ve Pay Sahiplerine İade Edilmesi Yasağı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Songur, Damla. *Anonim Şirketlerde Önemli Miktarda Malvarlığı Üzerinde İşlemler*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2021.
- Swaddling, Judith. *Antik Olimpiyat Oyunları*. Çeviren Burçak Gürün. İstanbul: Homer Kitabevi, 2000.
- Tandoğan, Haluk. *Türk Mes’uliyet Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2010.
- Tekinalp, Ünal. *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2015.
- Toraman Çolgar, Emek. *Şirkete Borçlanma Yasağı*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2019.
- Türk Hukuk Kurumu. *Türk Hukuk Lügati*. Ankara: Başbakanlık Basım Evi, 1991.
- Uysal, Esra. *Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar*. İstanbul: On İki Levha Yayınları, 2018.
- Üçışık, Fehim. *Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1999.
- Üründül, Emir. *Financial Fair Play* (Ocak 2021), <http://asy1905.org/wp-content/uploads/2021/03/FFP-101.pdf>
- Yasaman, Hamdi. “Banka Yönetici ve Ortaklarının Şahsi İflaslarına İlişkin Güncel Sorunlar ve 5020 Sayılı Kanun ile Getirilen Değişiklikler.” *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 2, (Temmuz 2003): s. 133-144.
- Yavuz, Cevdet. *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Toplantıları I-II-III*. Ankara: TBB Yayınları: 138, 2008.
- Yiğitbaşı Aktaş, Beyza. *Tek Satıcının Rekabet Yasağı*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2023.

Yongalık, Aynur. “İstisnalar Dar Yorumlanır Kuralı ve Değerlendirmesi.” *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* S. 1, C. 60 (2011): 1-18.

Yüce, Aydın Alber. “7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması.” *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C. 5, S. 2 (2022): s. 482-500.

TURNİTİN RAPORU

Almina Özmerzi, 21317310003

ORJİNALLİK RAPORU

% 3	% 3	% 2	% 1
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www5.tbmm.gov.tr İnternet Kaynağı	% 2
2	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1

Alıntıları çıkart üzerinde Eşleşmeleri çıkar < %1
Bibliyografyayı Çıkart üzerinde

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Almina ÖZMERZİ

Öğrenim Durumu:

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	Hukuk Fakültesi	Selçuk Üniversitesi	2014-2018
Yüksek Lisans	Özel Hukuk	Atılım Üniversitesi	2021-2024

İş Deneyimi:

Çalıştığı Yer	Görev	Yıl
Kendi Ofisi	Avukat	2020-

Yabancı Diller: B1 Seviye İngilizce

Tarih: 10.06.2024